



# TÜRKİSTAN SESİ

Türkistan eki dünya esigi qoy,  
Türkistan er Türkün besigi qoy.  
Tamaşa Türkistandey cerde tuvgan,  
Türkün Teñri bergen nasibi qoy.  
HAĞCAN CUMABAY-ULI

SAVI: 3 (MAYIS-HAZİRAN-1984) Türkistanlıların Milletler Arası Haber Bülteni

## TÜRKİSTAN'DAKİ OLAYLAR

### SIYASİ TEMİZLİKLER, EKONOMİK BASKILAR VE PAMUK TAR- LALARINDAKİ FAÇIALAR BATININ DİKKATİNİ ÇEKİYOR

Batıya ulaşan haberlere göre, Türkistan'ın Özbekistan cumhuriyetinde hükümet ve Parti organlarında geniş çapta siyasi temizlikler yapılmaya başlanmıştır.

Moskava tarafından verilen plân tahakkuk ettirilmediğinden dolayı Türkmenistan'a baskı artırıldı.

Tacikistan cumhuriyetinde pamuk tarlalarının ilaçlan-  
dığı zaman tarlalarda çalışan işçi ve öğrenciler zehirlen-  
mekte.

Batı ajanslarının Moskava'dan aldıkları mâlumatlara dayanarak ver-  
dikleri haberlere göre, Türkistan'ın Özbekistan cumhuriyetinde devlet  
idarelerinde yapılan yolsuzluklar yüzünden bazı bakanlar ve yüksek dü-  
zeydeki memurlar işlerinden el çektirilmiştir. (Devamı 4 sayfada)



Özbekistan Komünist Partisinin  
kukla sekreteri  
İnamcan Büzrükoviç Osmanhocayev



### KIRIM TÜRKLERİ BUNDAN 40 YIL ÖNCE VATANLARINDAN SÜRGÜN EDİLMİŞTİ

İkinci dünya savaşında düşmanla işbirliği yap-  
tığı iddiası ile Kırım Türkleri 18 Mayıs 1944 yılın-  
da Stalin tarafından topluca sürgün edildi. Hür dün-  
yada yaşamakta olan Kırım Türkleri bundan 40 yıl ön-  
ce Ana yurtları Kırım'dan Sibiryaya sürgün edilme-  
lerini telîn ettiler. Bu yıl dönümü Kırım Türkleri  
ve Türk alemi için acı bir yıldönümü oldu. Hür dünya  
daki ve Sovyet Rusya'daki Kırım Türkleri 18 Mayıs  
1944 yılında topluca uğradıkları haksızlığa karşı  
uzun yıllardan beri mücadele etmekte.  
(Devamı 5. sayfada)

"AFGANİSTAN ŞİMAL  
VİLAYETLERİNİN  
İSLAMİ BİRLEŞMESİ" NİN  
Ramazan Bayramı münase-  
beti ile okuyucularımı  
za göndermiş olduğu  
tebriği.

(BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM)  
(BAYRAMIĞIZ KUTLU-MÜBAREK)

بیرامینگیز قوتلیغ!  
عید مبارک  
EID GREETINGS

### BU SAYIDA :

- Türkistan'da İslam'a karşı propagan-  
da artırıldı. - S. 2
- Türkistan'daki Tarihî Romanların e-  
leştirilmesi. - S. 7
- Türkistanlı çağdaş şair Dükenbay  
Doscan(ov). - S. 6
- Andican Ayaklanmasının 86.Yıldönümü.  
S. 3
- Bize gelenler, Cemiyet haberleri ve  
kaybettiklerimiz.



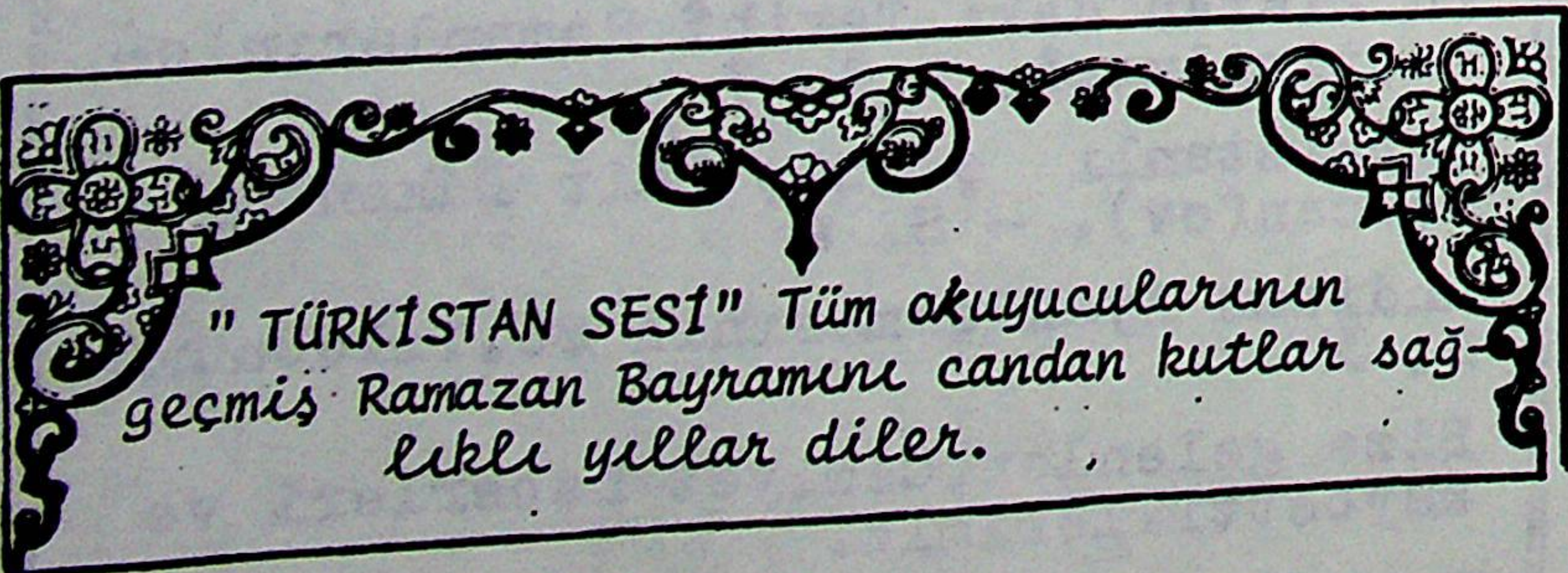
## TÜRKİSTAN'DA İSLAM'A KARŞI PROPAGANDA ARTIRILDI



Her sene olduğu gibi bu senede Ramazan başlangıcında ve Ramazan ayı devamında, Sovyetler Birliğinin Müslüman Cumhuriyetlerinde komünist Rus idâresi dindarlara karşı hücumunu artırdı.

Türkistan'daki Sovyet Cumhuriyetlerinde yayınlanmakta olan komünist partisinin organı olan gazete ve mecmualarda yayınlanan makelelerde bunu açıkca okumak mümkün. O makelelerde "İslam cemiyet hayatında zararlı unsur", "İslam dininin meydana gelmesi" ve "Orucun zararlı illeti" gibi konular bir ay Ramazan boyunca işlenerek ateistik propaganda yürütüldü. Ateist (Allahsızlar) kulüpler Ramazan ayı devamında gençleri, bilhassa okul çağındaki öğrencilerin dinsiz yetiştirilmesi için devamlı dine karşı mücadele yürüttüler. Ateistler "Din Zararlı" ve "Din bir nevi afyon" diyerek propaganda yürüttüler. Halbuki Sovyetler Birliğinin anayasasının 52. maddesinde, "Sovyetler Birliği ahâlisinin vicdan hürriyeti yani, her hangi dine inanmak veya inanmamak, dini merasimler yapmak veya ateistik propaganda yürütmek hakkı garanti edilmiştir", diye belirtilmesi ne rağmen dine karşı her zaman şiddetli propaganda yürütülmekte. Dine inananlar ve dinî merasimlere iştirak edenler sıkı şekilde takip edilmekte. Bilhassa dinî eğitim ve yayınlara müsaade edilmemektedir.

Bunlardan dolayı Sovyetler Birliğinde dinî düşünce ve vicdan özgürlüğü sadece kâğıt üzerinde kalmakta.



"TÜRKİSTAN SESİ" Tüm okuyucularının geçmiş Ramazan Bayramını candan kutlar sağlıklı yıllar diler.

## FOLKLORUMUZ ÜZERİNE

Mustafa Öztürk

Folklor halk geleneklerini, âdetlerini, inançlarını, efsanelerini, türkülerini edebiyatlarını inceleyen bilim dalıdır. Folklor aynı zamanda, bir milletin sahip olduğu millî değerlerine dünya görüşüne ve tabiat şartlarına göre şekil aldığı için millîlik arz eder. Bugün muhacerette yaşamakta olan Türkistanlıların millî folklorunu korumaları ve devam ettirmeleri bir borçtur. Avrupa, Amerika ve başka yerlerde yaşamakta olan Türkistanlıların yabancı kültürlerin tesirinden korunmaları için millî folklorlarına sarılmaları gerekir. Bunun için o yerlerde Türkistanlılar tarafından kurulan cemiyetlerin Türkistan millî folklorunu genç nesillere öğretmeleri ve onların millî ruhta yetişmeleri için bu saha ya ağırlık vermeleri elbette gerekli bir görevdir. Bütün folklor oyunlarımız yiğitliğini, mertlik, sadakatimizi sergiler. Folklorumuzun çeşitliliği, güzelliği ve anlam bakımından zengin oluşuyla millî kültürümüzün değerini gösterir.



BATI ALMANYA'NIN KÖLN ŞEHRİNDEKİ TÜRKİSTANLILAR TARAFINDAN KURULAN FOLKLOR EKİBİNDEN BİR GRUP

Hür dünyada yaşamakta olan Türkistanlılar folklor ekibleri kurarak millî oyun ve örf-âdetlerini devam ettirmeye çalışmaktalar. Bugün Türkiye, Amerika ve Batı Almanya'daki Türkistanlılar bu sahadaki çalışmalarını hızlandırmışlardır. Mesela: Batı Almanya'nın KÖLN şehrindeki Türkistanlıların kurduğu folklor ekibinin faaliyeti takdire şayandır. Millî gün ve gecelerdeki gösterileri seyircilerin takdirini toplamakta. Seyirciler onların gösterilerini izledikten sonra kendilerini Türkistanda imiş gibi his ettiklerini söylemektedirler. Çalışmalarından dolayı tebrik ederiz. Bunun için folklor çalışması yapan gençlerimizin sayısını artırmak, onlara millî ruh vermek hepimizin borçudur.





Resimde: Andican ayaklanmasına istirak edenlerden bir grup görülmekte

## A N D İ C A N A Y A K L A N M A S I N I N 86. Y I L D Ö N Ü M Ü

Türkistan halkının Rus istilâcılara karşı mücadelesinde önemli yeri olan ve Türkistan tarihinin son devrinde "Andican Ayaklanması", diye geçen hareket bundan 86 yıl önce 18 Mayıs 1898 yılında olmuştur. Andican ayaklanması Çar Rusyanın Türkistan halkına karşı baskısının artırması, Ferğana vadisinin yerli halkının tarıma elverişli topraklarının zorla alınarak Rus köylülerine dağıtılması, Rus misyonerlerinin Hıristiyan dinini zorla yaymaya çalışmaları başlıca sebepler idi. Çar Rusyanın Türkistanı işgal etmesinden tahminen 30 yıl sonra olan bu olayı günümüzün Sovyetler Birliği tarihçileri gerçeğe aykırı olarak yazmaktalar.

1898 yılında Türkistan'ın Ferğana ovasında yaşayan halk Çar Rusya'nın hakimiyetine ve sömürgeci siyasetine karşı Muhammad Ali Eşan (Madali Eşan) önderliğindeki bu harekete çok Türkistanlı katıldı. 17 Mayıs akşamı Mingtepe (Bintepe) köyünde toplanan halk Andican şehrindeki Rus garnizonuna hücum ederek ayaklanmayı başlattı. Silah ve mühimmat bakımından kendilerinden çok üstün olan Rus kuvvetlerine karşı kahramanca çarpıştılar. Bilhassa Türkistan'ın Kirgizistan bölgesindeki Narın nehri etrafında yaşayan ahali bu ayaklanmaya varını yoğunu koyarak katıldı. Bütün Türkistanlılar tek vücut halinde düşmana karşı mücadele ettiler. Fakat ne yazık ki, ayaklanma istenilen neticeyi vermedi. Rusların vahşice hücumları neticesinde ayaklanma kanlı şekilde bastırıldı.

Ayaklanmaya katılanlardan 208 Türkistanlı Sibiryaya sürgün edildi, 3 kişi ise ölüme hüküm edildi, 344 kişi toplam 4621 yıla hüküm edildi ve 18 kişi

Ayaklanmanın önderi Muhammad Ali Eşan ve yakınlarının idam edilmesini seyretmeleri için halkı zorla getirilmesini Rus kumandanlığı emir verdi. Bundan maksad halkı ve bilhassa yeni yetişen nesili ruhen sindirmek idi. Halk ve küçük çocuklar idam sehpalarının etrafına itile kakıla getirildi. İdam sahnesini gören küçük çocuklar şok geçirdiler ve türlü ruhf hastalıklara kapıldılar. Fakat Ruslar Türkistan halkının direncini hiç bir zaman kıramadılar ve TÜRKİSTAN halkı her fırsatta istilâcılara karşı mücadelelerini devam ettirdiler.



## T Ü R K İ S T A N ^ D A K İ O L A Y L A R

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Pravda" gazetesinin 26 Haziran günü verdiği habere göre, Özbekistan komünist partisi merkezi komitesi yaptığı toplantıda hükümet organlarının bütün kademelerinde çeşitli yolsuzlukların olduğunu kabul ederek, bu hususta soruşturma açılmasını istemiştir. Haberde Özbekistanda devlet dairelerinde çalışan yüksek kademeli memurlar arasında rüşvet ve çeşitli yolsuzluklar olduğu itiraf edildikten sonra, buna karşı mücadele edileceği bildirilmekte

Bundan önce 1970-11 yıllarda Azerbeycan ve başka cumhuriyetlerde de türlü yolsuzluklar yapıldığı ortaya çıkarılmış idi.

"Pravda" gazetesinin iddiasına göre, Özbekistan'ın vefat eden eski komünist partisi birinci sekreteri Şeref Raşidov devrinde yolsuzluklara göz yumulmuştur.

Batıya ulaşan haberlere göre, Türkistan'ın Özbekistan Cumhuriyetindeki rüşvet ve yolsuzluklar yüzünden Özbekistan komünist partisinden ve devlet iktisadi teşekkülünde çalışan memurların üçte biri vazifelerinden kovulmuştur. Son gelen haberlere bakılırsa, Özbekistan'ın sabık iç işleri bakanı komünist partisinden ve maliye bakanı vazifesinden azl edilmiştir.

### MOSKAVA TARAFINDAN VERİLEN PLAN TAHAKKUK ETTİRİLMEDİĞİNDEN DOLAYI TÜRKMENİSTAN'A BASKI ARTIRILDI

Hür dünyaya Sovyetler Birliğinden ulaşan haberlere göre, Türkistan'daki Türkmenistan Cumhuriyeti büyük ekonomik baskı altında. Bu haberle ilgili Sovyetler Birliğinin resmi yayın organı "Pravda" gazetesinde sert tenkidli bir makale yayınlandı. Makalede belirtildiğine göre, plan gereğince Türkmenistan Moskava'ya 80 milyar metre küp tabii gaz teslim etmesi lazım idi. Fakat, tabii gaz üretimi belirtilen hacimde olmamıştır. "Pravda" gazetesinde yayınlanan haberde, 1983 yılında Türkmenistanda ne kadar tabii gaz çıkarıldığı kayıt edilmiyor. Yalnız planda gösterilenden az olduğu bildirilmekte ve enerji bakanı sert şekilde eleştirilmekte. Türkistan'daki Türkmenistan Cumhuriyeti Sovyetler Birliğinde tabii gaz üretiminde ikinci sırayı almakta.

### TACİKİSTAN'DA PAMUK TARLALARININ İLÂÇLANDIĞI ZAMAN TARLALARDA ÇALIŞAN İŞÇİ VE ÖĞRENCİLER ZEHİRLENMEKTE

Türkistan'daki Sovet Tacikistan Cumhuriyetinde Rus dilinde yayınlanmakta olan "PAMİR" mecmuasının Şubat ayındaki sayısında verilen habere göre, geçen yılın sonbaharında "Yazarlar Birliğinin" toplantısı yapılmış ve bazı önemli meseleler müzakere edilmiştir. "Pamir" mecmuasındaki habere göre, toplantıda Tacikistan'daki talebelerin pamuk tarlalarında çalışırken, ziraf ilâçlama uçakları tarafından üzerlerine ilâç sıkılması meselesinde görüşülmüştür. Verilen bilgiye göre, talebeler çeşitli hastalıklara maruz kalmışlardır. Meselâ, çeşitli baş ağrılarının ve nefes darlığı gibi hastalıklar yaygınlaşmıştır. "Pamir" mecmuasındaki habere bakılırsa, bu gibi olaylar 1974 yılından beri Türkistan'ın başka Sovet cumhuriyetlerinde de olmakta. (Devamı Arka Sayfada)



Aldığımız malumatlara göre, Türkistan'da öğrenciler yaz tatilinde mecburi olarak pamuk tarlalarında çalıştırılmaktalar. Bunun neticesinde iyi dinlenemeyen öğrenciler ders yılında başarılı olamamaktalar.

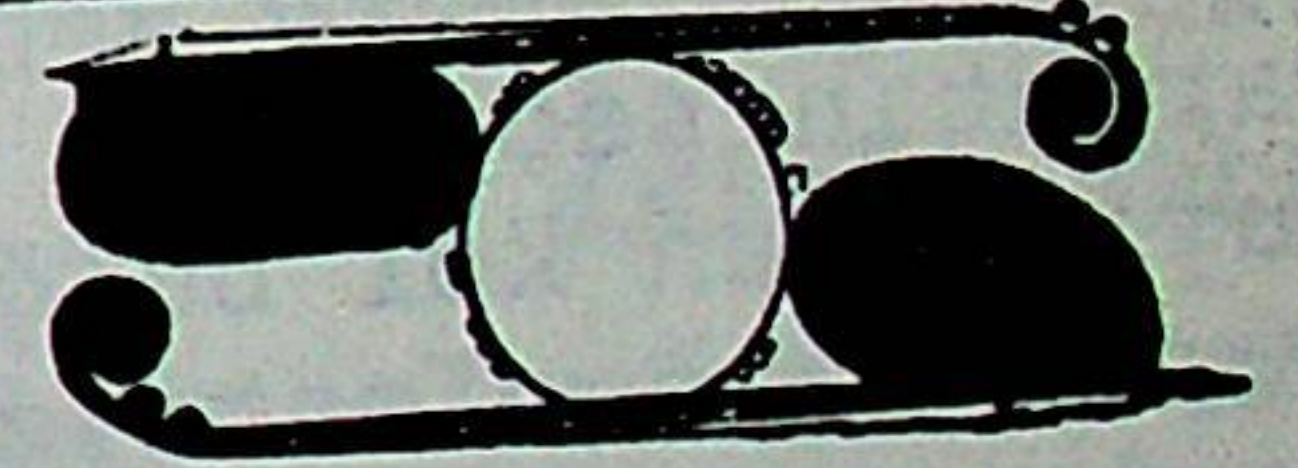
İnsan hayatına hiç değer vermiyen komünist sistem buna da pek önem vermemekte. Çünkü sistem yalnız istenilen planın tahakkuk ettirilmesine önem vererek tahakkumunu devam ettirmekte. Bu durumu şu Türkistan atasözü ne güzel ifade etmekte: "Tokmok küçüü bolsa, kiygiz kazık çerge kiret", yani, "Tokmak güçlü olursa, keçe kazık yerede girer".

KIRIM TÜRKLERİ BUNDAN 40 YIL ÖNCE VATANLARINDAN SÜRGÜN EDİLMİŞTİ  
(Baştaraf 1. Sayfada)

Sovyetler Birliğinde sürgünde yaşayan Kırım Türkleri, Sovyet devlet organlarına karşı yürüttükleri protestoları devam ettirmekteler. Hür dünyada ve bilhassa Türkiyede yaşamakta olan Kırım Türkleri soydaşlarının mücadelesine katılmaktalar. Batı Almanya'da yaşayan Kırım Türkleri Stalin tarafından sürgün edilmelerinin 40. yıldönümünü Günzburg'da andılar. Batı Almanya'daki Kırım Türklerinin Cemiyet başkanı Mustafa Osman 19 Mayıs günü yapılan Milli Matem günü münasebeti ile yaptığı konuşmada, "Vatanları Kırım'a dönünceye kadar mücadelelerinin süreceğini, Sovyetler Birliği hükümetinin Kırım Türklerine anayasal haklarının vakit geçirilmeden verilmesini ve Kırım Türklerinin ana yurtlarına dönmesinin bir anayasa gereği olduğunu da hatırlattı".

(Batı Almanya'da yaşayan Kırım Türklerinin Cemiyet adresi : "Die Landsmannschaft der Kırım-Tataren in West-Deutschland e.V. Parkstr.15, 8901 Langweid-Foret/Ausburg)

## Türkistan folkloru ekranlara geldi

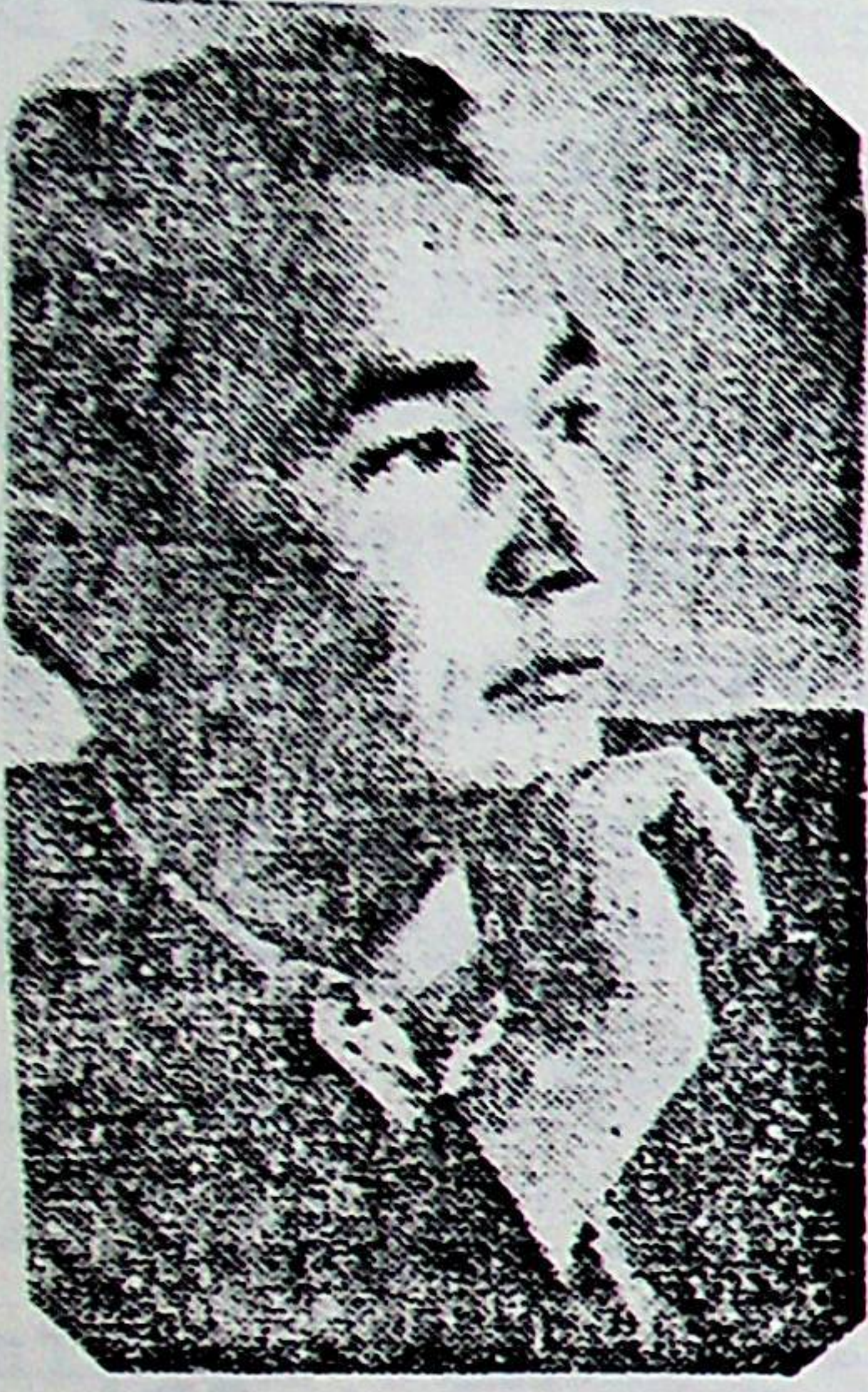
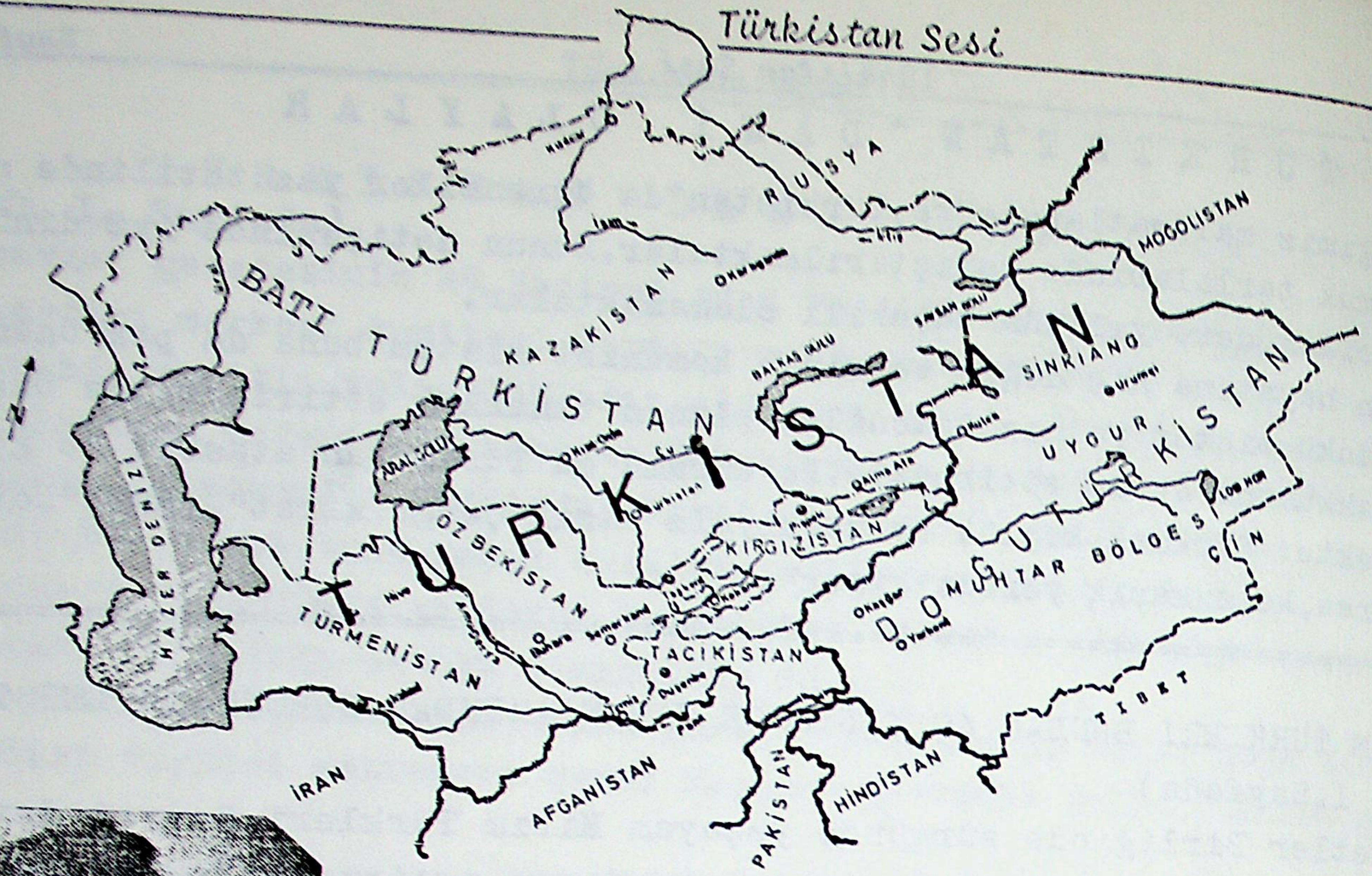


ANKARA - "Türkiye Radyo Televizyon" kurumu tarafından ayda bir defa yayınlanan Türk halk müziğini içeren "Elimizden Obamızdan" adlı programda İstanbul'daki Türkistanlıların teşkil ettiği folklor grubu Türkistan milli oyun ve şarkılarını sundular. Türkiye'de ilgiyle izlenen Türkistan milli şarkıları ve oyunları televizyonda Mart ve Nisan aylarında üst üste iki defa ekrana getirildi. Şu arada Türk başında Türkistan folklor ekibine geniş yer verdi. Türkistan folklor ekibi televizyon programında "Almaçayu Almaça", "Bu Bahçede Kimler bar", "Kasingni Kara Deydiler" ve "Ene gül lüle, mene gül lüle" oyun ve şarkılarını sundular. Programı Televizyon sanatçısı ve yapımcılarından Mehmet Özbek hazırlamıştır. Programa iştirak edenleri ve hazırlayanları tebrik eder başarılar dileriz.



TÜRKİSTAN FOLKLOR EKİBİNDEN BİR GRUP





**D Ü K E N B A Y D O S C A N ( O V )**:Günümüz Kazak şair ve romancılarından, doğumu 9 Eylül 1942 Kızılorda Vilayeti, Cañakorğan ilçesi.Kazakistan Devlet Üniversitesi Filoloji Fakültesin'ni (1964) bitirdi.İlk şiir kitabı Tunğış Kitap adıyla 1964'te yayınlandı.Doscan (ov) daha çok konularını Türkistan tarihinden seçtiği tarihî romanlarıyla ün kazandı:Cusan Men Gülder (1966), Kum Cutkan Kalalar(1967), Tulpardin İzimen(1967), Zaval (1970), Otırar (1973), Cibek Colı (1973), Farabî (1975)

### Kazak Türkçesindeki Aslı:

#### TÜRKİSTAN ELESTERİ

- 1 Tarihtin şeciresi, Türkstan,  
Quyınınınmen kol bulğaysın bir tustan.  
Quyınınınnan elesteydi babalar  
Cavlarımın cantalasa culkiskan.
- 5 Elesteydi kün küydürgen dikansı  
Kaltırağan,kayırmsız bir kıstan.  
Elesteydi kasirettin izderi  
Kara Kuyka töşündeği kırtıstan.
- Elesteydi ertegidey erlerin  
Nayzaları tañ perdesin cirtıskan.
- 10 Quyınınınmen kol bulğaysın bir tustan,  
Uvakıttin şeciresi,Türkstan.

### Türkiye Türkçesindeki Karşılığı:

#### TÜRKİSTAN HAYALLERİ

- 1 Tarihin soyağacı, Türkistan  
Fırtınanla el sallıyorsun bir uçtan.  
Fırtınanla görünüyor atalar  
Düşmanlarıyla ölesiye çarpışan.
- 5 Görünüyor güneşin yandırdığı çiftçi  
Dondurucu acımasız bir kıstan  
Görünüyor özlemin izleri  
Yanık deri yüzündeki kırışıklıktan.
- Görünüyor efsanevî yiğitlerin  
Mızrakları tañ perdesini yırtan.  
Fırtınanla el sallıyorsun bir uçtan,  
Zamanın soyağacı, Türkistan.

#### DÜKENBAY DOSCAN(OV)

Dükenbay Doscan(ov)'un bu şiiri ilk önce Alma-Ata'da yayınlanan aylık Kazak edebiyat dergisi Culdız'da (Sayı:11, 1963, Sayfa:38) basılmış,daha sonra Dükenbay Doscan(ov)'un 1964'de Alma-Ata şehrinde yayınlanan Tunğış Kitap adlı ilk şiir kitabında şiirin dörtlük biçimi bozularak ve 11. ile 12. dizeleri atılarak basılmıştır. Yukarda şiirin ilk orijinal biçimi ve rilmıştır.



## TÜRKİSTAN'DA TARİHİ ROMANLAR AĞIR TENKİDE MARUZ KALİYOR.

Türkistan'da Ruslar tarafından zorla kurulmuş cumhuriyetlerindeki milliyetçi Türkistanlı yazarlar komünist rejiminin baskısına rağmen milli edebiyatı yaşatma va canlandırmaya bütün güçleri ile hareket etmekte-ler. Türkistan'ın son devir tarihi ile ilgili milli edebiyat, bilhassa ta-rihî romancılık son yıllarda gelişti ve bu konuda epey değerli eserler yazıldı. 1971-1981 yıllar arasında yazılan bu tarihi romanların tümü Mos-kava tarafından verilen emirler ile Türkistan'daki Sovet cumhuriyetleri-nin kukla "Yazarlar Birliği" tarafından ağır suçlamalara maruz kalmakta. Buna o cumhuriyetlerin komünist partisinin kukla sekreterleri<sup>de</sup> önyak ol-maktalar. Buna misal olarak, Kırgızistan komünist partisinin birinci sekre-teri Turdakun Usubaliyev'i göstermek mümkün. T. Usubaliyev son bir yıl için de Moskava'nın emirlerini yerine getirmek ve onlara şirin görünmek için sert tedbirler aldı.

1979 yılında Kırgız yazarı K. Akmatov tarafından yazılan "MEZGİL" ro-manı yayınlanması ile birlikte ağır tenkide uğradı. Mesela, "Sovettik Kırgızistan" gazetesinin 21.12.1983 tarihli sayısında "Yine bir defa MEZGİL" romanı hakkında" başlıklı makalede yazıldığına göre, romanda milli duygu-ları körükleyici ifadeler kullanılmış olduğu ileri sürülür. Fakat usta ya-zar K. Akmatov romanında, 1926-1930. yıllar arasındaki Türkistan'daki devri ve komsomol teşkilatlarının kuruluş döneminde Rusların yerli halka karşı yapmış olduğu zulüm ve işkenceleri tasvir ederek hakikatları ortaya koyar. Yazar o devirde Türkistan'ın Kırgızistan bölgesini işgal eden Çar ordusu-nun yerli halkı kılıçdan geçirdiğini ve barbarca davrandığını, bu durum kar-şısında Rus ordusunun içinden bazı kişilerin yapılandan utanç duyduğunu dile getirir. Buna misal olarak, Rus ordusunda görevli Krasin isimli şahsı gösterir. Krasin Rusların Türkistan halkına yaptığı işkencelerden ve barbar-ca davranışlarından pişmanlık duyduğunu ve kendini suçlu hissettiğini söy-ler. K. Akmatov romanında, Krasin'in, Bekniyaz adındaki Türkistanlıya yaptığı barbarlıklarından dolayı yaşamasının bir manasının kalmadığını ve onun i-çin öldürülmesini istediğini, akıcı bir üslûple ifade eder.

Tarihî romanların en ağır hücumu uğrayanlarından biri büyük yazar Tö-lögön Kasımbekov tarafından birinci bölümü 1966 yılında, ikinci bölümü ise 1971 yılında yazılan "SINGAN KILIÇ" (Kırılan Kılıç) romanıdır. Kırgızistan-da roman ile ilgili çıkan yazılarda belirtildiğine göre, romanın tamamı ta-rihî kaynaklara dayanılarak yazılmıştır. Daha doğrusu bu roman 15 yıl süren bir araştırmanın ürünüdür. Roman bundan dolayı tarihî bir kaynak sayılabi-lir. Romanın bir yerinde general Skobelev kumandasındaki Çar kuvvetlerinin bir Türkistan köyünü yağmalayarak katliam ettiği tasvir edilir. Tölögön Ka-simbekov, Çar kuvvetlerindeki Kosak Krivosonov adındaki bir Rus askerinin yağmalama ve katliam sırasında 8-10 yaşlarındaki bir Türkistanlı çocuğun



## TÜRKİSTAN'DA TARİHİ ROMANLAR AĞIR TENKİDE MARUZ KALİYOR.

İstiyorsun muhterem İvan Vasilyeviç ! Rusyanın emrine boyun eğmeyen bir yabancı Asyalının cezasını verdiği için mi ?", diye cevap verir. Türkistan'ın geçmişteki zengin medeniyetini ve tarihini iyi bilen Şarkiyatçı bu sözlerle dayanamıyarak: " Sayın general ! Bilinmelidirki, Türkistan bir zamanlar doğunun en eski medeniyetine sahip idi" diyerek hakikatı söyler. Romanda böyle gerçekler dile getirildiği için yazarlar ağır tenkidlere uğramaktalar. Tölögön Kasımbekov "SINGAN KILIÇ" romanınının 511. sayfasında Afganistan'ın Ruslar tarafından işgal edileceğini 13 yıl önce dolaylı şekilde yazması dikkate değer.

## B İ Z E G E L E N M E K T U P L A R

"Bu örnek ve bilgi bakımından dikkati çeken bülteninizin, bütün Türkistanlılar arasında ilgi çekeceğini zannediyorum. Bizler her ne kadar Kazak Türkleri olarak ayrı bir oymak olsak da, genelde, yani genel isimde TÜRKİSTAN olarak biriz ve beraberiz."

Kazak Türkleri Kültür ve sosyal Yardımlaşma Derneği, 12.3.1984  
Köln, Batı Almanya (West-Germany)

"Çok büyük iyi niyettense, yapılan küçücük bir iş daha uludur." der rahmetli Remzi Oğuz Arık. Ben de bu inançla bu ulu işinizden dolayı sizleri gönülden tebrik eder, Türkistan Sesi'nin ismine lâyık büyük hizmetleriyle, Cenâb-ı Hakkın da yardımları ile, ULUĞ HÜR TÜRKİSTAN'a ulaşıncaya dek muzaffer olmanızı dilerim."

Fetullah Töre 7.5.1984  
İskenderun, Türkiye

"Millî dâvâımıza yeni bir hizmet getirerek hepimizin sevgisini kazandınız. Millî heyecanımızı, hissimizi artırdınız. Başarınızın devamını diler, Allaha emânet ederim."

Mustafa Öztürk, 14.5.1984  
Münih, Batı-Almanya (West-Germany)

"Kızıl Rus imperyalizminin zulüm ve baskısı altında ezilen anayurdumun sesi ni dünyaya duyurmak için çırpınan aydın kafalı gençleri candan alkışlarım. Sizden önceki kuşaklar anayurtta topladıkları kongrelerde çeşitli görüş sahibi grup ve zümreleri temsil eden dernek ve kuruluşları bir araya getirerek, Türkistan'ın tam istiklâli için mücadele eden bir birleştirici teşkilât kurmuşlar ve buna "Türkistan Millî Birliği" kısaca TMB adını vermişlerdir. Bu teşkilât o yıllarda istilâcı Ruslara karşı yürütülen millî mücadeleye rehberlik etmiş ve topladığı gizli kongrelerden birinde "Geçici Millî Türkistan Hükümeti"ni kurmuştur. Daha sonraları TMB'nin yurt dışına çıkan temsilcileri bu teşkilât adına kongreler toplamışlar ve "Yeni Türkistan" ve "Yaş Türkistan" dergilerini yayınlamışlardır. Başta Osman Hoca (Kocaoğlu), Mustafa Çokay ve o zamanda daha genç yaşta olan üyelerden Ahmetcan Okay, Tahir Çağatay, Efzal Abusaid (Versürel) ve ben İbrahim Arifhan (Yarkın) ve başkalar hep birlikte TMB adına dışarıda çalışmalarda bulunmuşlardır. Çok kısa olarak TMB ve onun adına yapılan çalışmalarını anlatmaktan maksadım, sizlerin de ferden veya birkaç kişi birlikte yayınlarda bulunmakla birlikte, daha geniş milliyetçiler kitlelerini, Mukaddes ve yüce hedef olan, Anayurdu zalim düşmanın boyunduruğundan kurtarılması hedefine yöneltecek, yayınlar ve başka faydalı, verimli çalışmalarını yoluyla, Türkistan'ın istiklâli dâvâsını, geniş yurttaşlar kitlesi arasında kurduğundan kurtarılmasına yol açacak bir kuruluş (teşkilât) halinde çalışmanın gerekliliğini hatırlatmaktır."

Profesör Dr. İbrahim Yarkın 15.5.1984  
Ankara, Türkiye



"Türkistan Sesi" hasretli yanık gönüllere serpilen bir avuç su gibidir. Bülten hususunda tesbit edilen eksikliklerin, ilk neşr dönemlerinde görülen tabii eksiklikler olarak değerlendirilmesi kanâtindeyim. Zaman tecrübe bu eksiklikleri telâfi edip, bülteni aynı ideal, fakat yepyeni bir muhtevâ ve boyutlarla büyük dâvânın hizmetinde devam ettireceğinize inancım sonsuzdur. Bir Azeri kardeş olarak muaffakiyetinizin daim va kalıcı olmasını Cenab-ı Haktan niyaz ederim."

Ercan Verdelenli, 9.5.1984  
Bayreuth, Batı Almanya (West-Germany)

"Türklüğe hizmet etmenin, yüce Allah'a yapılabilecek en büyük, en kutsal i badet olduğuna gönülden inanmış bir kardeşiniz olarak, icrâ ettiğiniz millî hizmet, beni gerçekten çok sevindirdi."

Fuat Turgut 4. 6. 1984  
İstanbul, Türkiye

"Böyle bir fedâkarlık yapmanızdan dolayı sizi ve birlikte çalıştığınız arkadaşlarınızı kutlarım. Bundan sonraki bütün çalışmalarınızda da Allah'tan üstün başarılar temenni ederim."

Mustafa Köker 15. 6. 1984  
Adana, Türkiye

## Ç E V R E M İ Z D E N H A B E R L E R

NEW-YORK - Türkistanlı alim Dr. Baymirza Hayit New-York'taki Türkistanlılar Cemiyetinin daveti üzerine buraya gelerek Türkistan tarihi, coğrafyası, edebiyatı ve bugünkü siyasi durumu hakkında seminer verdi. Seminare Amerika'daki Türkistanlılar büyük ilgi gösterdiler.

NEW-YORK - Devran Bek merhum babası Şer Muhammad Bek'in ruhuna Kurânı Kerim ve Mevlûd okuttu.

NEW-YORK - Amerika'daki Türkistanlılar Cemiyeti 27 Mayıs pazar günü büyük bir kır gezisi tertipler. Gezi gayet güzel ve neşeli şekilde geçti.

ADANA - Atahan Akın'ın kızı SÜREYYA ile Ergeş Erkin'in oğlu ATILLA 24 Haziran Pazar günü nişanlandılar, tebrik ederiz.

İSTANBUL - "Türkistanlılar Kültür ve Sosyal Yardım Derneği" 10 Haziran 1984 günü genel kongresini yaptı. Üyelerin büyük çoğunluğunun katıldığı kongrede derneğin geçmiş faaliyetleri gözden geçirildi ve yeni dönemde yapılması düşünülen çalışmalar müzakere edildi. Yapılan seçimler sonunda Başkanlığa Dr. Ahat Andican, Başkan vekilliğine Mehmet Zafer, Muhasipliğe İsmetullah Yassa, Genel sekreterliğe Şevket Aynural ve üyeliğe Azize Kaynar seçilmişlerdir. Yeni seçilen yönetim kuruluna başarılar dileriz.

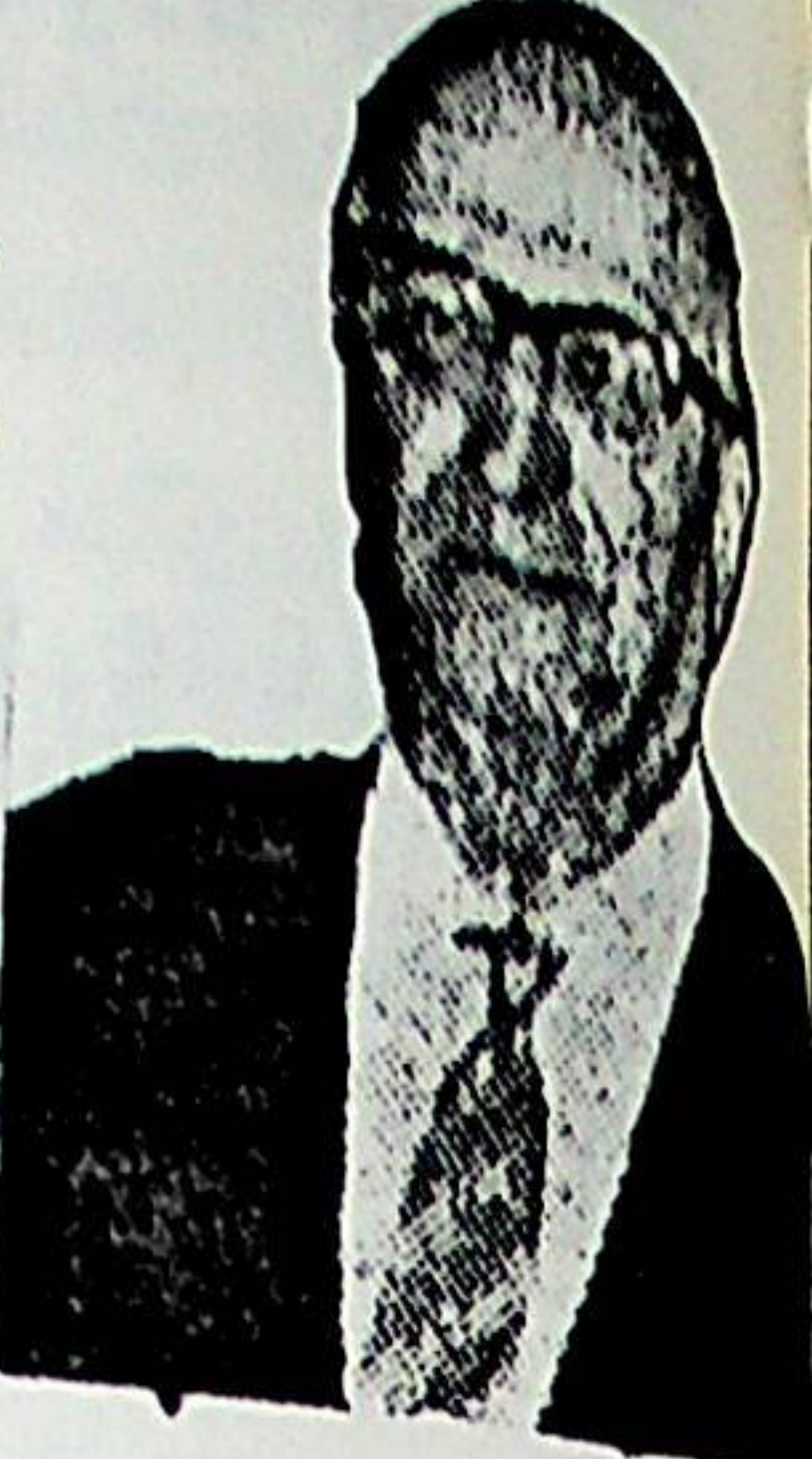


## A R A M I Z D A N A Y R I L A N L A R

### DR. A. NAIM ÖKTEM'İ KAYBETTİK

İST- Kıymetli büyüğümüz Dr.A.Naim Öktem'in 21 Nisan 1984 cumartesi günü aramızdan ayrıldığını üzümlere duyduk.Kederli ailesine ve tüm Türkistanlılara baş sağlığı diler,merhuma Allah'tan rahmetler dileriz.

Dr.A.Naim Öktem Buhara'da tanınmış bir ailede dünyaya geldi.Medreseyi bitirdikten sonra Cedidlerin açtığı okula devam etti.Burayı bitirdikten sonra Buhara Cumhuriyeti tarafından Almanya'ya gönderildi.Berlinde iktisat tahsilini ve dokturasını başarı ile bitirdikten sonra Türkiye'ye geldi ve İktisat Fakültesinde bir süre öğretim üyesi olarak görev yaptı.Buradan ayrıldıktan sonra iktisat bakanlığında uzun yıllar müşavir olarak çalıştı.Emekli olduktan sonra "Türkistanlılar Yardımlaşma Derneği'nin başkanı ve "Türk Göçmen ve Mülteci Dernekleri Federasyonu" genel başkanı olarak cemiyet hayatına faal iştirak etti.Merhum her zaman hemşehrilerinin yardımına koşan ve meselelerini hal etmekten zevk duyan bir kişi idi.



Merhum Dr. A. Naim ÖKTEM

### 1933 YILINDA KAŞGAR'DA KURULAN "ŞARKİ TÜRKİSTAN CUMHURİYETİ" NİN DIŞİŞLERİ BAKANI MUHAMMAD KASIM BEK'İ KAYBETTİK

PAKİSTAN-KARAÇİ - Hoten eşrafından Türkistan idealinin ateşli önderlerinden biri ve 1933 yılında Kaşgar'da kurulan "Şarkî Türkistan Cumhuriyeti'nin dışişleri bakanı Muhammad Kasım Bek uzun yıllardan beri Pakistan'ın Karaçi şehrinde yaşamakta idi. Alınan haberlere göre,Haziran ayında Hakkın rahmetine kavuşmuştur.Aile efradına ve bütün Türkistanlılara baş sağlığı diler,merhuma Allah'tan rahmetler niyaz ederiz.

Not:Merhum Muhammad Kasım Bey hakkında geniş mâlûmat toplayabilirsek kıymetli okuyucularımıza gelecek sayılarda bilgi vermeye çalışacağız.Merhum hakkında hatıratı ve bilgisi olanlar bize yazarlarsa elbette daha çok iyi olur.Haberlerinizi bekliyoruz.



Şarkî Türkistan Hariciye nazırı Kasım Can Bey

İstanbul - Hemşehrilerimizden Maksut Demir 4 Şubat 1984 günü vefat etmiştir.Ailesine başsağlığı diler,merhuma Allah'tan rahmetler dileriz.

Adana - Hacı Nadir Taşkent'in eşi Muharrem Taşkent 26 Haziran günü Hakkın rahmetine kavuşmuştur.Kederli ailesine başsağlığı diler,merhumeye Allah'tan rahmetler dileriz.

İstanbul - Dr.Ahat Andican'ın annesi Hacer Andican 28 Haziran günü Hakkın rahmetine kavuşmuştur.Ailesine başsağlığı diler,merhumeye Allah'tan rahmetler niyaz ederiz.

### TÜRKİSTAN SESİ

(The Voice of Turkistan)

ADRES: Çağatay Koçar, Kölner Platz 2, 8000 München 40, West Deutschland/Batı Almanya/West Germany

Tek Sayısı: Amerika'da (50 cents),Almanya'da (1 DM), Türkiye'de (30 TL), diğer memleketlerde (50 cents). Yıllık abonesi: Amerika (3 dollar), Almanya (6 DM), Türkiye (140 TL), diğer memleketler (3 dollar)'dir.

TÜRKİSTAN SESİ'nin banka hesap numarası: Bayerische Vereinsbank-München, Konto Nr. 7358393 - Zweigstelle Oettingenstr. 42, 8000 München 22, West Germany/Batı Almanya.

VIL: 1 SAYI: 3 MAVİS-HAZİRAN 1984

Bu sayıyı hazırlayanlar: Mehmet İsa Aral Timur Kocaoğlu Çağatay Koçar





# TÜRKİSTAN SESİ

Türkistan ebi dünya esigi boy,  
Türkistan er Türkün besigi boy.  
Temaşa Türkistandey cerde tuvgan,  
Türkün Teñri bergen nasibi boy.  
MAĞCAN CUMABAY-ULTI

SAVI: 2 (MART-NİSAN, 1984) Türkistanlıların Milletler Arası Haber Bülteni

## T Ü R K İ S T A N S A R S I L D I

TÜRKİSTAN'IN RUSYA ESÂRETİ ALTINDAKİ BATI KISMINDA, ÖZBEKİSTAN'IN GAZLI ŞEHRİNDE 20 MART'I 21 MART ÇARŞAMBA GÜNÜNE BAĞLAYAN GECE YARISI ŞİDDETLİ BİR ZELZELE OLDU. SOVYET HÜKÜMETİ ZELZELEYE AİT BİLGİLERİ HÂLÂ ISRARLA GİZLEMekte

AP haber ajansının Moskova Televizyonu'nun 24 Mart'daki haberine dayanarak verdiği bilgiye göre, zelzeleden sonra meydana gelen büyük hasar dolayısıyla 20 bin nüfuslu Gazlı şehrini yeniden kurmak lazım. 1976'daki zelzelede de Gazlı'da 10 binden fazla insan evsiz kalmıştı. Rihter ölçeğine göre 12, Sovyet ölçeğine göre 9 derece şiddetindeki son zelzele Buhara Şermerkant ve Taşkent'te de çok ağır hasar meydana getirmiştir.



MUSTAFA  
CEMİLOĞLU  
YİNE  
MAHKÛM EDİLDİ

Taşkent -- Kırım Türkleri'nin kahraman evladı Mustafa Cemilev (Cemiloğlu) Taşkent'te Rus dilinde çıkan *Pravda Vostoka* gazetesinin 17 Şubat 1984 tarihli nüshasında basılan bir makaleye göre, tekrar mahkûm olmuştur. Kırım Tatarlarının öz vatanları Kırım'a dönme hakları için yıllardan beri mücadele edenlerden biri olan Mustafa Cemiloğlunun mahkemesi 10 Şubat tarihinde başlamıştı.  
(devamı 11 sayfada)

### BU SAYIDA :

- \* TÜRKİSTAN'DAN GELEN İKİNCİ MEKTUP → s. 2
- \* SOVYET REJİMİ ALEYHDARI TÜRKİSTANLI MAHMET KULMAĞAMBET İLE YAPILAN SOHBET → s. 6
- \* TÜRKİSTAN'DA DİNE KARŞI PROPAGANDA DEVAM EDİYOR → s. 4
- \* KORBAŞILARDAN NUR MUHAMMED BEK'İN HAYATI → s. 10

KAÇ KİŞİ ÖLDÜ? KAÇ KİŞİ YARALANDI? Gazlı şehrinin zelzeleden sonraki hâli. Bu fotoğraf Taşkent'de çıkan Sovyet Özbekistanı gazetesinin 25 Mart sayısında neşredilmişti. Bu resim, Sovyet sansür idaresi tarafından seçilerek basılmasına izin verildiği için Gazlı'daki hakikî vaziyeti göstermiyor!

## TÜRKİSTAN'DA SAVAS ALEYHDARI BEYANNAME DAĞITAN BEŞ KİŞİ TUTUKLANDI

Münih (Almanya)'da çıkan *Vesti iz SSSR/USSR News Brief* adlı bültenin 15 Mart 1984 tarihli 5.inci sayısında verilen bilgiye göre, 1982 yılının ikinci yarısında Tacikistan'ın Düşenbe şehrinde Sovyetlerin Afganistan'ı işgal etmesine karşı beş kişi beyanname dağıtırken yakalanmıştır. (Devamı 11 sayfada)



## TÜRKİSTAN'DAN

## HÜR

## DÜNYAYA GELEN

## İKİNCİ

## MEKTUP

(Kırgız Türkçesinde yazılmış elimizdeki orijinal mektubun Türkçe tercümesi):

Sovyetler Birliği çok nüfuslu ve çok milletli bir memlekettir. Bu memlekette 130'a yakın millet yaşamakta. Onların dilleri de her türlü. Bundan dolayı, diller dil gruplarına bölünmüştür. Kökü ve yayılışı bakımından çoğunlukla Hint-Avrupa dilleri daha çok konuşulmakta. Nüfusun beşten dördü bu dil grubunda konuşulmakta diyebiliriz. Hint-Avrupa dillerinden sonra, en çok konuşulan dil grubuna Altay dilleri girmekte. Altay dil grubu Türk, Moğol, Tunguz ve Mançur dillerini içine alır. Bu dillerin arasında Türk lehçeleri önemli yer tutar.

En demokratik ülke denilen Sovyetler Birliği'nin kuruluş yıllarında daha doğrusu Sovyetler Birliği hükümetinin kuruluşundan başlayarak, dillerin, milletlerin nüfusuna, yerleşim bölgelerine bakmayarak hepsinin aynı derecede eşit haklara sahip oldukları ilân edilmişti.

Az nüfuslu milletlere zerre kadar baskı ve adaletsizlik yapılmayacağı da belirtilmişti. Sonradan neşredilen devlet vesikalarında da, milletler meselesinin hal edilmesindeki esâsî noktalardan biri olarak, Sovyetler Birliği'ndeki bütün millî dillerin eşit haklar doğrultusunda gelişmelerinin sağlanması, her milletin kendi istediği dilde veya hut kendi ana dilinde konuşması, çocukların kendi istedikleri dilde okumaları ve yetiştirilmesi, o veya bu dile ne şekilde olursa olsun ayrıcalık ve üstün haklar tanınmayacağı ve herhangi bir dilin zorla öğretmenin yasak olduğu ayrıca hatırlatılmıştı. Bunlar adaletle söylenmiş ve vesikalarda açıkça gösterilmiş! Eğer vaziyet böyle olmuş olsaydı, o zaman bu ülke...Sovyetler Birliği hayâldeki ideal ülke olurdu! O zaman bu ülkede yaşamak kendini (az çok) bilen, milletini ve vatanını seven adam için en iftihar edilecek en şerefli bir hadise olurdu.

Gerçekten de, dıştan izleyerek, önemli meselelere göz attığımızda her şey yerli yerinde gibi görünmekte. Mekteplerin hepsinde olmasa da, bir kısmında dersler Kırgızca ve rilmekte. Özel orta ve yüksek mekteplerin hepsinde olmasa da ba'zılarında Kırgız dili ve edebiyatı okutulmakta, Kırgız dilinde bir hayli gazete ve dergiler neşredilmekte, tirajları (baskı adedi) da epey kabarık. Kırgız dili ve edebiyatı ile ilgili, az da olsa araştırmalar yapılıyor. Bu sahalarda doktora yapanlar ve buna aday durumunda olanlar da yok değil. Kadrolar, mutahassıslar da yetiştirilmekte. Elbette, yukardaki işlerin sayısı ve sıfatı, Rus dili ile ilgili işlerin sayı ve sıfatına nazaran oldukça az ve yetersiz olduğu şüphe götürmez.

Doğrusunu söylemek istersek, yukarda belirtilen hükümetin milletler siyasetinin yürütülmesinde çok aksaklıklar ve noksanlıklar var. Milletler siyasetinin yürütülüp uygulanmasının esâsî kanunlarından olan, milletlerin hepsinin ve onların dillerinin eşit haklar doğrultusunda gelişmesini temin etme istenilen şekilde yürütülmemiştir. Bütün dikkat Rus milletine ve onun dilinin başka dillere olan üstünlüğüne verilmiş, Rus dili dillerin en zenginini denilerek yükseltilmekte ve o başka dillerin "gelişmesi" için esâsî kaynak kabul edilmekte. Bundan dolayı bu "kaynağın" tesiriyle ülkenin millî dilleri nin (bunun içinde Kırgız dilinin) "Ruslaştırılması" görülmemiş tempo ile yürütülmekte. İstesene de, istemesene de, Kırgız dilinin sözlük hacminin çoğalması yalnız Rus dili vasıtasıyla mümkün olur denmesine inanman lazım.

Rus K. K. Yudahin'in Kırgızca-Rusça Sözlüğü birinci defa 1940'ta basıldığında 26 bin kelimeyi içine almıştı. Bu sözlük 1955.nci yılda yeniden basıldığında 40 bin kelimeye ulaştı. Bu "gelişme" elbette Rus dilinden alınan kelimelere dayanarak oldu. Bu Kırgız dilinin Rus dilinin faydalı tesiriyle zenginleştiğine delil değil mi?

Türkistan'ın bölünmüş cumhuriyetlerinden Kırgızistan'dan Temmuz 1983'de hür dünyaya gelen birinci mektubun metnini geçen sayımızda neşretmiştik. Ondan daha önce 1982'de yine gizli yollarla gelen bir mektubu şimdi neşretmekteyiz. Mektubu yazan kimse sadece kendi yaşadığı bölgenin şartlarını göz önüne alarak vaziyeti tahlil etmiş. Elbette Mukaddes Türkistanımızın Rusya esareti altındaki batı kısmının her köşesinde vaziyet bu mektupta belirtileninden farklı değil. Bu mektubu yollamak cesareti bulunana kimsenin yazar ve dilci olduğu tahmin edilebilir.



Zamanında Rusların tanınmış ileri gelen yazarları, sanatçıları ve aydınları Rus dilinin saflığı için ellerinden geldiği kadar mücadele etmişlerdi. Rus diline uygun olmayan başka dillerden gelen kelimelerin çok alınmasına ve kullanılmasına sert şekilde karşı gelmişlerdi. Çünkü yabancı kelimelerin Rus halkının birbirilerini anlamalarına, kendi aralarında ilim ve medeniyetin yayılmasına engel olacaktı. Hal böyleyken, Kırgızların kendi anadillerinin saflığı-arılığı için mücadele etmeye hakları yok! İşte, bu "demokratik" memlekette yaşamalarına rağmen kendi ana dillerinin saflığı için Rus kelimelerinin uygunsuz şekilde Kırgız diline karışıp girmesine karşı itiraz etmeye Kırgızların hakları yok!

Son zamanlarda, yaşlı Kırgızların ve türlü yerlerde yaşayan Kırgızların karşılaştıklarında birbirilerini anlayamadıkları anlar da az değil. Bu vaziyet gençlerle konuşunca daha çok belli oluyor, çünkü onların çoğu "şimdiki" Ruslaşmış "Kırgız" dilinde konuşuyorlar. Gençler Rus dilini çoğunlukla "ana dilim" veyahut "ikinci ana dilim" diye beliriyorlar. Bunu şöyle düşünelim: çünkü, Rus dili olmadan memleketin maddî hayatı ile ilgili sahalarıyla bağlantı kurmak mümkün değil. Rus dilini bilmeden iyi şekilde okumak ve ilerlemek de imkânsız. Hepsi Rusların kontrolü altında olduğu için onlar (Kırgızlar) ne yapabilirler ki! Bundan dolayı Kırgızların çoğunluğu çocuklarını Rus mekteplerine gönderiyor. Eğer hepsi bu şekilde devam ederse, o zaman sadece Kırgızların dili değil kendilerine hâs millî medeniyetleri, yaşantıları, daha açıkçası bütün varlığının yok olacağı gün uzak değil.

Rus dilini öğrenmek kolay iş değil. Rus dilini öğrenme bilhassa köylerde yaşayanlar için çok zor (Kırgızların çoğunluğu köylerde, dağlık bölgelerde yaşar), çünkü onlar Ruslarla az karşılaşır. Demekki, Rus dilini bilmeden gelecekte hiçbir şey yapmak mümkün olmayacak. İstesen de, istemesen de eğer iyi yaşamak istiyorsan Rus dilini öğreneceksin prensipi hüküm sürmekte. Onu ana dilin gibi kabul et! Bundan dolayı Rus dilini öğrenme den meslek öğrenmek de zor. Türlü mesleklerle ilgili ders kitapları, teknik, tabii ve daha başka ilimlerle ilgili kaynaklar yalnız Rus dilinde neşredilmekte. Hal böyle iken, Rus dilini bilmeden nasıl meslek öğrenirsin? Birinci sınıflardan başlayarak Rus dili okutulmakta. Ama, öğretmenlerin yetersizliği, iyi hazırlanmış ders kitaplarının olmaması, öğretim metodlarının hazırlanmayışı dolayısıyla, Kırgız talebelerinin çoğuna Rusça iyi öğretilmiyor. Devlet Rus dilini iyi bilen kadroları hazırlamakla meşgul. Kırgızların içinde de Rus dili, edebiyatı öğretmenleri yetiştirilmekte. Pedagoji enstitülerinde, üniversitelerde 1200 Kırgız talebesi Rus dili öğretmeni olmak için okuyor, mekteplerde iki bin Kırgız öğretmeni Rus dili dersi veriyor. Ama, bu işin neticesi istenilen seviyede değil. Çünkü, mahsus şekilde Rus dilini Kırgızlara zorla kabul ettirmek, onların istemeyip istemediğine bakmadan onların dillerini bozmak, medeniyetine, millî benliklerine şüphe getirmek, onların umumî olarak her yönden ilerlemelerine mâni olan karşı tesirler Kırgızların Rus diline ve onun sahiplerine nefretle bakmalarına sebep olacak.

Eğer bundan önce söylenen mesele, adaletli bir şekilde hâl edilmiş olsaydı, Kırgızların gelişen dünya ilminin yüksek seviyesine yetişmeleri, kendi dilini, medeniyetini geliştirmeleri için ancak kendi öz ana dillerine dayanmaları daha iyi, daha kolay ve faydalı olurdu. Bundan dolayı, kendi ana dillerinin saflığı için mücadele eden ve etmekte olan Kırgızların çaba ve gayretleri her yönden korunup müdafaâ edilmeye muhtac.



Âna yurtın, âzâd bolsa,  
Halk könlide feryâd bolmas!

آنا يورتینگ آزاد بولسه  
خلق كونگليده فەرياد بولماس!





## COLUBUZ AZAT TÜRKİSTAN

Eger Azat bolso el-curtun,  
Cegen qurğaq nandin özü bal bolor  
Eger qapastağı quştay kün körsön,  
Cegen baldın özü uu bolor.

Ketsin emi curtubuzdan qara-qarğalar  
Çıqsın emi şimşip kelgen tülkülör.  
Bir berip on alğıçtar, qan sorğuçtar,  
Tentip kelgen aç közdör, uurular.

Curtum! Qayrat qıl, küçkö kel,  
Azat azır sendan başqa bardıq el.  
Kötör baştı, bekem tur tartınba,  
Ötköndögü aybatın, iyiltirbes duşmanğa.

Bizge biz kerekbiz başqası calğan,  
Bul söz bizge atabızdan miras qalğan.  
Cazılmaqçı senin üçün dañktuu bir dastan  
Maqsatımız bir, colubuz "AZAT TÜRKİSTAN"

Mehmet İsa ARAL

Münih, 1.4.1984

uu: zehir, şimşip: koklayıp iz izlemek,  
uurular: hırsızlar, bekem: sağlam, aybat: heybet  
danktuu: şanlı, col: yol, cegen: yenen

## TÜRKİSTAN'DA DİNE KARŞI PROPAGANDA DEVAM EDİYOR

Edindiğimiz bilgilere göre, Türkistan'ın Rusya esâreti altındaki batı kısmında İslam dini ve dindarlara karşı şiddetli propaganda faâliyetleri devam etmekte.

Taşkent'de çıkan gazetele rin yazdıklarına göz atalım: "Altıncöl nahiyesindeki Osman Yusupov adlı mektepte ateistik terbiyeyi gerçekleştirmek için türlü imkanlardan faydalanılmakta. Bu yerde özel geceler ve sohbetler yapılmakta. Ateistik öğretmenler Oruc Ve Onun Zararları

gibi mevzularda konferanslar ve dersler verilmekte." (1)

"Özbekistan'ın Kitab nahiyesinde işçileri ateistik ruhda terbiyelemek için mahsus tedbirler alınmakta. Günümüzde nahiyede 757 propagandacı, 40 ateizm hocası, BİLİM cemiyeti teşkilatının 712 a'zasıyla bu yolda propaganda yürütmekte." (2)

Türkistan'ın her yerinde mekteplerde dine

karşı dinsizliği övücü dersler verilmekte, radyo ve televizyon programlarında da İslam dinini kötüleyici programlar yayınlanıyor.

Ama, Moskova'nın bütün çabalarına rağmen İslam dinî bugün de Türkistan'da güçlü bir vaziyettedir. Sovyetler Birliğinin Anayasasında dine inanma sözde serbest olduğu yazıldığı halde hakikatte orada din hürriyeti yoktur.

Türkistanlılar her ne pahasına olursa olsun, dinî inançlarını ve örf-âdetlerini muhafaza etmeye çalışmaktalar. Mesele, Alma Ata'da neşredilen bir kitapta şöyle itiraf edilmiş: "Kazaklar arasında dinî bayramları, dinî adetleri devam ettiren âilelerin sayısı hâlâ fazla. Ana-babalar yalnız kendileri namaz kılıp oruc tutmuyorlar, aynı zamanda dinî âkidele ri ve farzları çocuklarına da öğretiyorlar" (3)

Frunze'de neşredilen bir eserde ise şunlar yazıyor: "Çocuklar arasında oruç tutanlar artmakta. Mekteplerde talebelere orucun zararları hakkındaki dersleri arttırmak lazım" (4)

Türkistan'ın batısında Ruslar İslam dinine karşı mücadeleyi arttırmışken, doğusundaysa Çinliler çok kurnazca bir siyaset kollamaktalar!

Pekin liderleri Çin'deki müslümanlara iyi görünmek için mu kaddes günlerinin serbest şekilde kutlanmasına göz yummaktalar. Doğu Türkistan'da Kurban bayramının kutlandığı gazetelerle dünyaya bildiriliyor (5).

Moskova ve Pekin'in zaman ve mekâna göre değişen siyasetlerine rağmen, Türkistan'da İslâm dini yok edilemedi.

- (1) Yaş Leninçi, 3.1.1984.
- (2) Yaş Leninçi, 17. 1.1984.
- (3) K. Nurmugambetov, Turms Cane Din, Alma Ata, 1979.
- (4) Şamşi Bazarbaev, Uy-bülö Cane Din, Frunze, 1973.
- (5) Renmin Ribao, 9.10.1981; 27.9.1984.



## MEN ĞAŞIQBIN TÜRKİSTANDIN, ATINA

1 Salam aytam Türkistandıq atına  
Söğüs qoymaqşu cazğan qatıma.  
Aytpağanmen şıdatbadı can tenim  
Tüsüp biraz sözder kelip catıma.

2 Ruvum Qazaq qaramanız zatıma  
Men ğaşıqbın Türkistandın atına.  
Adal cürekmen senemin castarğa  
Qızmeti emip singen qalqına.

3 Elin, üşün qıyın bolsa tartınba!  
İnişekter kelecadır artında.  
Ata anam sonda tuvup sonda ölgen  
Men ğaşıqbın Türkistandın atına.

4 Bilimi bar fikir bersin artına  
Kelecātğan cas öspürim saltına.  
Qayda cürsen, Türkistandıq demeybe?  
Osu meniñ calpı ğana zatıma.

5 Men rızamın cazgan salam qatınğa  
Kölndeki Türkistandık atına.  
Anav cazdı, manav cazdı degizib,  
Taştap ketbe sonı bolsun artına.

6 Şarqıy, ğarblıy deb qoymanız atına  
Söyleymin men sözder tösüp catıma.  
Birlik bolup bastı qosğan şıktı ayğa  
Oylanızşu nege qaldıq bizder eldin, artına?

7 Bereke birlik bolsun meniñ qalqıma  
Şakıramın birlik üşün Türkistandıq atına.  
Ata-Anam sonda tuvıp, sonda ölgen  
Men ğaşıqbın calpı Türkistandın atına.

8 Qorğayıq biz Türkşilik Türkistandın atına  
Negizinde Türk ekendigim elge emesbe ayqında.  
Qazaq, Qırğız, Uyğur, Özbek, Türk ultum atına.  
Birlik bolsan, tuvatın kün emes uzaq caqında.

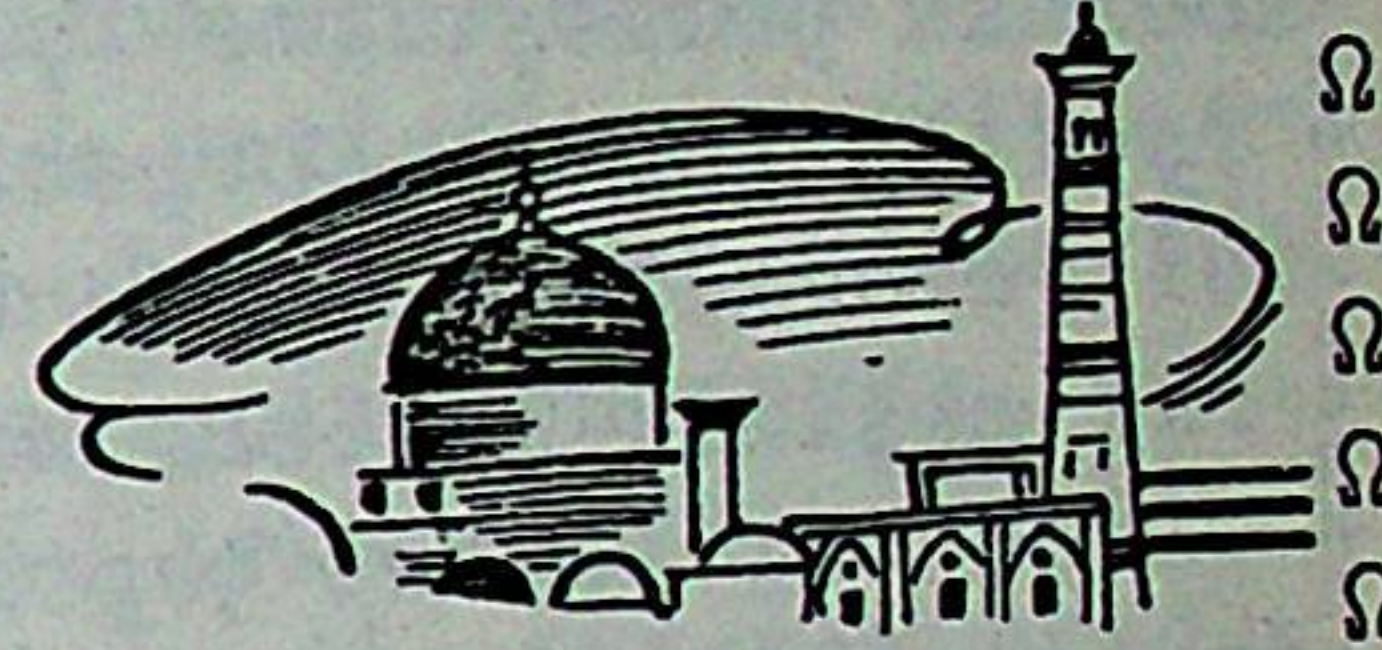
9 Birlik bolup berin, kelsen, aqılğa  
Biri-birinben qol ustasıp caqında.  
Berekenin, şarırağın köterip  
Tiksen, akep Türkşilik Türkistandıq atına.

10 Cazdım salam otan degen atına  
Şığarıpsız gazet-cornal atına.  
Kindik qanı tamğan cerim otanım  
Men ğaşıqbın Türkistandın atına.

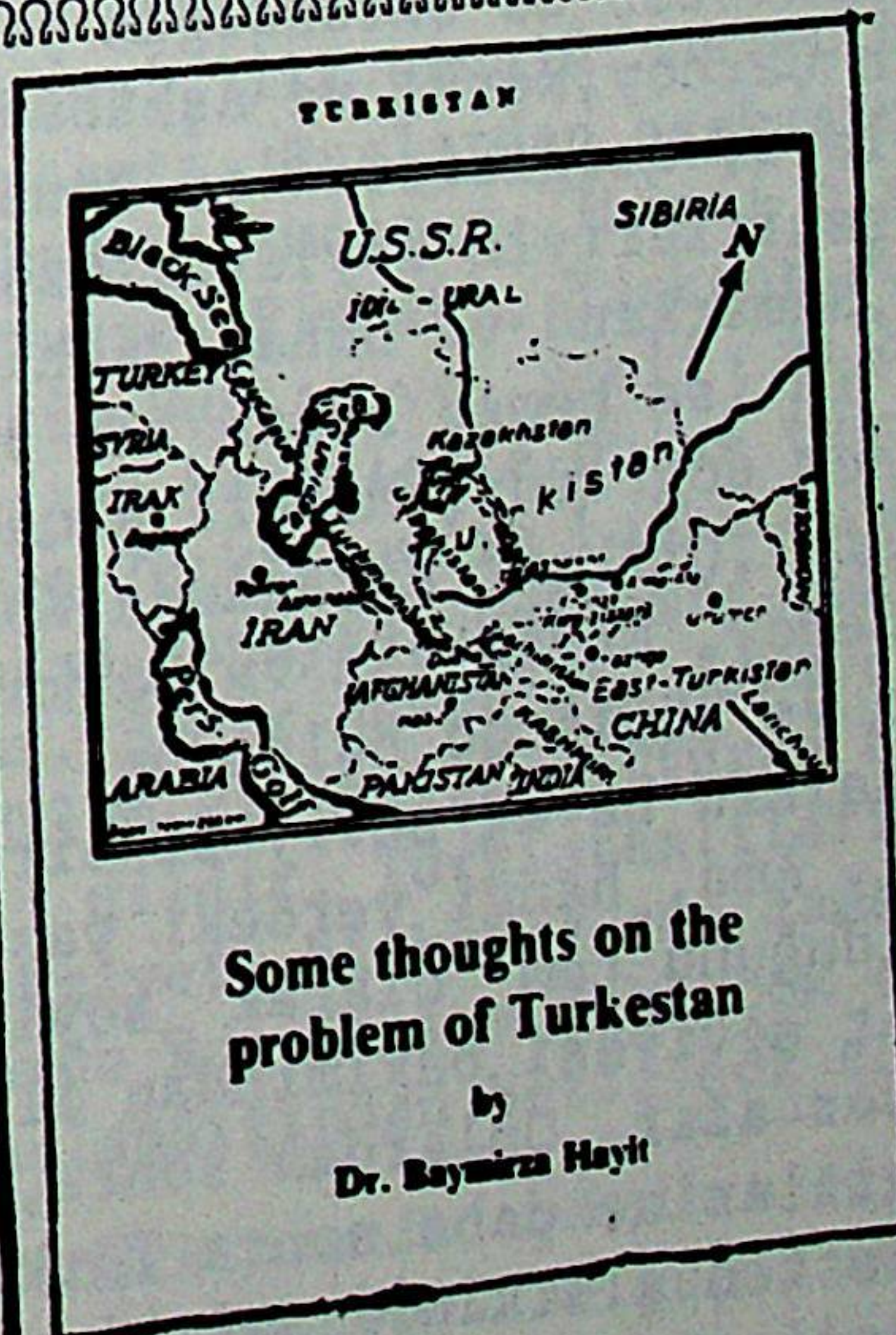
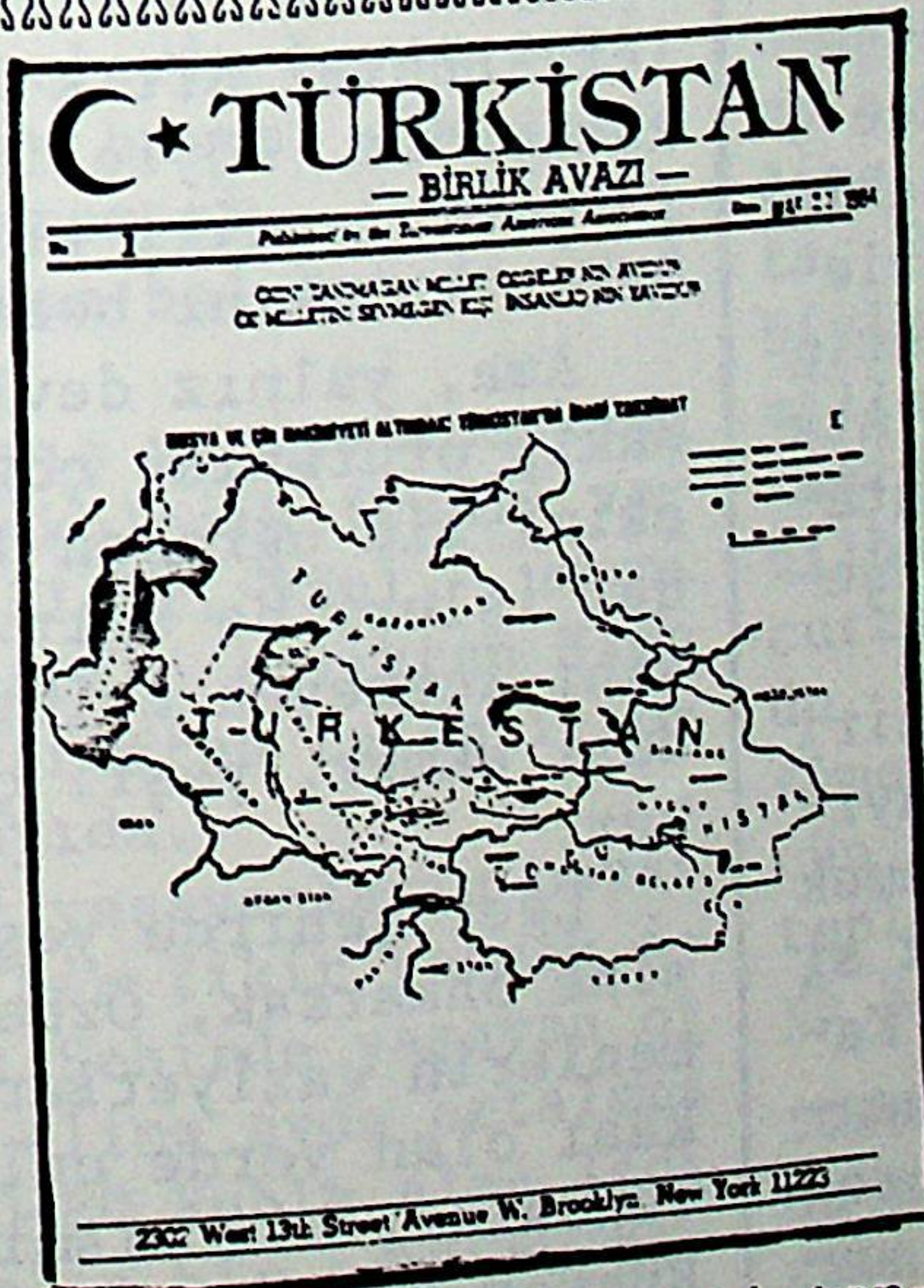
11 Kündüz tünü oyğa şumup otura  
Dastan cazdım aq qağazğa toltura.  
Ana curtum tuvğan meniñ Türkistan  
Cazdım sonuñ ğaşıq bolğan atına.

Abdurrahman ÇETİN

Köln, 8.4.1984



Not: Türkistan'ın adına âşık şâirimiz Abdurrahman Çetin bu şiirini Türkistan Sesi bültenine bağışlamış. Bu güzel ve hisli şiiri dolayısıyla kendisini kutlar, yeni şiirlerini bekleriz.



Türkistanlı tarihçi Dr. Baymirza Hayit tarafından Türkistan tarihi, bugünkü siyasi vaziyeti, İslam dinine karşı yapılan Sovyet propagandası konularında yazılan kıymetli makaleler yanda resmi görülen İngiliz dilindeki kitapta toplandı.

Hayatını milletine ve vatanına adayan Türkistanlı büyüklerimizden İsa Yusuf Alptekin'in teşebbüsüyle İstanbul'da çıkıyor.

Amerikadaki Türkistanlılar Cemiyeti tarafından neşrediliyor.  
HER İKİ KARDEŞ NEŞRİYATA BAŞARILAR DİLERİZ!

Bugüne kadar olduğu gibi, bu eseri ile de Türkistan dâvasını bütün dünyaya ta nıtmaya çalışan Türkistanlı âlim Dr. Baymirza Hayit'i tebrik ederiz.



# TÜRKİSTAN'DAN GELEN ÂLİM MAHMET KULMAĞAMBET

## İLE SOHBET

Mahmet Kulmağambet 1930 yılında Batı Türkistan'da, Kazakistan'ın Kostanay vilayetindeki Kolhoz Enbek adlı köyde (avulda) doğdu. Alma Ata Üniversitesi'nin Felsefe bölümünü 1954 yılında bitirdi. 1954-1958 yılları arasında Türkmenistan'ın Çarcoy ve Kırgızistan'ın Frunze (Pişpek) şehirlerindeki yüksek mekteplerde Marksizm felsefesi hakkında ders verdi. 1958 yılında Kazakistan İlimler Akademisi'nin Felsefe Enstitüsü'ne a'za ve ders hocası seçildi. Fakat, Mahmet Kulmağambet artık Marksizm felsefesine inanmadığından bu vazifesinden istifa etti. 1959-1962 yılları arasında çeşitli yerlerde işçi olarak çalıştı. 1962'de çalışmakta olduğu yerin yatakhanesindeki bavulu Sovyet gizli polis teşkilatı (KGB) tarafından gizlice karıştırılarak, yazmış olduğu bazı evrakları alıp götürüldü ve bir müddet sonra Mahmet Kulmağambet tutuklandı. Onun üstüne "Sovyetlere karşı propaganda yürüttü ve anti-Sovyet belgeleri sakladı" suçu yüklendi. O, 7 yıl (1962-1969) Mordovia kamplarıyla Vladimir Hapishanesinde yattı, 1969'dan 1972'ye kadar da Komi Muhtar Cumhuriyeti'nde sürgünde bulundu. 1973-1977 arasında Rusya'nın çeşitli yerlerinde inşaat işleri hem de gaz borusu yerleştirme işinde çalıştırıldı. 1977-1979 arasında Ukrayna'nın Harkov şehrinde işçilik yaptı. Sovyetler Birliği'nden dışarıya çıkabilmek için bir Yahudi hanımla evlendi ve Aralık 1979'da Viyana'ya geldi. Mahmet Kulmağambet bugün artık hür dünyada yaşayarak çeşitli yerlere makale yazmakta. Türkistanlı âlim Mahmet Kulmağambet ile Kazak Türkçesinde bir sohbet yaptık. Bu sohbeti okuyucularımız için Türkçeye çevirdik:

**SORU:** Siz Türkistan'ın bugün Sovyetler Birliği esâreti altındaki batı kısmının birçok yerlerinde bulundunuz. Türkistanlıların hayat seviyesi nasıl? Aldıkları aylık onların âilesine yetiyor mu?

**CEVAP:** Benim Türkistan'da bulunduğum yerler: Türkmenistan'ın Çarcoy, Kerki ve Aşkabad şehirleriyle köyleri, Kırgızistan'ın Frunze (Pişpek) ve Oş şehirleriyle köyleri, Özbekistan'ın Taşkent, Samarkand ve Buhara şehirleri, Kazakistan'ın ise hemen hemen her yerinde bulundum desem doğrudur. Meselâ, Alma Ata Cambıl (Evliyâ Ata), Çimkent, Karaganda, Kostanay, Kızılorda, Semey, Cezkazgan ve başka şehirlerle kasaba ve köylerde bulundum.

O yerlerde halkın hayat seviyesi birbirine benzer değil. Ama, hangi yerdeki yaşamın daha iyi olduğunu tam olarak söylemek zor. Bence hayat seviyesi bakımından ilk sırada Özbekler yer alır. Onlardan sonra, Kazaklar ile Kırgızlar ve daha sonra Türkmenler gelir. Devletten aldıkları aylıkla refah içinde yaşayan vatandaşlar yok. Bu sebepten, halk kendi hayat seviyesini yükseltmek için küçük hırsızlıklar, kanunî ve kanunsız ticaret veya ek işte çalışma gibi çarelere başvurma zorunda kalmakta.

Moskova ve Sibiryâ'ya sebze ve meyva götürüp satan Özbeklere sık rastlanmakta. Kartı ve ovalarına kavun, kar-

puzları yük kamyonlarıyla götürüp satan Özbekler de az değil. Köylerdeki Kazaklar ve Kırgızlar devlet hesabından gizlice hayvan alırlar veya pazardan bir kuzu satın alarak onun yanına bir şişe de içki ilave ederek, onu kolhoz ve Sovhoz (devlet çiftlikleri)'indeki bir koyunla değiş-tokuş ederler. Bunlar artık âdet hâline gelmiş hareketlerdir. Böylelikle, "yolunu bulan iki kere yer" dendiği gibi, Sovyet sistemi insanların ahlakını bozmaktadır.

Ama, yalnız devletten aldıkları aylığa bakıp oturanlar çoğunlukta. Bilhassa, pamuk ekimi ile uğraşan Türkmenlerin yaşayışları da, işleri de ağır. Hafta boyunca et-çorbasını içemeyen evler var. Onların temel gıdası ekmek, yeşil çay (kökçay) ve biraz şeker.

Eğer şehirde yaşayanların hayat seviyesine bakarsak, Özbek, Kırgız, Kazak ve Türkmenlerin vaziyetleri birbirine benzer. İmkanlı olan yerde onlar hırsızlık yapmak zorundalar, bir kısmı ise ek işte çalışır. Rüşvet (Parahorlık) çok yayılmış.

Sovyetler Birliği'nde yiyecek-içecek sıkıntısı olduğu zaman, şehirde yaşayanlar köydekilerle münasebet bağlarlar. Meselâ, dükkanlarda bulunmayan et ve sütü, yâ hırsızlıkla veyâ köylerden temin etmeye mecburlar.

Komünist Partisi ve hükümetin yüksek





Mahmet Kulmağambet'in bu resmi Kasım 1969 tarihinde Moskova'dan 150-200 kilometre mesafedeki Vladimir Şehir hapishanesinde çekilmiştir.

→ → →  
mevkilerinde çalışan kimselerin hayat seviyesi yüksektir. Onlar için hususî dükkanlar var (halk o dükkanlara giremez). O dükkanlarda yiyecek maddeleri hem bol, hem de ucuzdur.

Böylece, bugünkü yaşayış vaziyetine kanaatlanıp-kanaatlanmama psikolojik (ruhî) ve yâ mukayese edilir bir hâldir. Yâni, umumî olarak söylersek, bir taraftan açlıktan ölen adam olmasa da, ikinci taraftan refah içinde yatanlar da çok az sayıda.

Sovyetler Birliği'nde yaşayanların hayat seviyesi hakkında umumî bir fikir vermek için bir misâl getirelim: Şehirde yaşayan orta derecede bir işçinin eline ayda ortalama 150 Ruble geçer (Ayda 70-80 Ruble alan işçiler de var). 150 Ruble alan bir işçi, bu paradan her ay devletten kiraladığı küçük bir apartman dairesine 10 ile 20 Ruble öder. Eğer bir kimse hususî ev kiralarsa, ona ayda 50-70 Ruble arasında para verir. Elektrik için ayda 5-10 Ruble ödenir. Meselâ, devletten kiralık bir daire alabilen bir kimsenin

ayda elinde 130 Rublesi kalsa, bu para o kimsenin çalıştığı yerdeki yemekhanede bir ay boyunca yemek yemesine ancak yeter. Eğer, o kimsenin âilesi de varsa, onların bu para ile nasıl geçinebileceğini aşağıdaki fiat listesine bakarak hüküm vermeli:

	<u>Dükkada</u>	<u>Pazarda</u>
1 kilo et	2 Ruble	6-8 Ruble
1 kilo patates	0,1 Ruble	0,5 Ruble
1 litre süt	0,26 Ruble	0,6 Ruble
Tereyağ	4 Ruble	(yok)
1 şişe (0,5 litre) içki	4 Ruble	(satılmaz)

Meselâ, içki bulunmayan yerde gizlice 7-8 Rubleye satılır. Yukardaki maddelerden içki hâriç kalanları halka açık dükkanlarda yoktur. Şehirde yaşayanların başlıca gıdası ekmeke, patates, şeker ve pamuk yağıdır.

Moskova'nın müstemlekeci siyasetini gösteren bir misal verelim: Kış vaktinde, Alma Atanın elması pazarda kilosu 3-4 Rubleye, Moskova'daki dükkanlarda ise aynı elmalar kilosu 1,5 Rubleye daha ucuz olarak satılır. Taşkent pazarında pirincin kilosu 2 veya 2,5 Ruble, Moskova dükkanlarında ise daha ucuz olarak 1,1 Rubledir. Türkistan'ın pamuk yetiştiren yerlerindeki dükkanlarda pamuk bulunmaz, ama Moskovada bulunur. Türkistan'da yetiştirilen meyva, yün, et, pamuk gibi maddeleri, imkânı olan Türkistanlılar Moskova ve Leningrad'a giderek oradaki dükkanlarda ararlar.

SORU: Türkistanlılar öz medeniyetlerini hür ve serbest bir şekilde geliştirme imkânına sahip-ler mi?

CEVAP: Türkistanlıların öz millî kültürlerini hür bir şekilde geliştirme imkânları yok. Bunun sebebi, ilk evvelâ Sovyet hükümetinin umumî siyaseti, Ruslardan başkasının milliyetçiliğine karşı olmaktır. İkinci olarak ise, Alma Atina, Frunze (Pişpek), Taşkent ve Aşabat gibi şehirlerin Ruslar ve yerli dili bilmeyen başka milletten kimselerle dolup taşmış olması. Bu vaziyet Türkistan'ın başka büyük şehirlerinde, bilhassa sanayîsi gelişmiş şehirlerde de mevcuttur. Şehir hayatının esâs dili Rus dili oldu. Mâlum ki, millî kültürün başladığı yer ve temeli dildir. Türkistanlıların millî kültürünün vaziyeti bilhassa son zamanlarda, yâni mekteplerde Rus diline daha çok ehemmiyet verilme ve başladığından beri, çok kötüleşti.

SORU: Türkistanlı aydınlar (ziyalılar) arasında millî his-duygular güçlü mü?

CEVAP: Rus dilini bütün milletlerin anadili etme, Moskova'nın müstemleke siyasetidir. Bu siyasete en fazla karşılığı Türkistanlı şair ve yazarlar gösterir. Sonra, Türkistanlı talebeler ve aydınlar gelir. Halkın çoğunluğu millî kültürünü geliştirmeyi istese de, imkânı yok gibi.



(Şeybanî Han bu rübai'yi 1506'da Rusları yenen Kazan Hanı Muhammad Amîn için yazmış):

İslâm başına tâc u târak bolsun,  
Yârın, tün u kün Tenri tebârak bolsun.  
Eşittim, Orus kâfirini qırmışsen,  
Oğlum, sâñâ gazîliq mübârak bolsun!

اسلام باشینکاتاج وتارک بولسون  
یارینک تون وکون تنگری تبارک بولسون  
اشیتیم اوروس کافرینی قیرمیش سین  
او غلوم سنکا غازیلیق مبارک بولسون

ŞEYBÂNÎ HAN (1451-1510)

شیبانی خان

Alla degen söz ceñil,  
Allağa avız col emes.  
Intalı cürek, şın köñil  
Özgesi haqqa qol emes.  
Denenin, barşa kuvatı,  
Önerge salar bar küşin.  
Cürekting, aqıl savatı  
Mahabbat qılsa tenri üşin.

Allah denen söz kolay,  
Allaha ağız yol değıl.  
Arzulu yürek, dürüst gönül  
Başkası Hak'ka kol değıl.  
Gövdenin bütün kuvveti,  
Hünere çevirir var gücün.  
Yüreğın akıl idrakı  
Sevgi duysa Tanrı için.

Aqılğa sımas ol Alla,  
Tağripqa tilim qısqa ah!  
Barlığınşa şübäsiz,  
Nege mävcut ol quva!

Akıla sığmaz o Allah,  
Tarife dilim kısa ah!  
Varlığı ile şübhesiz  
Neden mevcut o kuvvet!  
Akıl ile idrâk varlığını  
Bilmez, yürek sezer,  
Alimler, mantıkçılar  
Boş yere gevezelik eder.

Aqıl men havas barlığın  
Bilmeydir, cürek sezedür,  
Mutäkällimin mantîkîn  
Beker bosqa ezedür.

ABAY QUNANBAY-ULI (1845-1904), bu şiiri 1897 yılında yazmış.

Z E R E F Ş A N (Sefer esteligi)

Köz aldında aqıb yatqan Zerefşan,  
Yaş baladek erkeleydir, oynaydır,  
Havlıqma hem bolsa özi köp çaqqan  
Unça-munça tosuqlarını qoymaydır.  
Kättä,kiçik taşlar bolsa yolıda,  
Heç qaramay südreb keter ilgeri,  
Kim biledir,cân tapşırılmış qolıda:  
Hezil-hezil bilen qança yaş qarı?..  
Unın, özi, şu oynağı qılığı,  
Şu havlıqma adatı-le köp qorqınç,  
Suvlarının, nazik qızdek sıllığı  
Köp tänlerni ağdararlıq kättä küç!

Undan qorqınç unın, ötkergenleri,  
Saltanatlar, qanlar, uluğ tarihi,  
Sinesinde buğub öldirgenleri,  
Köb canlarnın, enreyişi ve âhı.  
Tarihini, qanatları son yıllar,  
Allaqanday qara renge boyanmış,  
Yanlarında yaşağuvçı köb eller,  
Qara yazmış qazuğığa süyelmiş...  
Şoh şoh aqıb, yürekide yaşrınça,  
Tarihlerini, asrlarını qarğamış.  
Bilmedimki, öz ömrüde ul qança  
Yahşı erler yad etmiş de alqamış?

Ey Zerefşan, oynab külüb aqaber!  
Mazlumlarnın, yüregini yaqaber!

ÇOLPAN, Ağustos 1920, Semerkand

Abdülhamit Süleyman Çolpan (1897-1938)'ın bu şiiri 1943'te Berlin'de neşredilen MİLLİ ADABIYAT mecmuasından alındı ( → No: 6, 62-63.üncü sayfalar).

KETİP KELMEYDUR VAKTIN, ZIH!

Zamanga bir nazar salgıl,  
Köter başını bel bağla!  
Niçe yıl ellenib yatdın,  
Kel uqğan, uyğanış çağla,  
İzini bas babannın,  
Kel tarihini varağla!

Oqub bil,alğa ras tahla,  
Başqalar uçsa havada,  
Nime hislet bizge çögülümek?  
Tabi'at qol atandı!  
Tehi bizde ümülemek;  
Biz de alğa mañsaq,

Miliyonimiz sürülmek;  
İçtihad qıl,senge lazım,  
İlmniñ, qadrini bilmek;  
Oqub bil,bu ğanimet çağ,  
Türk nâmınıñı sen saqla!

ABİD OSMAN, Ürümçi

Şair Abid Osman'ın bu şiiri Ürümçi'de çıkan YALQIN gazetesinin 1.1.1949 tarihli sayısında basılmıştı.



## TÜRKİSTAN EDEBİYATININ BUGÜNKÜ MESELELERİ:

### \*\*\* BERDİ KERBABA(YEV)'İN DOĞUM YILDÖNÜMÜNÜN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Türkistan'ın Rusya esâreti altındaki batı kısmında, Türkmenistan'da bugünlerde merhum şair ve yazar Berdi Kerbaba(yev)'in (1894-1974) doğumunun 90.ıncı yıldönümü büyük merâsimlerle kutlanmakta, onun hakkında "Türkmen edebiyatının kervanbaşısı, pehlivanı" gibi methiyeler yazılmakta. Şunu hatırlatmak isteriz ki, merhum Berdi Kerbaba(yev) 1930-larda Stalin devrinde bütün Türkistan halkı ve ziyalıları ile birlikte çok acı ve ağır günleri başından geçirdi. O günleri Berdi Kerbaba(yev)'in öz ağzından dinleyelim: "1932.nci yılbaşından itibaren suçlanıp bir buçuk yıl karanlık zindanda tek başıma oturduğum gözlerim da milliyetçilikle suçlanıp bir buçuk yıl karanlık zindanda tek başıma oturduğum gözlerimin önüne geliyor. 1937.nci yılda ise, halk düşmanı suçuyla iki buçuk yıl hapiste yat-tım. Böyle eziyetlere rağmen sağ kalışım, mucizevî hadisedir! Ama, benden başka çok a damlar, yiğitler Stalin'in kurbanı oldu." (→ Sovet Türkmenistanı, 26.11.1961).

Hakikaten, Berdi Kerbaba(yev) çok az sayıdaki şanslı Türkistanlı yazarlardan biridir. Yüzlerce Türkistanlı şair ve yazar (Çolpan, Elbek, Batu, Kasım Tınıstan, Mir Yakub Devlet, ve başkalar) 1937-1940 yılları arasında yok edildi. Şairimiz Berdi Kerbaba(yev)'i 1927-de yazdığı OQASAN (yâni: Okusan) adlı şiiri ile rahmetle anarız:

Aq-garanı aygıt eder,  
Kitap açıp, hat oqasan,  
Qağız, galam hizmet eder,  
Manı saçıp, hat oqasan,

Düşüncedir anın, artar,  
Gurluşıqda öne dartar,  
Halqına ken hayrın, eter,  
Kitap açıp, hat oqasan,

Oqasan, dürli kitabı,  
Ayân bolar âbı-tâbı,  
Her sovala biyr coğabı,  
Kitap açıb, hat oqasan,

Sovatsız bolsan, şu çaqa,  
Zahmetkeş, sen durma, oqa,

Bilim aqar sana baqa,  
Kitap açıb, hat oqasan,

### \*\*\* "ÖLMES KAYALAR" ROMANI TENKİD EDİLDİ, ROMAN YENİDEN YAZILACAK

Taşkent'te çıkan ŞARQ YULDUZI adlı edebiyat mecmuasınının 1981 yılındaki 10. ve 11.inci sayılarında genç yazar Mamadali Mahmud(ov)'un ÖLMES QAYALAR adlı tarihî romanı neşredil-mişti. Kısa bir zaman sonra, Sovyetler Birliği'nde bu roman hakkında sert tenkitler baş-ladı. Özbekistan Yazarlar Birliği bu romanı ve Mamadali Mahmud(ov)'u "tarihî hadiseleri Sovyet sistemine uygun şekilde tahlil etmemekle" suçladı. Aslında, bu genç yazar Türki-stan'ın Çar Rusyası tarafından istilâ edilmesini tarihî hakikatlere uygun bir şekilde ken-di romanında işlemişti. Ama, Sovyet hükümetinin bu romandan korkmasının asıl sebebi baş-kadır. Mamadali Mahmud bu romanında Türkistanlıların birlik ve beraberlik içinde olmal-a-rı ve ortak düşmanları Ruslara karşı birlikte mücadele etmeleri temâsını işlemiştir. ÖL-MES QAYALAR romanında şöyle kısımlar var:

--"Yaraşmagan ohşatuv bolsa ham, misal keltiremen"--dedi Qaraqçı, "--Biz, Qazaq, Özbek, Qırğız, Türkmen, Qaraqalpaqlar... bemişâli qolnıñ, barmaqlarımız. Bu barmaqlar birleşse, küçge kiredi. Birleşmese, mana bu meniñ, qolımday (çolaq qolını körsatdı u) yaramas, kö rimsiz hemde begâne qolga muhtac bolıb qaladı."

--"Çırağım, sen aytgan barmaqlar birleşgenmi özi?"--deb mehmanlar yanıda otırğan yalpaq yüz, qara saqallı çal saval berdi. Savalga Velihan cavab berdi:  
--"Birleşişge yol bolsın, tuğışğan?! Qazaqnıñ özi birleşe almaydı-qu! U Kiçik Cüz, Orta Cüz, Katta Cüz-ü yana köplab uruğlarğa bölünib ketgan. Bular bir-birleri bilen ğacışğ-a-nı-ğacışğan. Bunı öziñ, hem bilesen, tuğışğan. Şunıñ, uçun hem Kiçik Cüz bilen Orta Cüz Orus tabaalıǵıǵa alındı. Bölingenni böri yer degeni şu-da, tuğışğan!"

--"Toğrı aytasan, Velihan,"--dedi Rahmat Palvan, "--Lekin bu külfet birgine Qazaqnıñ, e-mes, bütün Orta Asiyanıñ, başıǵa tüşgen. Özbek hem sen aytğan Hanlıqlar-u Emirlikke, ya-na bir neçe bekliklerge bölünib alıb, bir-birini hâneveyrân qılayattı. Qırğız, Türkmen, Qaraqalpaqlarını hem uruğçılıq yemirmekde. Bilmedim, bunıñ, aqıbeti nime bilen tügeydi?"  
--"Hoş, seniñce, inim, bunıñ, aldını alıñ uçun nime qılış kerek?" deb soradı çal.  
--"Bu cuda qıyın mesele, aqsaqal. Bunıñ, uçun Özbek, Qazaq, Qırğız, Türkmen, Qaraqalpaq, Tacikler hem bir ten, bir cân bolıb yaşaşı, hanlar, uruğlar, bekler birleşiş, hullas, Or-ta Asiya yahlit bir devlet bolışı kerek."

Genç yazar Mamadali Mahmud'un "yegane bir Türkistan devleti kurulması" fikrini roma-nında açıkça yazması büyük bir cesaret doğrusu! Yazara bu romanı yeniden yazması için e-mir verildi. Roman yenibaşdan yazılırken, yukardaki satırlar çıkarılacak mı?



## KORBASI

## NUR MUHAMMED BEK

Türkistan'da 1917 ve 1925 yılları arasında Bolşeviklere karşı yürütülen millî kuruluş hareketinin liderlerinden Nur Muhammed Bek 10 Ocak 1984 günü Adana'da Hakkın rahmetine kavuştu.

Nur Muhammed Bek 1899 yılında güzel Türkistan'ın Ferğâna vâdisinde, Margilan şehrinin Gerbaba köyünde çiftçi âilesinde dünyaya geldi.

Rusların Türkistan'da yerli halka karşı yürüttüğü hareketi yakından izleyen genç Nur Muhammed Bek 17 yaşındayken ağabeyi Şer Muhammed Bek ile beraber Ruslara karşı mücadeleye başladı. Kendisi bu hakda şöyle der:

"Türkistan halkı Bolşeviklerin zulmu altında inlemekte ve geleceğinin ne olacağı meçhûl idi. Bolşevikler köyümüze hucum ederek ne kadar mukaddes yer varsa, hepsini yıkıp yakıyorlar. Köy ahali sürekli ıstırap içinde yaşamaktansa, ölüm iyidir diyerek ağabeyim Şer Muhammed Bek'e müracaat ediyorlar. Köyümüzde ne kadar delikanlı varsa eline silah alarak etrafımızda toplandılar ve Bolşeviklere karşı mücadeleye başladık. Gerbaba köyü ve etrafındakiler ağabeyimi komutan seçerek ona BEK ünvanını verdiler."

1918 yılından sonra bilhassa Fergana vâdisinde Bolşeviklere karşı şiddetli mücadele başladı. Nur Muhammed Bek şu devirde Gerbaba ve Margilan'daki kuvvetlerin komutanı, Şer Muhammed Bek de Türkistan'daki bütün "Basmaçı" denilen kuvvetlerin başkomutanı (leşkerbaşı) tayin edildikten sonra mücadeleye yine güçlendi. Halka eziyet eden ve günahsız insanların öldüren Rus kuvvetlerine ağır zâiyat verildi.

Fakat eldeki silahların iptidâî oluşu kesin netice alınmasına engel oluyordu. Nur Muhammed Bek bunun için Buhara'ya giderek Afganistan hükümeti ile temasa geçmeye çalıştı, fakat bir netice almanın imkansız olduğunu görerek geri geldi ve mücadeleye devam etti.

1922'de ağabeyi ile birlikte Afganistan'a gitmek mecburiyetinde kaldı. İkinci Dünya Savaşına kadar Türkistanda ki mücadeleyi Afganistan'dan idare etti. 1952 yılında yine ağabeyi ile beraber ikinci Ana vatanı olan Türkiye'ye geldi ve ömrünün sonuna kadar TÜRKİSTAN İSTİKLÂLİ yolunda çalıştı. Her zaman gençlere "Elbette bir gün Türkistan istiklâline erişecek" diye nasihatte bulunurdu. Nur içinde yat-sın!

Türkistan'da 1920'lerde söylenen halk türkülerinden birinde Korbaşılar hakkında şöyle deniyordu:

HİSAR BARIB VATAYLIK,  
BOLŞEVİKNİ ATAYLIK,  
BOLŞEVİKNİ GÖŞTİNİ  
KARGALARGA SATAYLIK.



Rahmetli Nur Muhammed Bek'in eşiyle son resimlerinden biri.

TÜRKİSTANLI  
DR.  
HEKİMCAN  
KAYNAR'I  
HATIRLARKEN



Türkistanlılar içinde sevilen, sayılan, kapısı her zaman hemşehrilerine açık olan alçak gönüllü Dr. Hekimcan Kaynar en verimli çağda 22.12.82 günü Hakkın rahmetine kavuştu.

Dr. Kaynar Türkistan'ın Andican şehrinde 1924 yılında dünyaya geldi. O genç yaşta 2. Dünya Savaşına katıldı ve Almanya'da kurulan Türkistan Ordusuna geçerek Ruslara karşı savaştı. Savaş bittikten sonra, 1949'da İstanbul'a geldi, buradaki Türkistanlılar cemiyetinde faâl olarak hizmet etti. Bilhassa, Türkistan folkloru sahasındaki hizmetleri hiç unutulmayacaktır. Dr. Hekimcan 1975'de TÜRKİSTANLILAR YARDIM LAŞMA CEMİYETİ'nin başkanı olarak seçildi. Bu devirde millî geceler, konferanslar, toplantılar ve geziler tertiplendi.

Daimâ herkesin yardımına koşan ve meselelerini hal etmekten zevk duyan Dr. Kaynar talebelerinin ağabeyi ve babası olarak bilinirdi.



MUSTAFA  
CEMILOĞLU

(başlı 1. sayfada)  
13 Kasım 1943'te Kırım  
Muhtar Cumhuriyeti'nde  
doğan Mustafa Cemiloğlu  
henüz bir yaşını doldur  
madan bütün Kırım Tatar  
larıyla birlikte 18 Ma-  
larys 1944'te sürgün edil-  
mişti. 16 yaşından beri  
Kırım Tatarlarının hak-  
ları uğrunda mücadele e-  
den Cemiloğlu bugüne ka-  
dar altı defa mahkum e-  
dilmiştir oluyor. Son mah-  
kemede onun üzerine "ya-  
bancı radyo neşriyatla-  
rını banda kayd etme ve  
yazı makinesinde çoğalt-  
ma"suçu yüklendi. Onun  
kaç yıla mahkum edildi-  
ği hakkında açık bilgi  
verilmedi.

Fazla bilgi için Dr. Na-  
dir Devlet'in TÜRK KÜL-  
TÜRÜ ve EMEL dergilerin-  
de neşredilecek yazısı-  
na bakınız.

TÜRKİSTAN'DA SAVAS  
ALEYHDARI BEYANNAME  
DAÇITAN BEŞ KİŞİ TU-  
TUKLANDI

(başlı 1. sayfada)  
Nazar(ov) adlı şahsın  
liderliğindeki grup hak-  
kında daha fazla soruş-  
turma yapmak için onlar  
Sovyet Gizli Polisi KGB  
nin Lefortovo'daki mah-  
sus hapishanesine götü-  
rölmüşler. Münih'te neş-  
redilen bültene bu hak-  
daki bilgileri Sovyet-  
ler Birliği'ndeki rejim  
aleyhdarı kişiler ver-  
miş.

## MEVLÜT

Mübarek Mirâc Kandili mü-  
nasebetiyle Kerim Mir-  
za ana-babasının ruhuna  
Münih'teki Buhara mesci-  
dinde 28.4.84'te Mevlüt  
okutacak. Herkes davetli.

TÜRKİSTANLI MÜCA-  
HİTLER CEMİYETİNİN  
KONGRESİ

Adana--Türkistanlı mü-  
cahitler Cemiyetinin yıl-  
lık umumî kongresi Mart  
ayında yapıldı. Yeni idâ-  
re heyetine başarılar di-  
leriz.

TÜRKELİ KOMİTESİ  
KURULDU

Münih--Buradaki Türki-  
stanlı gençlerden bir grup  
tarafından 1 Mart 1984'te  
"Türkeli Komitesi" kurul-  
du. Bu derneğin kuruluşu  
münasebetiyle 24 Mart'ta  
"Türkistan Şehitlerini An-  
ma" günü tertiplendi.  
Adresi: Türkeli, Augsburg-  
gerstr. 23/III, 8 München  
2, Batı Almanya (Germany).



## الله بیزیلین

Afganistan Şimal Vilâyet-  
lerinin İslamî Birleşme-  
sinin bayrağı ve şiârı.

AFGANİSTAN'DA  
MÜCAHİTLER  
YENİ RUS HUCUMU-  
NA KARŞI HAZIR

Dünya haber ajansla-  
rının verdikleri bil-  
giye göre, Afganistan  
da Pancşir vâdisinin  
etrafında toplanan 30  
bin Rus askeri Panc-  
şir'deki mücahitlere  
karşı hucuma hazırla-  
nıyor. RUSLAR EZİLSİN.

TÜRKİYE HÜKÜMETİNİN AFGA-  
NİSTAN'DAN GELEN TÜRKİS-  
TANLI GÖÇMENLERE YARDIMI  
DEVAM EDİYOR

Reyhanlı--Hatay vilayetinin Rey-  
hanlı ilçesi Horlak köyünde yapıl-  
makta olan iki katlı 139 ev, bir câmi,  
bir köy konağı ve bir mektep inşâsı  
devam etmekte.

Antakya--Bedirge mevkiindeki Tür-  
kistanlı 759 kişiye ekip biçmek için  
toprak verildi.

## "VATANIMIZ TÜRKİYEDİR"

Pasifik Ajansı'nın muhabiri Ame-  
rikalı Christine E. Demayer Van'a gi-  
derek Karagündüz köyüne yerleşmiş o-  
lan Türkistanlılardan Kırgızlarla gö-  
rüşürken, "Bir gün Ruslar Afganis-  
tan'dan çekilirse, tekrar eski yaşa-  
dığınız yere döner misiniz?" diye so-  
runca, Rahmankul Han'ın oğlu Abdul-  
vekil Kutlu şöyle cevap vermiş: "Ha-  
yır, asla dönmeyiz. Bizim vatanımız bu  
rası!"



Amerikalı gazeteci Türkistanlı ha-  
nımlarla Van'daki evlerinde





## B İ Z E G E L E N

## M E K T U P L A R

Bültenin birinci sayısının neşredilmesinden kısa bir zaman sonra dünyanın her tarafından bize mektuplar gelmeye başladı. Mektupları bize geliş tarihine göre sırayla neşrediyoruz (Mektuplar uzun olduğu için onların mühim kısımlarını buraya aldık):

"Çok yönlü millî dâvâmızı istiklâlle nokta lanıncaya kadar birlikte devam ettirmek, tümümüzün ödevi elbette. Mesele dâvânın neresinden katılıp katılmamak değil, bu uğurda koşarken nefesi tükenenlerin elinden meşâleyi kapıp menzil-i maksuda yönelmek önemini kavrayabilmektir."

SABRİ SEYHAN, 21.2.84  
İstanbul, Türkiye

"Türkistan Sesini, elbetteki millî dâvâ yolundaki âvâzını, evvelen özimize bildiriş sahasındaki hareketleriñiz bilen sizleri tebrikleyen. Sizlerge bu yolda muvafakiyetler tileb turadırman. Allah sizlerge ve başka yurtdaşlara, bunday bir ahbâratnâmeñiñ izçil çıkarılışında irâdeler bersin degen niyyetlerde bolaman."

Dr. BAYMIRZA HAYIT, 27.2.84  
Köln, Batı Almanya (Germany)

"Birinci yıl birinci ayda Türkistan Sesini okub, haddan taşğarı sevindim. Bülteniñ için yürekden tebrikleyen. Büyük Hâqân Temurnı bir sözü: Türkistan Türk eşigidür, Türkistan Türk beşigidür."

MURAT CENGİZ, 29.2.84  
New York, A.B.D (USA)

"Parçalanmaz ve bölünmez Türkistan mefkûresine hizmet için çıkardığınız bülteni sevinçle karşıladık. Hizmetlerinizin daima başarılı olmasını Ulu Tanrıdan dileriz."

ZİYAETTİN BABAKURBAN, 1.3.84  
Orta Asya Basın Ajansı  
München, Batı Almanya (Germany)

"Gerçekten de şu anda bu neşriyat gerek iş mi, gerek muhteviyatı ile bölünmez ve parçalanmaz Türkistan birliğine sadık tek değerdir. Türkistanlı olma şuurunda ve bundan gurur duyan her Türkistanlı fert, Türkistanlıların âdeta bir âilenin fertleri gibi kardeş olduğunun ve bunları 'lik-lık' diye ayırmanın TÜRKİSTAN dâvâsına en büyük darbe vurmak olduğunu bilmektedir. Temennimiz şu durki, tüm bu Türkistanla ilgili kuruluşların birleşmesi ve ortak düşmana karşı tek bir vücut halinde karşı koymasındır."

ABDÜSETTAR HAFIZ, 10.3.84  
İstanbul, Türkiye

"Bu imkansızlıklar içinde böyle bir teşebbüste bulunmanız bizleri hem duygulandırdı hem de gururlandırdı. Cenâbı Haktan temen-

nimiz bu icraatınızın başarı ile devam etmesi ve bu bültenin daha da zenginleşmesidir. Şayet bize bir vazife düşerse memnuniyetle kabul etmeye hazırım. Bu güzel dâvâda bizim de bir tuzumuz olsun."

SALİH AYNURAL, 15.3.84  
İstanbul, Türkiye

"Adana'daki hemşehherlerin görüşleri şu şekilde: derginin kağıdı güzel fakat sayfa şekilleri bozuk, yâni zımbayla tutuşturulması yerine dergi veya gazete şeklinde olması. Daha çok haber gazeteyi, magazin dergisine dönüştürmek te. Bundan dolayı Makale yazılarına ağırlık verilmesi. Ayrıca tanınmış alim ve Türkistan yüklerinin yazı ve hatıralarının neşredilmesi."

ÇOKAY KOÇAR, 20.3.84  
Adana, Türkiye

"Amerika'daki bütün hemşehherler kılğan işleriyleden köp hursand boldılar. Özümüzü Çagatay tilide bolsa yaxşı bolardı, ama hiç yoktan buyam yaxşı. Bizniñ Cemiyet hem her üç ayda bir bulleten çıkarışğa hareket etmekte."

ABDULLAH KWAJA, 21.3.84  
Türkistanlıların Amerikadaki Cemiyatı  
New York, A.B.D (USA)

"Türkistan Sesi isimli bülteninizi tesadüfen okudum. Tebrik eder, Cenâbı Allahtan muvafakiyetler dilerim. Bülteniniz devam etsin."

ALİ İRTİŞ, 23.3.84  
New York, A.B.D (USA)

"Çıkardığınız Türkistan Sesi adlı neşriyatla sizleri tebrik ederiz. Bu güzel sesin hiç susmadan sayramasını cân-ü gönülden dilerim."

AZİZE KAYNAR, 27.3.84  
İstanbul, Türkiye

"Ben 7 yıl önce Türkiye'ye iltica eden Türk asıllı bir Afganistanlıyım. Şimdi Türk tabiiyetinde olup, soydaş ve kardeşlerimle mutlu bir hayatı paylaşmaktayım. Burada yüksek tahsilimi yakında tamamlayacağım. Derginizin ilk sayısını aldım ve okudum. Çok güzeldi."

A. Halim Alim, 26.3.84  
İzmir, Türkiye

"Hayatını millî dâvâyâ vakfeden ağabeyinizden üç tavsiye: 1) Türkistan Sesi'ni anahedef ten bir adım dahi sapmadan devam ettirmeniz, 2) İdeal ile realiteyi bağdaştırarak, Türkistan millî davasını federasyon esasına dayatarak yürütmeniz, 3) Batı ve Doğu Türkistanla birlikte, İdil-Ural, Azerbaycan, Kuzey Kafkasya ve Kırım millî davalarını da benimseyip,



Sayı: 2  
 birlik beraberlik ilkesinden sapmadan yürümeniz. Bu üç tavsiyemi göz önünde tuttuğunuz takdirde, kutsal hedefe ulaşacağınız kuşkusuzdur. Allah yardımcınız olsun!"  
 ALİ AKIŞ, Paris Bloku Genel Sekreteri  
 6.4.84, München, Batı Almanya (Germany)

Milli Türkistan  
 Birlik Qomitasinin  
 Prezidenti

National Turkestanian  
 Unity Committee  
 The President

National Turkestanisches  
 Einheitskomitee  
 Der Präsident

Comité National  
 du Turkestan Uni  
 Le Président

Türkistan Sesi'nin, Başkarmasığa,

Menge yollagan "Türkistan Sesi"nin, birinçi sanını alğaç ve unın fikirleri bilen hem tanışb, çeksiz sevindim. Sizlerni bu millî sahadagi hareket ve faaliyetleriniz bilen kutlayman. Belgiliki, Türkistan millî istiklâl hareketi barça Türkistanlıklardan millî birlikni, millî bir cebheni, millî hemkârlıknı, ve birdemlikni katî halda talab etadır. Aynıksa, millî mefküremizni öz ara canlantırış, küçlentiriş ve millî davamızıçetdir. ellerge hem bildiriş sahasıda neşriyat köp yardım beredir ve bunın ehemiyeti hem ölken dir. Afsuski, hazırça bu meselede kolımız kıskadır. Lekin, sönmes, bitmes ve ölmes millî mefküremiz küçli halda ortada, hâlâ, turadır.

Sizlernin faaliyetiniz bu yegâne Türkistan mefküresi yolıda hizmet kılışığa işanman. Çünkü, söz başıda "Bölinmes, parçalanmas bir büyük Türkistan birliğige sadık kalınacakdır" deb va'da berilgen ve bu bilen Türkistan millî birlik meselesige ve gâyesige bağlanğı e'lân etilgen. Vaziyet şul halda eken, endi, egerde, emelde özimizni, or ta medenî âna tilimiz bolğan Çağatay tilide bu "Türkistan Sesi" çıkazılsa, bu bilen biz de (özimizde) kâdim zamandan başlab birgine özige has, medenî yüksek orta âna tilimiz, Çağatay tilige, ege ekenligimizni ve bu bilen hem bir Türkistan Türk halkı olarak medenî baylığımızni nemâiş kılğan bolurmız. Aynıksa, bu arkalı hem Lenin'nin, Türkistan'ga köre kollağan ve hâlâ kollab kelinmekde bolğan "milliyet siyaseti"ge (Nationalitäten politik), yâni unın, "..tiller, milletler, halklar, ölkeler, kültürler, hududlar.." şiârı ve nazariyesi arkalı Türkistan'ni parçalaş ve müstemlekeçilik siyasetige karşı küçli nemâiş kılınğan bolınur, amelde hem!

Bu yaş neşriyatga Millî Türkistan Birlik Komitesi bu tilekde yutuklar tileydir.

VELİ KAJUM-KHAN, 1.4.84

Prezident

Düsseldorf, Batı Almanya (Germany)

"Sizlerdin talabtı küşterinizdi köre otura mende sizderge erekşe quvanışımdı cana süyinişimdi bildirumen qatar isterinizdin, tabıstı, köñilderinizdin, carıq, oydarınızın, anıq, fikirlerinizdin, qalib bolib alğa basuvına tilektestigimdi bildiremin."

ABDURRAHMAN ÇETİN, 8.4.84

Köln, Batı Almanya (Germany)

## B İ Z E G E L E N Y A R D I M L A R

1. KÖLN: Dr. Baymirza Hayıt, bir sayının karşılığı olarak 1 DM posta pulu yolladı (27.2.84).

2. MÜNCHEN: Settar Makbulçoban aldığı üç sayı karşılığı 3 DM verdi (29.2.84).

3. NEW YORK: Türkistanlıların Amerikadaki Cemiyeti'nin reisi Abdullah Kwaja (Hoca), 95 adet bülteni Ameri-

kadaki Türkistanlılara satarak bize 50 dolarlık çek yolladı (21.3.84).

4. NEW YORK: Ali İrtiş kendisi ile birlikte New York'taki Ali Sencer ve Avustralya'daki Faruk Genç için bir yıllık abone karşılığı 10 dolarlık çek yolladı (23.3.84).

5. NEW YORK: Murat Cengiz bir yıllık abone karşılığı olarak bize 10 dolar bağışladı (4.84).

YUKARIDA ADI GEÇEN BÜTÜN ŞAHİSLARA VE AMERİKADAKİ TÜRKİSTANLILARA TEŞEKKÜR EDERİZ!

Türkiye'deki okuyucularımız bize para göndermedikleri için üzülmesinler. İstanbul'daki okuyucularımız bültenimizi Sayın Şevket Aynuraldan alabilir ve ona para verebilirler. Adanadıklar de Sayın Abdülhamit Koçar'dan bültenimizi temin edip, ona para verebilirler. TÜRKİYE-NİN BAŞKA ŞEHİRLERİ İÇİN TEMSİLCİLER ARAMAKTAYIZ. ARZU EDENLER BİZE YAZSINLAR!

TÜRKİSTAN SESİ BÜTÜN DÜNYADA: İSTANBUL, ADANA, VAN, MÜNİH, KÖLN, NEW YORK, PE-SAVER, KABUL, DELHİ, CİDDE, TAİPEY, ALMA ATA, TAŞKENT, KAŞGAR'DA, İSVEC'DE.



## YENİ DOĞAN TÜRKİSTANLILAR:

**ALTAY** : Genç öğretmenlerimizden Ayhan Baş (koçar) hanımla Cavit Baş'ın 12 Şubat 1984-de bir erkek çocukları dünyaya gelmiştir. Altay'a sağlıklı uzun ömürler dileriz. Altay, Türkiye'nin Adana şehrinde doğdu.

**KUBİLAY**: Alihan ile Şerife Canaltay âilesinin 14 Mart 1984-de bir erkek evlatları dünyaya geldi. Kubilay'a sağlıklı uzun ömürler dileriz. Kubilay, Münih'de doğdu.

## EVLENENLER:

**ADANA, TÜRKİYE**: Mehmet Alim Yıldız'ın kızı ZÜLEYHA ile Ziyaeddin Taşkent'in oğlu NURETTİN 10 Mart 1984 günü evlendiler. Tebrik eder, mutluluklar dileriz.

**ADANA, TÜRKİYE**: Merhum Bedri Hocent'in kızı NADİDE ile Hacı Yoldaş Kuyaş'ın oğlu GÜLTEKİN 31 Mart günü evlendiler. Tebrik eder, mutluluklar dileriz.

**MÜNİH (MÜNCHEN), Batı Almanya (GERMANY)**: Ahmet Çobanoğlu'nun kızı CEMİLE ile Kadıhan Uluçay'ın oğlu MUTALLE 21 Nisan 1984 günü evlendiler. Tebrik eder, mutluluklar dileriz.

## VEFATLAR:

**NEW YORK, ABD (USA)**: Hemşehrilerimizden Tursun Bey Halil 11.1.84'de Hakkın rahmetine kavuştu. Allah rahmet eylesin!

**CEYHAN, TÜRKİYE**: Türkistan'ın Kokand şehrinde 1917'de doğan Yolcu Bek Nargözoğlu 12.2.84'de Körkuyu köyünde Hakkında rahmetine kavuştu. Allah Rahmet Eylesin!

**İSTANBUL, TÜRKİYE**: Türkistanlı büyüklerimizden Toqtasın Toqay Hacı yakında Hakkın rahmetine kavuştu. Allah rahmet eylesin!

**İSTANBUL, TÜRKİYE**: Hemşehirlerimizden Kaptürke Başol yakında Hakkın rahmetine kavuştu. Allah rahmet eylesin!

**ADANA, TÜRKİYE**: Hemşehrilerimizden Osman Gök 31 Mart 1984'de Hakkın rahmetine kavuştu. Allah rahmet eylesin!

**İSTANBUL, TÜRKİYE**: Hemşehrilerimizden Nimetcan Çaynek Hakkın rahmetine kavuştu. Allah rahmet eylesin!

Aldığımız bir habere göre, hemşehrimiz Mirza Ahmet Fe dai trafik kazasında vefat etmiştir. Allah rahmet eylesin!

Çok geç olarak aldığımız haberlere göre, Türkistanlılardan Alican Taş 1982de Amerikada, Azam Gökteş ise 1983'de Adana'da vefat etmişler. Allah rahmet eylesin!

**SAYIN OKUYUCULAR!**  
BİZE HABER GÖNDERİN! Bizi habersiz bırakmayın! Çünkü bütün dünyadaki Türkistanlılar birbirinden HABERLER BEKLİYOR!

Hiç kimse unutulmasın! Hiç bir olaydan habersiz kalma yalım!

TÜRKİSTAN  
SESI

YIL: 1 SAYI: 2 MART-NİSAN 1984

Bu sayıyı hazırlayanlar:  
Mehmet İsa Aral  
Timur Kocaoğlu  
Çağatay Koçar

(The Voice of Turkistan)

ADRES: Çağatay Koçar, Kölner Platz 2, 8000 München 40,  
West Deutschland/Batı Almanya/West GermanyTek Sayısı: Amerika'da (50 cents), Almanya'da (1 DM),  
Türkiye'de (30 TL), diğer memleketlerde (50 cents).  
Yıllık abonesi: Amerika (3 dollar), Almanya (6 DM),  
Türkiye (140 TL), diğer memleketler (3 dollar)'dır.TÜRKİSTAN SESİ'nin banka hesap numarası:  
Bayerische Vereinsbank-München, Konto Nr. 7358393  
Zweigstelle Oettingenstr. 42, 8000 München 22,  
West Germany/Batı Almanya.





# TÜRKİSTAN SESİ

Türkistan ehl dünya esigi boy,  
Türkistan er Türkün besigi boy.  
Tamaşa Türkistandey cerde tuvgan,  
Türkün Teñri bergen nasibi boy.  
MAĞCAN CUMABAY-ULT

SAYI: 1 (OCAK/ŞUBAT, 1984) Türkistanlıların Milletler Arası Haber Bülteni

## Ç I K A R K E N

Türlü sebeplerle dünyanın dört bir tarafına yayılmış olan Türkistanlılar arasında birbirileriyle haberleşme ve dayanışmayı temin etmek, hem de gerek Türkistan içinde, gerekse bütün dünya da Türkistan ve Türkistanlılarla alakalı haberleri duyurmak maksadı ile Türkistan Sesi adlı bülten neşredilmektedir.

Bu neşriyatta bölünmez ve parçalanmaz Türkistan birliğine sadık kalınacaktır. Orta Asyanın coğrafî, tarihi ve millî adı olan TÜRKİSTAN bugün Sovyetler Birliği'ndeki Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan Sovyet Cumhuriyetleriyle Karakalpakistan Muhtar Sovyet Cumhuriyeti'nden teşkil eden BATI TÜRKİSTAN'ı ve Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki Sinkiang-Uygur Muhtar Vilayeti olarak adlanan DOĞU TÜRKİSTAN'ı içine alır.

Bu neşriyat ancak Türkistanlıların yardımı ve teşviki ile muvaffakiyete erişebilir. Bu sebepten, tavsiyelerinizi, tenkitlerinizi, haber, şiir ve yazılarınızı bekleriz.

Yazı Heyeti

## AFGANİSTANLI MÜCAHİTLER "VATAN" (وطن)

### ADLI GAZETE ÇIKARMAYA BAŞLADILAR

Afganistanlı Müslümanlar memleketlerini istilâ eden Sovyet ordusuna ve Moskova'nın kölesi Babrak Karmal hükümetine karşı yürüttükleri istiklâl savaşını devam ettiriyorlar. Afganistan'ın kuzeyin deki vilayetlerde yaşayanların büyük bir kısmını Tacikler, Özbekler, Türkmenler, Hazaralar, Kazaklar ve Kırgızlar teşkil etmekte. Bu boyların temsilcileri kendi aralarında "Afganistan Şimal Vilayetlerinin İslamî Birleşmesi" adlı bir teşkilat kurmuşlardı. Bu teşkilat 1983 yılının yaz aylarından itibaren Pakistan'ın Peşaver şehrinde "VATAN" adlı bir gazete çıkarmaya başladı. Gazete iki dilde, Farsî ve Türkî dillerinde çıkıyor. Afganistan mücahitleri "Türkî" diye Türkistan ortak Türk lehçesini kast ediyorlar.

"Vatan" gazetesinin her sayısında Afganistan'daki istiklâl mücadelesi hakkında tafsilatlı haberler ve resimler basılmakta. Ayrıca, dinî, tarihî ve siyasî makalelere ve şiirlere de yer verilmekte. Gazetenin her sayısında "Uluğ Türkistan Fâci'ası" adlı bir makale bölüm bölüm neşredilmekte. Makalenin yazarı Saudi Arabistan'da yaşamakta olan Musa Türkistanîdir. Bu makalede Rusların Batı Türkistan'ı istilâ ediş tarihi hakkında bilgi verilmekte. "Vatan" gazetesinin bir yıllık abonesi 15 dolardır. Gazete adresi: Vatan, G.P.O. Box No. 1120 Peshawar, Pakistan. (Şu bankadaki hesaba abone parası veya yardım gönderilebilir: Savings Account No. 3032. Habib Bank Limited, Bank Square, Chowk Yadgar, Peshawar City, Pakistan).



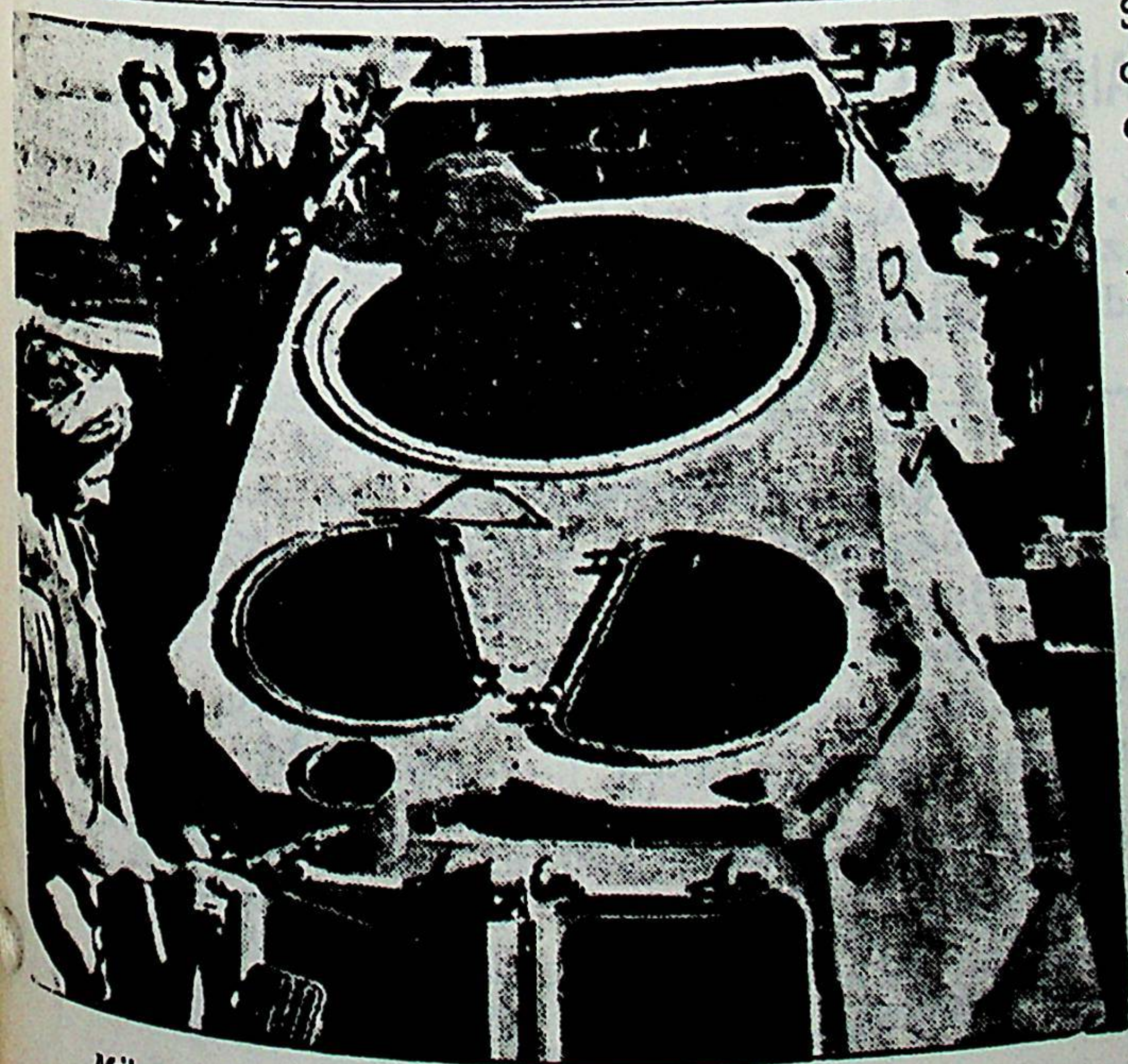
Afganistan Şimal Vilayetlerinin İslamî Birleşmesi'nin damgası

## VATAN DERDİ

Vatandaşlar vatan derdini derman eylemeyimiz mu?  
Turub bir safda düşmanı perişan eylemeyimiz mu?  
Vatanni feth etib azad milletler katarıda,  
Cihanda kaytadan hürlikni i'lan eylemeyimiz mu?

Sayyid Rahmatullah Muntakî

Burada yalnız dört satırı alınan bu şiirin tamamı "Vatan" gazetesinde No: 4-5 (6 Ağustos 1983), 3.üncü sahifede neşredildi.



Mücahidler tarafından Kunduz vilayetinde tahrip edilerek ele geçen bir Sovyet zırhlı aracı. Bu fotoğraf "Vatan" gazetesinin 6 Ağustos 1983 tarihli 4-5.inci sayısından alındı.





Amerika'daki Türkistan Cemiyetinin reisi Abdullah Hoca (Abdulla Kwaja)

## AMERİKADAKİ TÜRKİSTAN CEMİYE TİNİN YENİ İDARE HEYETİ SEÇİLDİ

New York. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Türkistan Cemiyeti'nin New York'daki merkezî binasında Kasım 1983'te yapılan umumî kurtulayında eski reis Abdullah Hoca yeniden cemiyet reisliğine seçildi. Gulamettin Pahta reis muavinliğine ve Attila Sencer de umumî sekreterliğe seçildiler.

Son yıllarda Abdullah Hoca ve eski idare heyeti mensuplarının gayretleriyle Amerikadaki Türkistan Cemiyeti hem maddî, hem de mânevî cihetle çok güçlü bir teşkilat haline geldi.

Geçen yıl Amerikadaki Türkistanlılar Afganistanlı muhacirler için aralarında 12 bin dolar toplamış, Abdullah Hoca bu parayı Pakistan'a giderek, oradaki mücahitlere kendi eliyle vermişti.

Cemiyetin adresi: Turkestanian-American Association, 2302 West 13th Street, Avenue W, Brooklyn, New York 11223, U.S.A. (Tel: 001-212-372-0107).

## HAMZA UÇAR SÖMİSBAYULI VEFAT ETTİ

6.10.83/Salihli, Türkiye. Türkistanlı liderlerden Hamza Uçar hakkın rahmetine kavuştu. 1923 yılında Doğu Türkistan'ın Erenkabırğa dağına emteklerinde dünyaya gelen Hamza Uçar uzun yıllar memleketini Çin esâretinden kurtarma mücadelesine katıldı. 1949'da Alibeg Hakim'in kafilesiy le birlikte Gobi Çölü ve Himalaya dağlarını aşarak Hindistan'a ve 1954'te Türkiye'ye göç etti. Salihli Türkistan Cemiyeti'nin reisliğini yaptı, "Komünizmle Savaş" ve "Türkeli" dergilerinin sahibi oldu. Onun cenazesine çok sayıda Türkistanlı katıldı. ALLAH RAHMET EYLESİN!



→ Hamza Uçar eşi Gülbahar apa ile.

ALP ER TONGA ÖLDÜMÜ?  
ISIZ AJUN KALDIMU?  
ÖDLEK ÖÇİN ALDIMU?  
EMDİ YÜREK YIRTI LUR.

Divanü Lugati't-Türk  
(11. Asır)

Alp Er Tonga öldümü?  
Kötü dünya kaldımı?  
Felek öcünü aldımı?  
Şimdi yürek yırtılır.

## İSMAİL KUYAŞ VEFAT ETTİ

Ekim, 83/New York. İsmail Kuyaş'ın genç yaşta ölümü herkesi derin bir kedere gömdü. Amerikadaki Türkistan Cemiyeti için fedakârâne çalışan ve güler yüzü, tatlı sohbeti ile herkes tarafından sevilen İsmail Kuyaş'ın âilesine sabır ve metanet dileriz. ALLAH RAHMET EYLESİN!

## ABDURRAHMAN BEK VEFAT ETTİ

8.12.83/Adana, Türkiye. Türkistanlı hemşehrilerimizden Abdurrahman Bek'in vefatını üzüntüyle öğrendik. ALLAH RAHMET EYLESİN!

**EVLENENLER:** 22.1.83/New York: Şeyma İbrahimî ile Haşim Asmailzade  
?.9.83/New York: Nigar Taşkent ile Önder Bermek (22.1.83'te nişan oldu)  
?.6.83/İstanbul: Zübeyde Okuyan ile Şevket Acar (Bu çift 23.1.83'te New

York'ta nişanlanmıştı.

14.1.84/Münih: İsmet Uluçay ile Yusuf Biçer  
Yukarıda adları yazılı evlileri tebrik eder! saâdetler dileriz!

**AÇIKLAMA:** 1983-1984 yılı içinde evlenen Türkistanlı gençlerin sayısı elbette çoktur. Biz ancak elimize geçen haberlere göre yukarıdaki listeyi hazırladık. Lütfen kendinizin veya etrafınızdakilerin evlenme haberlerini adresimize bildirin. Ayrıca YENİ DOĞAN TÜRKİSTANLILAR köşemiz için de, bebeğin adı, cinsiyeti, doğum tarihi ve yeri, anne ve baba adlarını bize bildirin.





Sayı: 1 (1984)

## GAZEL

EVLIYALAR SERVERİ OL ŞÂH-I TÜRKİSTAN EMİŞ  
 YER YÜZİNİ NURI TUTKAN MÂH-I TÜRKİSTAN EMİŞ.  
 VOL YANILĞANLARĞA DERMİN BARALIÑ SABRAN SARI,  
 KILMA ÖMRÜÑ EMDİ ZÂVİ RÂH-I TÜRKİSTAN EMİŞ.  
 AVTAYIN ANIÑ SUYINIÑ VASFIDIN BİR ŞEM'EÎ,  
 ÂB-I ZEMZEM KİM DEYÜRLER ÇÂH-I TÜRKİSTAN EMİŞ.  
 KÖNLÜME DEYÜRMEYEN OL SAMARKAND ARZULAB,  
 BİLMEMİŞSİN EY KÖNÜL DİLHÂH-I TÜRKİSTAN EMİŞ.  
 HÜSN EVSAFINDA NÂZİK DİLRÛBÂLAR ANDA BAR,  
 BİL BARI KİM LAF URARLAR DÂH-I TÜRKİSTAN EMİŞ.  
 AVTAYIN MEN EY YİĞİTLER UŞBU SIRNI TİÑLAÑIZ,  
 SERVER OLURĞA LAYIK YER CÂH-I TÜRKİSTAN EMİŞ.  
 DEDİLER KAYDA BARURSIN KÖP SAMARKANDDA VELÎ,  
 BU ŞİBÂNÎ ARZUSI DERĞÂH-I TÜRKİSTAN EMİŞ.



Şeybâni Han (1451-1510)  
 Abülhayrhan'ın torunu. Res.  
 Behzad (1455-1535) tarafın  
 yapılan bu resim Paris Müze  
 de saklanmakta.

(Şeybâni Han bu gazeli Türkistan'ın ulu pirî Ahmet Yesevî (vefatı 1166) için yazmış  
 tır. Türkistan'da Şeybanîler devletinin kurucusu olan Şeybanî Han aynı zamanda âlim  
 ve şâir idi. Yukardaki gazel Şeybanî Han'ın yegâne nüshası İstanbul Topkapı Müzesi  
 Kütüphanesi'nde saklanan Divan'ından alınmıştır).

## TÜRKİSTAN

Türkistan eki dünya esigi goy,  
 Türkistan Er Türktün besigi goy,  
 Tamaşa Türkistandey cerde tuvgan,  
 Türktün Teñri bergen nasibi goy.  
 Ertede Türkistandı Turan desken,  
 Turanda Er Türügüm tuvıb ösken.  
 Turanniñ tagıdırı bar tolkımalı,  
 Basınan köp tamaşa künder keçgen,  
 Turanniñ teñiz derlik kölderı bar,  
 Çalkığan eki çeksiz teñiz Aral;  
 Bir çette kasiyetti Istık Köldin,  
 Bavruna dünya körgen Türk kök-cal.  
 Ertede Okıs Yaksart--Ceyhun, Seyhun,  
 Türkter bul ekevin "derya" deytun,  
 Kiyeli sol eki suv çağasında,  
 Tabasın kasiyetti baban beytin.  
 Turanniñ Tiyaşanday tavlary kalay,  
 Par kelmes Tiyaşanga tavlary talay.  
 Eriksiz Er Türktü oyğa alarsın,  
 Kökke askan Kan Teñir karay karay.  
 Turan'nın ceri de cat, eli de cat,  
 Kuyunday bastan keçken künu de cat.  
 Turandı tügelimen biyleb turğan,  
 Ertede ertegi kan Afırasıyab.  
 Turanga cer cüzünde cer cetkenbe?

Türkke adamzatta el cetkenbe?  
 Keñ akıl, ottı kayrat, cüyrük kıyal,  
 Turan'nın erlerine er cetkenbe?  
 Tuvmadı adamzatta Çingizdey er,  
 Danışpan tunğıyık oy, bulat ciger.  
 Çingizdey arstanniñ kur'atı da,  
 Adamniñ cüregine ciger berer.  
 Turanniñ biyleri bar Turagayday,  
 Sol biyden Temir tuvgan ot bob oynay.  
 Ot çaçıb cer cüzüne Aksak Temir,  
 Carık etib öte çıkkan Nacağayday.  
 Turandı maktamaymın tıptı tekke,  
 Onsızak Turan tanıy talay çetke.  
 Sırlaskan üyde otırıb aspan-kökpen,  
 Bilgiç az cetken cüyrük Uluğ-Bekke.  
 Asıl kan kasiyetti Türk kanı,  
 Sol kannan İbni Sina Abu Ali.  
 Moldığı biliminiñ sıykır derlik,  
 Dünyağa munday adam tuvmadı âli.  
 Türktün kim kemitken müzikesin?  
 Farabî toğız içekti dombırasın.  
 Çertkende toksan toğız türlendirib,  
 Cubanıb kim tıymağan közdin casın?  
 Turanda Türk oynayan usab otka,  
 Türkten baska ot bob can tuvıbba?  
 Köp Türk ençi alısıb taraskanda,  
 Kazak da kara çanrak kalğan cok ba?

MAĞCAN CUMABAY-ULI (1896-1938?)





Rahmankul Han

## SOVYET MATBUATI RAHMANKUL'A HU- CUM ETTİ

Aralık 1979'da Sovyetler Birliği'nin Afganistanı istilaya başlamasından sonra, Afganistan'ın en stratejik bölgesi olan ve "Dünyanın Damı" denilen Pamir'de yaşayan Kırgız soydaşlarımız Rahmankul Han liderliğinde Ruslara karşı silahlı mücadele yaparak Pakistan'a geçmiş, oradan da Türk hükümeti tarafından Türkiye'ye getirilerek Van ve Malatya'ya yerleştirilmişlerdi.

Kırgız Türklerinin Türkiye'de huzura kavuşmaları ve Rus mezalimini hür dünyaya duyurmaları, Moskova'yı rahatsız etmeye başlamış olacak ki, son zamanlarda Sovyet matbuatında Rahmankulhan hakkında yazılar çıkmaya başladı.

Meselâ, "Sovjetskaya Kirgiziya" gazetesinin 10.1.84 tarihli sayısında Rahmankul Han'a sert şekilde hucum edilerek onun hâlâ "Anti-Sovyet" (Anti-Rus), "Anti-Afgan" (Şimdiki Marksist Afgan hükümetine karşı) hareketlerini sürdürdüğünden yakını olarak, ondan eski "Korbaşı" ve "Basmaçı" Rahmankulhan diye bahsedilmekte.

Tahminimizce, Rahmankul Han'ın 23.2.83 tarihli "Tercüman" gazetesinde çıkan yazısı Moskova'yı iyice kızdırmış. Rahmankul Han yazı-

sında "Satılmışlar kucak açmasaydı, Ruslar Afganistan'a giremezdi" diyerek meseleyi açıkça ortaya koymuştu.

Daha önce, diğer Sovyet gazeteleri "Literaturnaya gazete" ve "İzvestiya"da Rahmankul Han ve Pamir Kırgızları hakkında bir dizi makale çıkmıştı.

0:0:0:0:0:0:0:0:0

## 82 TÜRKMEN AİLESİ TOKAT DA KENDİ EVLERİNE YERLEŞ- TİRİLDİ

27.1.84/Tokat, Türkiye: Afganistan'dan Pakistan'a sığınan, daha sonra Türkiye'ye getirilen Türk soylu Afgan muhacirleri için devlet tarafından yaptırılan evlerin ilk bölümü törenle 82 Türkmen âilesine verildi. 449 Özbek, 298 Kırgız, 195 Türkmen, 64 Kazak âilesinden teşkil eden 4 bin 16 Türkistanlı 1982 yılında Sivas, Kırşehir Tokat, Urfa, Hatay, Gaziantep, Diyarbakır, Kayseri, Malatya, Van illerinde geçici olarak yerleştirilmişti. Başka muhacirlerin de evleri hazırlanmakta.

## BUHARA MESCİDİ İBADETE AÇILDI

20.11.83/Münih, Batı Almanya: Türkistanlılar, başka müslümanların iştirakıyla "Buhara" mescidi ibadete açıldı. Mescidin açılışı dolayısıyla baş imam İbrahimoğlu mescide niçin Buhara isminin verildiğini şöyle açıkladı: "Buharada İslam âleminin en büyük alimlerinden biri olan İmam Buharî yetişmiştir. Buhara aynı zamanda İslam medeniyetinin merkezlerinden biridir." Mescidin ikinci imamı Salih Demir mescitte aynı zamanda çocuklara dinî dersler verileceğini bildirdi.

## KOKAND VE ALAŞ ORDA MUHTARİYET GÜNÜ MÜNİH VE NEW YORK'DA KUTLANDI

17.12.83/Münih: Cumartesi günü saat 16:00'da Buhara mescidinde Peygamberimiz Hazreti Muhammed (S.A.V.) için mevlüd-i Şerif okundu. Daha sonra 10 Aralık 1917'de Kokand'da kurulan "Türkistan Mahallî Muhtar Cumhuriyeti" ile 13 Aralık 1917'de Orunburg'da ilân edilen "Alaş Orda Hükümeti"nin 66.nci yılılığı hatırlandı.

17.12.83/New York: Amerika'daki Türkistan Cemiyeti'nin de Kokand ve Alaş Orda muhtariyetlerinin yıldönümü büyük bir törenle kutlandı. Günün ehemiyeti ile ilgili konuşmalar yapıldı, şiirler okundu. Türkistan oyun ekibi millî oyunları oynadı.

Kabiliyetli genç yazar Münevver Andican hanımın yazdığı Türkistan tarihine âit bir piyes sahneye konuldu.

Münevver hanım'ın "AZADLIKKA İNTİLİŞ" adlı tarihî piyesi 1982'deki Kokand ve Alaş Orda gecesinde sahneye konulmuş ve çok alkışlanmıştı.



11.12.1982'de New York'ta oynanan AZADLIKKA İNTİLİŞ piyesinden bir sahne. Sağ taraftaki genç hanım Münevver Andican'dır.



Sayı:1 (1984)

## TÜRKİSTAN'DAN HÜR DÜNYAYA GELEN MEKTUP

Sovyetler Birliği'nin sözde cumhuriyetlerinde son yıllarda ilgi çekici olaylar ol-  
makta. Meselâ, Gürcistan'da Gürcü dilinin anayasada tekrar "devlet dili" olarak ka-  
yıt edilmesini talep ederek yürüyüşler yapıldı. Baltık boyu cumhuriyetlerinden birin-  
deki futbol maçında "Ruslar evinize dönün!" sloganları atılarak, protesto yürüyüşleri  
yapıldı. Moskova'da sabotajlar neticesinde metrolarda yangınlar çıktı.

Bu gelişmeler olurken, Türkistan'ın bölünmüş cumhuriyetlerinden Kırgızistan'dan  
Temmuz 1983'de hür dünyaya gizli yollar ile bir mektup geldi. Batı Türkistan'ın bugün-  
kü vaziyetini açık şekilde gözler önüne seren bu mektubun bazı bölümlerini bültenimiz-  
de neşretmeyi uygun gördük:

Kırgız Türkçesindeki mektup Türkiye Türkçesine çevrilmiştir:

"Kırgızistanda bundan önceki yıllardan farklı olan sansasyonel ve â-  
niden değişen olaylar sezilmiyor. Yalnız halkın yaşayışı gün geçtikçe  
zorlaşıyor. Temel ihtiyac mallarının fiatları artarak, yiyecek maddele-  
ri bulmak da zorlaşmakta. Halkın arasında Ruslara karşı olan düşmanlık  
gittikçe artıyor.

Brecnev öldükten sonra Rusların baskısı daha da arttı. Düzeni sağlam-  
laştırma bahanesi altında halkın hepsi zorla Ruslar için çalışmaya mec-  
bur edilmekte. Çalışmaya gücü yetmeyen çok ihtiyarlardan sümüğü akan ço-  
cuklara kadar herkesin dinlenmeden, okumadan Ruslara ekmek bulup verme-  
leri gerek. İşte bu vaziyet, geleceğin Ruslar için iyi netice ile sonuç-  
lanmayacağını açıkça göstermiyor mu?

Tarımda istihlal seviyesi her yıl %25 azalmakta. Bundan dolayı Kırg-  
ızistan Cumhuriyeti pamuk ekimini, pancar üretimini %50-70'e düşürdü.  
Et meselesinde de zorluklar var. Fakat bütün iyi şeyler Rusya'ya gidi-  
yor. İnşaat işleri veya genel iş gücü veriminin temposu planlanandan da  
aşağıda. Konut darlığı var. Okullardaki profesörler, öğretmenlerin ço-  
ğu Rus. Ruslaştırma çok hızlı şekilde yürütülüyor. Fakat Kırgızların ço-  
ğunluğunun kendi benliğini, medeniyetini muhafaza etmeye hâlâ inancı  
var." İmzasız.

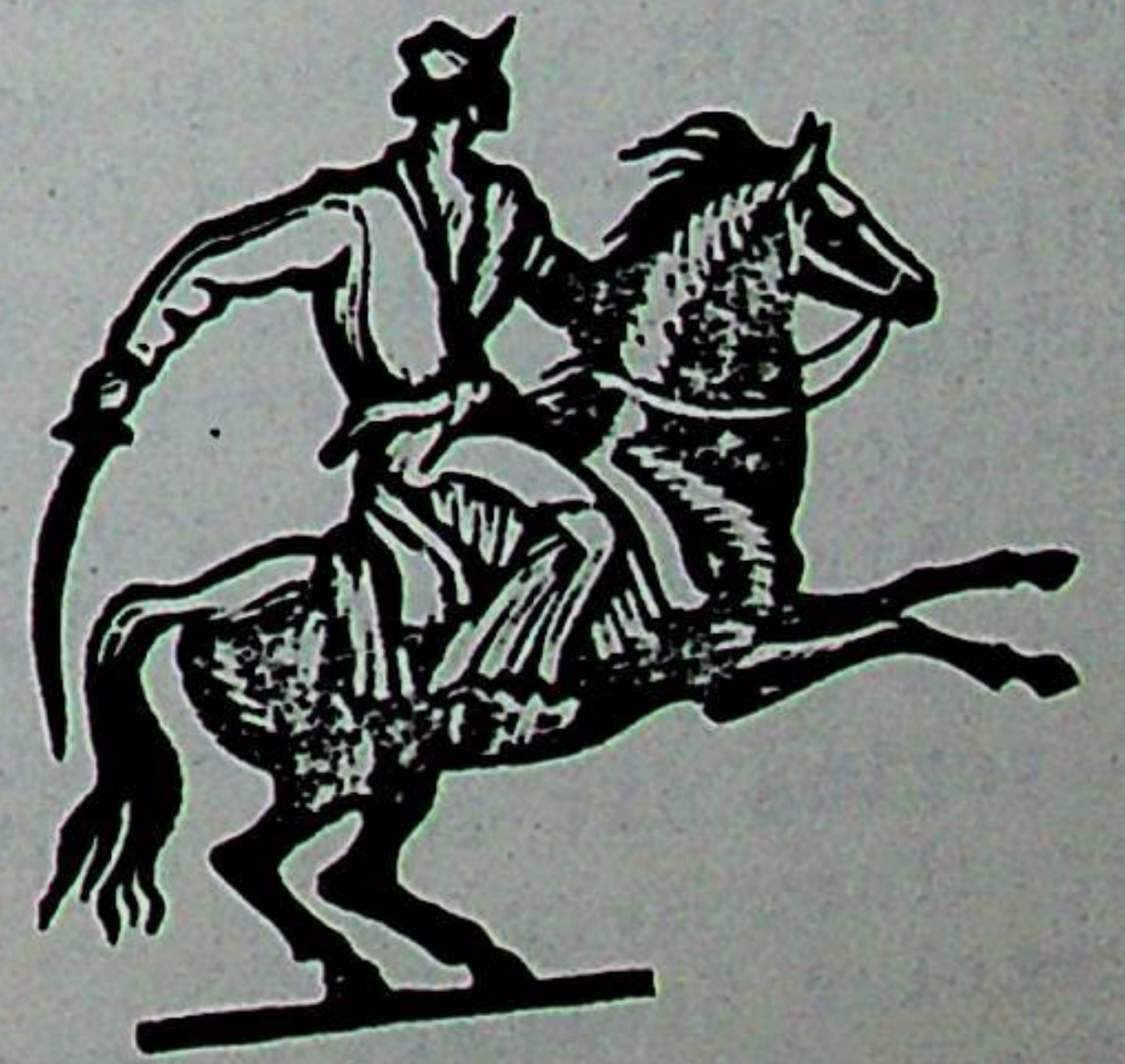
## ERKİN TÜRKİSTAN

ÖTKÖNDÜ KARASAÑ KÖRÖSÜN ERTÜRKTÜN DAÑKTUU KÜÇÜN,  
CARATILĞAN ERTÜRK ERKİN ÖMÜR SÜRÜP CAŞAŞ ÜÇÜN.  
ERTÜRKKÖ CARAŞPAYT MINDAY CURTSUZ AZAPTUU KÜN,  
KELECEGİNDİ TÜŞÜN, ALĞA UMTUL ERKİN TÜRKİSTAN ÜÇÜN!

M. İsa Aral

9 Şubat 1984

Münih





## SON KORBASILARDAN NUR MUHAMMED BEK VEFAT ET Tİ

Bültenimiz baskıya verilirken, Türkistan millî istiklâl savaşının kahramanlarından Nur Muhammed Bek'in Adana'da Şubat ayının ilk haftasında hakkın rahmetine kavuştuğunu öğrendik.

Mergilan'a bağlı Gerba köyünde doğan Nur Muhammed Bek 17 yaşında Başmaçı denilen mücahitlerin safında Ruslara karşı mücadeleye başladı. 1924 tarihine kadar savaştıktan sonra, Afganistan'a geçerek millî mücadeleyi orada da İkinci Dünya Savaşına kadar devam ettirdi. 1952 yılında, kendisi gibi korbaşı olan ağabeyisi Şer Muhammed Bek ile birlikte Türkiye'ye geldi. Nur Muhammed Bek ve Türkistan mücahitlerinin başkumandanı Şer Muhammedbek hakkında gelecek sayımızda daha geniş malumat verilecektir.



Nur Muhammed Bek (sağda) ağabeyi Şer Muhammed Bek ile birlikte Adana'da.

## DOĞU TÜRKİSTAN TARİHİ HAKKINDA ÖNEMLİ BİR ESER

Türkistanlı yazar Hamidullah Tarım'ın 1933 yılında kurulan Doğu Türkistan Cumhuriyeti hakkında yazmış olduğu eser TÜRKİSTAN TARİHİ adıyla eski harflerle Uygur Türkçesinde İstanbul'da neşredildi. Bu kıymetli eseri isteme adresi: P.K.46, Beyazıt, İstanbul. Doğu Türkistan dergisi neşretmiştir.

## COLUMBIA ÜNİVERSİTESİNİN DE ORTA ASYA MERKEZİ KURULDU

New York/ Türkistanla ilgili araştırmaları ile tanınmış Amerikalı bilgin Edward Allworth'un başkanlığı altında Columbia Üniversitesinde Orta Asya Araştırmaları Merkezi kuruldu. Merkezde Türkistan tarihi, edebiyatı ile birlikte Özbekçe, Uygurca ve Tacikçe dil dersleri de veriliyor.

## TÜRKİSTAN MEDENİYETİ- NE AİT BİR SERGİ

Batı Almanya'nın Stuttgart şehrinde 20 Ekim 1983 ten 7 Ocak 1984'e kadar devam eden Türkistan medeniyetine ait bir sergi açıldı. "Aus Steppe und Oase-Bilder turkestanischer Kulturen" adlı bu sergide Afganistan, İran ve Sovyetler Birliği'ndeki Türkmen Özbek ve Taciklerin medeniyetine ait türlü sanat eşyaları sergilendi. Bu eserler Stuttgart Etnoloji Müzesinin malıdır. Son aldığımız habere göre, aynı sergi Şubat ayı başlarında Viyana'da açıldı.

## KÖLN'DE KAZAK GENÇLİK GECESİ YAPILDI

4.2.84/Köln, Batı Almanya. Köln'de kurulmuş olan "KAZAK TÜRKLERİ KÜLTÜR VE SOSYAL YARIMLAŞMA DERNEĞİ" bir "Kazak Gençlik Gecesi" düzenleyerek millî folklor oyunlarını sergiledi. Gecede konuşmalar yapıldı, şiirler okundu. Derneğin adresi: Mannsfelder str. 35, 5000 Köln 51.

## TÜRKİSTAN SESI

(The Voice of Turkistan)

YIL: 1 SAYI: 1 OCAK-ŞUBAT 1984

Bu sayıyı hazırlayanlar:  
Mehmet İsa Aral  
Timur Kocaoğlu  
Çağatay Koçar

ADRES: Çağatay Koçar, Kölner Platz 2, 8000 München 40,  
West Deutschland/Batı Almanya/West Germany

Tek Sayısı: Amerika'da (50 cents), Almanya'da (1 DM),  
Türkiye'de (30 TL), diğer memleketlerde (50 cents).  
Yıllık abonesi: Amerika (3 dollar), Almanya (6 DM),  
Türkiye (140 TL), diğer memleketler (3 dollar)'dır.

TÜRKİSTAN SESİ'nin banka hesap numarası:  
Bayerische Vereinsbank-München, Konto Nr. 7358393  
Zweigstelle Oettingenstr. 42, 8000 München 22,  
West Germany/Batı Almanya.







Değerli Okuyucularımız



"Tarih" deyince "Türklük"  
Türklük deyince akla ilk-  
gelen " T Ü R K İ S T A N "  
dir.

Amerikadaki Türkistanlılar Derneği tarafından uçayda bir neşrine karar verilen " TÜRKİSTAN BİRLİK EVAZI " yanı Türkistan Birliği'nin Sesi dergisi nin ilk sayısını almış bulunan değerli okuyucularımız tarafından derneğimize bizi takdireden ve bundan dolayı bizi destekliyerek değerli tavsiye ve samimi tankıdlerini esirgemeyen birçok mektup ve telefonlar gelmekte devâmatmektedir. Tabi'i bu gibi içten ilgi ve destekler bizlere büyük bir mânevi kuvvet olmakla aynı zamanda dergi nin devâmi için bizlere teşvikçi olmaktadır. Bundan dolayı bizlere mektup yazarak, telefon ederek veyâhut bizzat derneğimize gelerek tebrikeden ve bilhassa dergi ve neşriyatlarında bizim için yer vererek iyi temennilerde bulunan değerli doslarımıza; şu cümleden bilhassa Batı Almanya'dan Veli Qayumhan (Ata)ye, Dr. Baymırza Hayit beye, Dr. Tumur Kocaoğlu, Mehmet İsa Aral ve Çağatay Koçar'a, ayrıca Erkin Alptekin ve mesâi arkadaşlarına, Zieddin Babaqurban'a, Türkiye-İstanbul'dan sayın İsa Yusuf Alptekin'e, Doğu Türkistan Neşriyât merkezi ve idâreçilerine, Saudi Arabistan'daki yurdaşlarımıza, Oxford Üniversitesi "Central Asian Survey" baş yazarı Dr. Enders Wimbush'a, Washington'dan Ergaş Şermat' (Bulaqbaşı) ye, Amerika Sesi neşriyatından Abdullah Çağatay ve mesai arkadaşlarına ve bilhassa New York'taki Türkistan ve Türkistanlıların dostu müstesnâ zatlarla burada bizleri yakından destekleyen Aziz yurtdaş ve ırkdaşlarımıza, ayrıca "Türkistan Birlik Evazı" neşriyatını merakla izliyerek bülütenleride dergimizin dış kapağıni okuyucularına takdimetmek nezâketinde bulunan "Güney Kaliforniya Türk-Amerikan Derneği"nin başkan ve yazarlarına kalbden olan teşekkürlerimizi bilve siyle arzetmeyi neşriyatımız kendisine bir milli borç bilir, hepinize sağolun varolun deriz.

Sayın Okuyucularımız:

Neşriyatımız New York'ta bulunan bini aşkın Türkistanlı yurtdaşlarımızın çoğunluk istek ve arzularını hisâba katarak, bu sayısından başlayıp müstirek anlam ve lehce ifâdesini kolaylaştıran Türkistan'ın müşterek eski imlâ'sını ve aynı zamanda New York'taki Türkistanlı'ların iyi anladıkları Türkçe (şu) imlâyi, bizim Çağatay lehcesine ilâten kullanmaya ve bu yolla bilumum Türkistanlı ırkdaşlarımızın arzu ve isteklerine cevap vererek, hepsini tatmin ve memnun etmeye çalışacaktır. Okuyucularımızın istek ve arzularına göre hareketetmek ve bu yolla muhacirette bulunan ırkdaşlarımıza en iyi ve verimli bir şekilde faydalı olabilmeye çalışmak bizlerin en büyük gaye ve amacımız olacaktır. Siz okuyucularımızın değerli tavsiye veyâki tankıdlarınız bizim için en büyük irşâd ve ilhâm kaynağı olacaktır. Tanrı yardımçimiz olsun "Allah Biz Bilendir."



Dr. Baymirza Hayit'in "Türkistan Tarihi ve Milli kültürü" hakkında  
New York'ta verdiği ilmi seminâr

NEW YORKDA TURKISTAN TARIXINI VA MADANIYATINI  
ORGANIS SEMINARI

Amerikadagi Turkistanlilar Camiyatinin, taşabbusi bilan 1984-nci yilinin 19-nci May kuni, New York şaharida Turkistanlilar ucun Turkistan Tarixini va Madaniyatini organiş Seminari başlandı. Seminarda darslarni Turkistanli tarixçi va Almaniyadagi Turkistan tatqiqati institutinin mudiri Dr. Baymirza Hayit bermaqdadir. Birinci dars, seminarnin, maqsadi va bu arqali kutilgan niyyatlarni ifada etiş bilan başlandı. Seminarnin maqsadidan birisi, Turkistanlilarga, ayniqsa çet ellarda tugulgan Turkistanli yaşlarga Turkistanni har tamanlama orgatişdir. Hammaga malumdiki, çet ellerda yaşagan kopgina Turkistanlilar Turkistan haqida umumi malumatga ega bola almadilar. Sovet hakimiyati astidagi Turkistanda ham Turkistanni umumi va butun orgatilmaganligi ham bir sir emasdir. Dr. Hayit ozinin kiris sozuda, Turkistan tarixini va madaniyatini organiş arqali Turkistanlilarga dost bolgan kisilar ga ham Turkistan masalasini organislariga yardım berilişi mumkinligini takidlad otgan edi.

Seminarnin asasi darsi, Turkistan Nimadir? degan savalga cavab beriş bilan baslangan. Turkistan sozi, Turk eli, mamlakati, yurti yaki olkasi degan manani bildirmakdadir. Turkistan sozi, miladdan avval 8-nci asrda yaşagan Saka yani Avrufa adabiyatida Iskit deyilgan Turkistanda qurulgan davlatda Turkistanak deb atalganligi, tarixda malumdur.

Turkistan sozi, Xitay manbailarida ham eski zamanlardan beri qollanilgandır. Bunin ucun Bicurin tarafindan berilgan malumatga qaralişi kerakdir. Eran va Armani Adabiyatida Turkistan sozi 6-nci asrdan beri qollanilgandır. Şarq adabiyatida kop vaqitlar, Turkistan sozi Turan deyilgandır. Çar Rusiyasi zamanida Turkistan Vali Umumiyasi taşkil etilgan edi. Sovet Rusiya davlati 1924-nci yilda Turkistan sozinin qollanişini toxtatgan edi. Bunga qaramasdan bugün, Turkistan harbi bolumi, Turkistan-Sibirya Temir yoli, Turkistan Şahari, Turkistan tagi kabi ifadalar bilan Turk mamlakati Turkistannin ismi hazirga qadar yaşamakdadir.

Dr. Hayit, Turkistan sozinin, qollanişi haqida uzun malumat bergandan keyin seminarga qatnasganlarnin soraqlariga cavab verdi.

Seminarnin başqa bir muhim mavzusi, Turkistan cografiyasiga koz taslamakdan ibarat edi. Turkistannin hududi, taglari, çollari, kollari, daryalari, vadilari haqida qisqa malumat berildi. Bunin bilan birga Turkistannin cografiya-siyasi ahamiyati haqida ham fikirlar bildirildi.

Dr. Hayit, Turkistan tarixi haqida 8 saat dars berdi va Turkistan tarixinin muhim qisimlarini bildirib otdi. Arxeologlarnin bergan malumatlariga kora Turkistanda insanlar hayatinin bundan 5 yuzmin yillar avval baslanganligi malumdur. Turkistanda insanlarnin madani hayati miladdan 13.000 yillar avval başlangandır. Turklarnin, Turkistanda miladdan avval 3000 yillar mabaynidan beri yaşamakta ekanliklari ham Turkistan tarixinin muhim parçasidan birisidir. Turkistandagi birinci davlat, Saka yani Iskit davlatidir. Keyingi davlatlar esa, Qoqand hanligi, Harazim hanligi va Buxara amirligi yaki Buxara va Harazim Halq Cumhuriyatlari edilar.



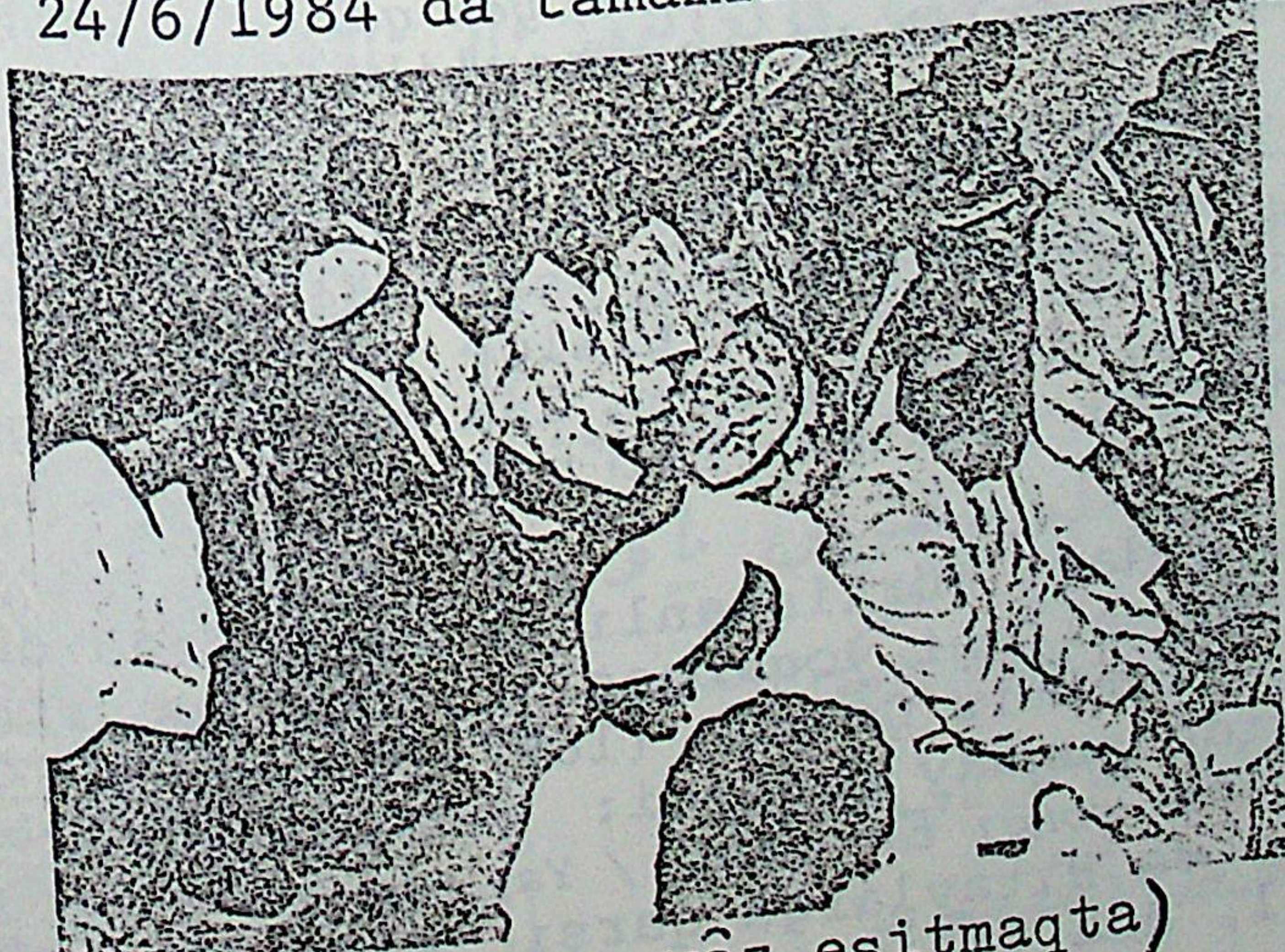
Dr. Baymirza Hayit'in "Türkistan Tarihi ve Milli Kültürü" hakkında  
New York'ta verdiği ilmi Seminâr

- 2 -

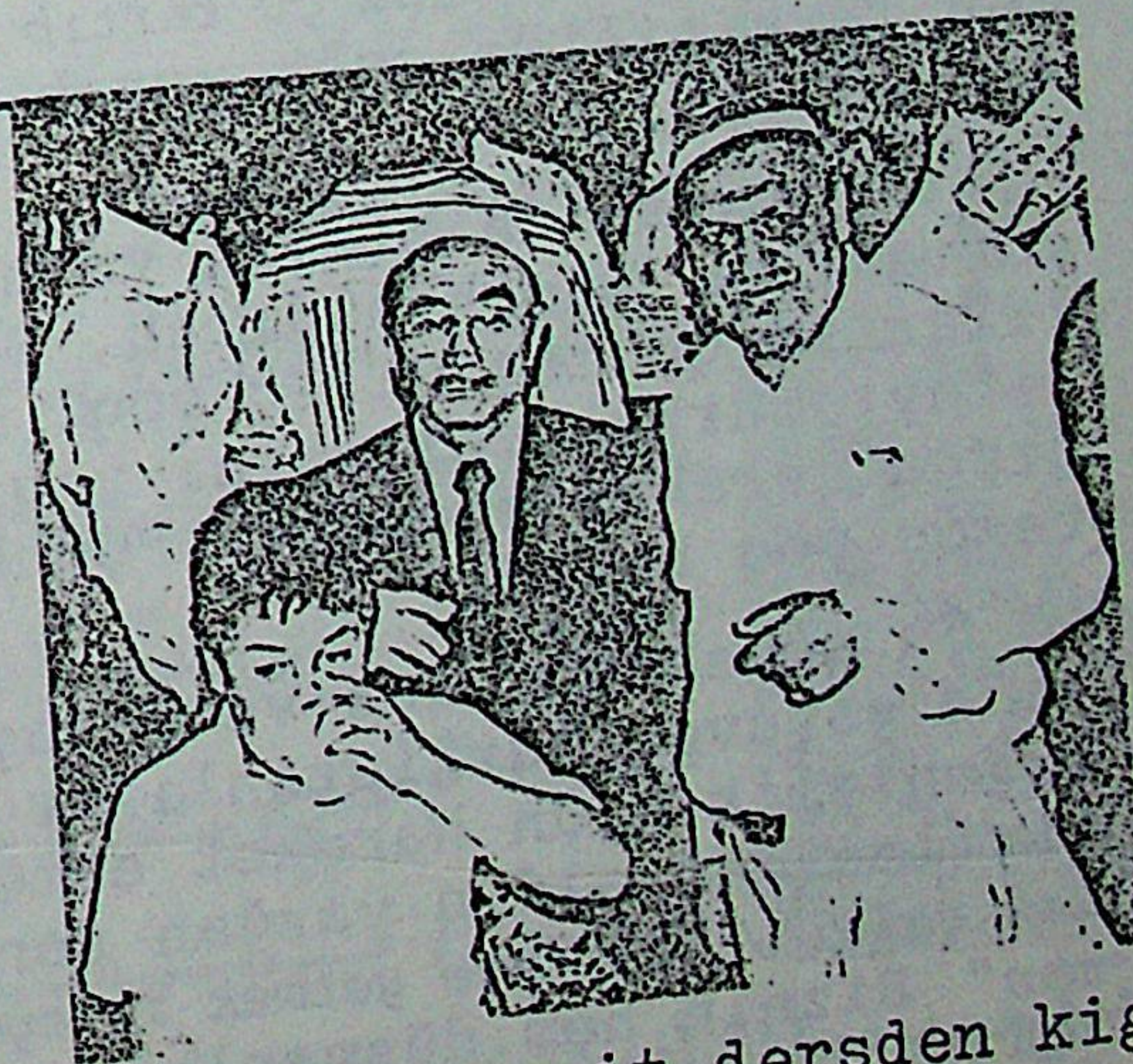
Türkistan tarixinin bir qismi sifatida Turkistanni Rusiya tarafindan 180 yil davrida işgal etilganligi va Çar Rusiyasinin Turkistan siyasati va Sovet Rusiyasinin Turkistandagi hakimiyatinin başlanisi ayrica qayd etilgan. Turkistan tarixi masalalaridagi darslarda kop savallar berilgan. Bular darsberuvçi bilan seminar qatnaşuvçilari arasidagi muzakiralarga yol açgan. Ayniqsa, Turkistanda Bolşevizm davrinin tarixi masalalari haqida soraqlar kopyangan edi. Vaqit qisqa bolganligi sababli Turkistanda Sovet recimi davrinin kopgina korinişlari, tola ravişda muhakama etilişi mumkin bolmagan.

Türkistan tarixi va madaniyatini organiş seminarida davam etgan darslarnin yana bir başqa muhim qismi, Türkistanga Islami kirishi, Islami bu mamlakatdagi taraqqiyati, Islam madaniyati, Turkistanda yetişgan va Islam dunyasida bugunga qadar Islam fikir hayatinin, asasi manbailari bolib hizmat etmakta bolgan, Farabi, Ibn ali Sina, Harazimi, Biruni kabi ilim buyuklarinin Ismail Kabir Buxari va Tirmizi kabi Islam dininin buyuklari haqida berilgan qiziqarli malumatlardan ibarat edi. Turkistannin Islam taraqqiyatiga qoşgan hissasi kattadir. Turkistan bugün Allahsizlik hakimiyati astida yasa macburiyati astidadir. Islam dunyasi tarixida birinci martaba 1958-nci yilda Aşqabad şaharida Allahsizlik Unversitasinin taşkil etilganligini ham esga salib otış kerak boladi. Dr. Hayit, darsnin Islam masalalariga bagışlagan qismini seminarga qatnaşmaqda bolganlarnin hayran etadirgan bazi bir masallarga qaratgan edi. Masalan Islam dunyasi Islam için buyuk hizmat etgan Turkistandan vaz keça aladimi degan soraqni ortaga qoydi. Dr. Hayit Islam dunyasi Turkistandan vaz keça almasligini bir qança misallar bilan korsatib bergan.

Sovet davlatinin va Komunist Partiyasinin Allahsizlik siyasati naticasida, Turkistanda musulmançiliqnin häirgi vaziyati qandaydir deyilgan saval ham seminarda qatnaşganlarnin, diqatini qazandi. Dr. Hayit, Turkistanda musulmanliknin va Islamin, kalima-yi Şahadat va başqa şart va şaraitlar içida yaşamaqda ekanligini delillar bilan ifada etdi. Seminar davam etmektedir. Seminarga qatnaşuvçilar, Turkistanni organiş sahasida quvançlar içinda bolganliklerini bildirdilar. Seminar muvafaqiyat bilan oz işini 24/6/1984 da tamamladi.



(Türkistanlilar vâz eşitmaqta)



(Dr. Baymirza Hayit dersden kig)



## TİL QILIÇDAN HEM ÖTKÜR!

Dr. Timur Hocaoğlu

Til, qılıçdan qanday ötkür bolabiledi? Qılıç temir ve polatdan yasalağan bir qural, til ese, insannın, ağız boşlığığa caylaşğan sözleş qabili yetige ege süyeksiz bir et parçası emesmi? Atğa minmekni ve qılıç oynatışını başqa milletlerge nisbeten yahşıraq bilgen ata-babalarımız nime üçün "til qılıçdan hem ötkür" degenler? Büyük Haqan Emir Temir qılıç küçi bilen Türkistan'da katta bir devlet qurıb, Eran, Anadolu, Arabistanni hem qılıç bilen alğan emesmi? Yâ Zahiriddin Babür Şah hem Hindistanni qılıç bilen qolğa kiritgen emesmi?

Bıraq, atalarımız tamanıdan bizge me'ras bolıb kelgen her bir sözde haqiqat bar! Bugün halk ortasında yaşab turğan ve "maqal" yâki "atalar sözi" deb atalğan sözler, atalarımızın, uzaq asrlar davamıdağı tecrubele-rige esaslanıb aytilğandır.

Atalarımız yana "tilge e'tibar, elge e'tibar" degenler. Yâ'ni bir milletni birlik ve beraberlik içide saqlaydığan esasî unsurlardan biri, belki en mühimi tildir. Bir milletni himaye etiş üçün elbette qılıç gerekli. Bıraq, qılıç faqat qısqa vaqt üçüngine milletni qoruqlayabiledi. Milletni, uzaq vaqt davamıda yaşasını ese, faqat til te'minleydi!

Bundan 12 asr ilgeri, yâ'ni 8-nçi asrda bizni, atalarımız taşlar üstige âna tilimiz bolğan Türk tilide yazuvlar yazğanlar. Oşa yazuvlar dün yada "Orhun Yazuvları" deb meşhur bolğandır. Mahmud Qaşğarî 1074-nçi yıl da Türkistan'dağı Türk lehçelerige âid sözlerni Arabça izahlaydığan *Divân-u Luğati't-Türk* nâmlı katta ehemmiyetge ege bir lüğat hazırlağan. Yusuf Hâs Hâcib 1070-nçi yılda devlet idaresi haqıda nasihat berüvçi *Kutadğu Bilig* ismli eser yazğan. Ahmed Yesevî (ölümü 1166), Alişer Nevâyî (1441-1501), Babür Şah (1483-1530), Mahmudqulı (1733-1793), Abay Qunanbay-ulı (1845-1904) kebi Türkistan'da sonğı on asr içide yaşab ötgen minleb yazuvçı ve şâir öz âna tilleri bolğan Türkistan Türk tilide eserler yazıb bizge me'ras qaldırğanlar.

Uluğ Haqan Emir Temir qılıç küçi bilen Türkistan'da büyük bir devlet qurğan bolsa da, oşa devletni, undan keyingi başqa devletlerni, asasan Türkistanlıları bugüngeçe birlik içide saqlab kelgen nerse, qılıç emes, tildir. Eger Qaşğarî-ler, Yesevî-ler, Nevâyî-ler bizni, âna tilimizde eserler yazıb qaldırmağanda edi, bizler bugün dünyada bir millet olaraq bar bolmas, özimizge "Biz Türkistanlımız" deb aytalmas edik. Alişer Nevâyî: "Türki nazmıda çu tartıb men alem / Ayladım ul memleketni yek qalem", Yâ'ni, men Türk tilide eser yazıb, memleketde birlik ve beraberlikni te'min etdim, deydi.

Türkistan'da birlik ve beraberlik bozulğan çağda, Ruslar ve Hıtaylar yurtımızni basıb aldılar. Bugün Rus ve Hıtay esâreti astıdağı Türkistanlıların, qolıda qılıç yoq. Bıraq, ular hali öz âna tilige egeler. Rus ve Hıtay, Türkistanlıları yoq qılış üçün, aldın ularnı, âna tilini yoqatışğa hareket eteyebdi. Çünkü, öz tilini yoqatğan bir milletni, özi hem tezde yoq boladı.

Şu sebebden, Rus ve Hıtay qolı astıdağı Türkistanlılar hem, âzâd dün yada yaşavçı Türkistanlılar hem öz âna tilini yoqatmaslık, unı yahşıraq örgenişlik üçün hareket etmekteler. Şâirimiz Çolpan (1897-1938) atıb öl dirilmesden aldın yazğan sonğı şe'ride şunday degendi: "Könlimde sonğı tillek qaldı / Emelimge yetmek isteymen / Qolımda sonğı taş qaldı / Yavımğa atmaq isteymen" Bizni, hem düşmanlarımız Ruslar ve Hıtaylarğa qarşı küreşiş üçün qolımızda qalğan sonğı quralımız til, âna tilimizdir!



(یورت دین که لگه ن برصدا)

آنا تیل هر

آنا تیل بلگه ن کیشی نیاک نیرا یین قلوغوم کیلور  
 آنا تیلنی آغزیدن آلتون بریب آلوغوم کیلور  
 بو آنا تیل بولساگو، آمریکایو، آفریقا دا ...  
 سرب نه تیپ میگلرجه تیللا آندا من بارغوم کیلور  
 ئی آنا تیل بزگه سه ن - ئو تکه ن ئولوغلردن نشان  
 سه ن بیلان روی زمیندا ایفتخار نه تکوم کیلور  
 (قولوق شه وقی)

تیل غه عذریم

تیل دین گوزل راق - برگوزل بولغا مو دنیا دین تا بیب  
 تیل دور مینی زار ایلاگان، اول دا کوئلومنی آلبیب  
 اول بی و فالق قیلما دی، مین - مین اونی ترک اییرگان  
 گاهی بوتیل نی - تیل توتوب، گاهی او تیل برلان کپتیب  
 اهل نیک نیلی نی تیل توتوب، بوزدوم تیلیم نیک حسنی نی،  
 هر کیم منگا «بوزغونچی سن» دپر بولسا، با قدم خوراییب  
 مین - مین حقیقت یوزیفه باقمای انکا کبک سا قلاغان  
 بیگانه غه یالیا غلانب، اوز تیلغه یوردوم قسقا ییب  
 اما، تیلیم میندن قاچیب بیگانه لرغ کپتیمادی  
 بس، قویردی میندن بر زمان ناز و کلکی بیبرکتیب  
 بولدوم یا قمنیز - قارغا دیک - اهل هرکانیب قالغانیدا  
 ایلگمدا یوق اپردی اوزوم آقلا دی دپسام تیل کورساتیب  
 شیرین تیلمدن آیرلیب دور من - بونون - چو هیل یاشیب  
 دنیا نی تیل بازاردن حقیق - یا قاعه - آلدانیب  
 «مهور» دیب یورماق مینی اوز تیلغه بولمش من یا و  
 سزگا باقش دن ایمانیب، کپتیم ترکب یبرگه سکتیب  
 مهجوری

۱۶ - ۱۱ - ۱۶ هـ

(تیل سیزمیلله ن دین سیز ایمان بولماسن) - الطائف -



Milli Türkistan  
Birlik Qomitasinin  
Prezidenti

National Turkestanian  
Unity Committee  
The President

National Turkestanisches  
Einheitskomitee  
Der Präsident

Comité National  
du Turkestan Uni  
Le Président

4 Düsseldorf, den 27.06.1984  
Brehmstraße 80

"Türkistân Birlik Âvâzı"nın, Başqarmasığa,

Sizler tamanıdan mence yubarılğan "Türkistân Birlik Âvâzı"nın, birinçi sânnını alıb çeksiz sevindim. "Millî Türkistan Birlik Komitesi" sizlerniñ, bu faâliyetiniz bilen qutlaydur ve bu hareketinizni taqdirleb yutuqlar tileydir.

Aynıqsa, qadîm zamandan berli öz millî tarihige ege bolğan öz âna tilimiz Çağatay, medenî orta tilimizde bu "Türkistân Birlik Âvâzı"nı neşr etiş ese, siyâsî, millî birlik, medenî ve til siyâseti cihetiden büyük qıymetge egedir.

Bu bilen millî barlığımızni barbâd etmekçi bolğan Moskovanın, Türkistânda hâlâ qollamaqda bolğan parçalaş--til siyâsetige qarşı açıq cevap berilgen boladur ve berilgendir.

"Türkistân Birlik Âvâzı"nın, birinci betide: "...sizlerniñ, tenqid ve taqdirleriniz uçun teşekkürlerimizni hazırda bildiremiz." degen şul ötünçe köre, men töbendegi mühim bir mes'ele üstide tohtamaqçıdurmen.

"Türkistân Birlik Âvâzı"nın, birinçi betide "Allah Biz Bilen" şîârının, ortasını yarıp, qavis içide ("Har Zaman") sözi qoşulğan. Tabî, bu umum beynelmilel âdet boyıça nâtoğrıdır. Çünki, asâsen original (asıl) patentdegi "Allah Biz Bilen" şîârı bir kaç yüz ming yaş millî askerlerimiz ikkinçi Çahan Harbi zamanında üniformalarının, sağ qollarının, bileklerinde ipekden toqulğan bu şîârni tikib, düşmanğa qarşı harb etdiler. Bu şîâr 42 yıllık öz tarihige egedir. Bu ese yurtdan hâricde dost ve düşmanğa ma'lumdur. Hattaki, Avrupada neşr etilgen eserlerde bu şîârımızni aslıça fotosun keltirib, bul haqda tola ma'lumatlar berilgen. Aynıqsa, Dr. G. Klitmann tamanıdan 1960-nçi yılda neşr etilgen "Şiârlar, Üniformalar" namli kitabda, "Kök-qızıl rengli oq-yay"lı millî bayrağımızniñ, askerlerimizniñ, türli-türli üniformalarının, ve bu şîârımızniñ, fotoları güzel rengli halde keltirilip, bularnıñ, târihi haqıda tola ma'lumatlar berilgen.

Dr. Klitmann askerlerimiz tamanıdan taqılğan bu şîârni şunday ta'riflaydi: "Bu şîârniñ, ortasıdaki câmi Şah-zinde, Samarqandagi muqaddes İslam câmiidir. Bunu 7-nçi asrda Türkistanğa İslam dinini keltirgen Payğambar (H.Z. Muhammad)'niñ, amakisiniñ, oğlı Kusam-Bin-Abbas-niñ, hâtırası uçun salına başlanğan ve 1434-nçi yılda Emir Temir-niñ, nebiresi Uluğbek tamanıdan yasab bitirilgen."

Şul sebebli sizler hem bu dinî-millî an'ânemizge bağlanıp, bu hareketinizniñ, millî küreşniñ, devâmını nemâyiş qılıb muqaddes "Allah Biz Bilen" şîârını öz aslıça qollaşlarınızga işanaman ve bu işanç bilen salâm yollağuçı,

Veli Kajum-Khan  
Prezident

*Veli Kajum-Khan*



TARIHI SİMALAR MİNBARIDA  
Uluğbek'nin tuğulganiga 590 yil  
toluş munasabati bilan

(Ğ. Pahta)

(Maqala nın davamı)

- 2 -

(Baş tarafı 1.ci san'da)

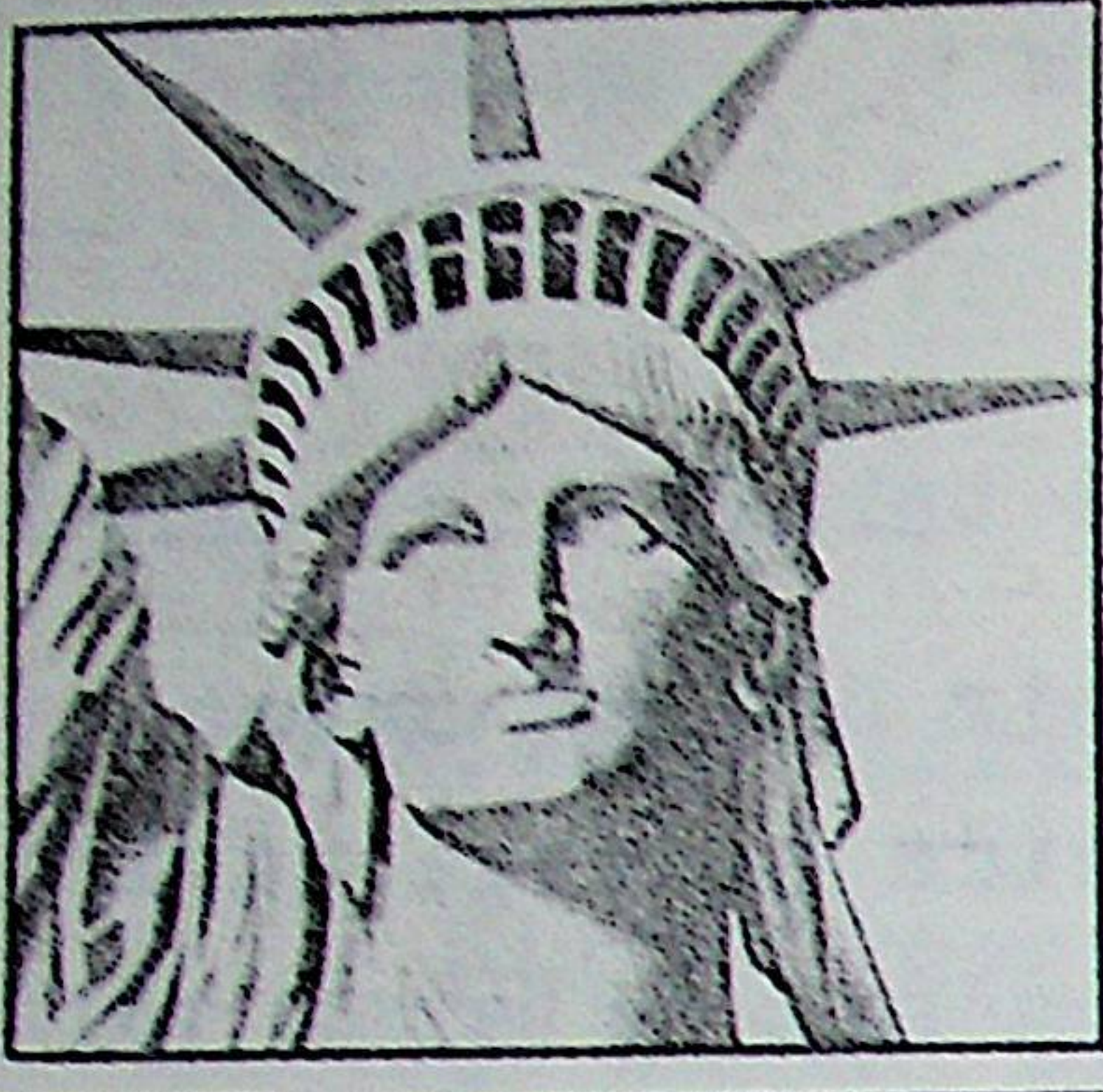
Büyük Türkistan Tarihi nın iftihar madarı Uluğbek, bir davlat arbabi ve Laşker başı boluşlikdan taşqarı, ol butun Mavaunnahrıda hazırğı davirda ham insanlarning aqlını hayran qalduradigan katta madani işlarnı yolga qoydı ve ozi ilmi asarlar yazdı. Uluğbek riyaziyatga va Astronomiyaga - nahayat qızılgan ve bunge köp ehmiyet bergen bir şahısidı. Şunun üçünda Uluğbek, tabiat fani taraqqiyatını yanada ilgari surdı, bu sahada qılınmagan yangi işler qıldı. Uluğbek, ozi nın ustazi Ğiyaseddin Rumi arqalı Samarqandda feza ve seyyarelerni organış ilmini yanaham alğa basturup uni inkişafettırış qabiliyatını korsattı. Uluğbek ozının hukumranlık davrida yanı 1421 ci yili, Samarqandga yaqın bir yerda oz Rasathanasını qurub u arqalı 1018 yulduzni tizimga alıp çıqtı. Unın Astronomiya çadvalı 1665. ci yilda Angliya nın Oksford İstitutida latincaga tarcuma qılındı. Uluğbek Astronomiya bilan meşğul bolğan yıllarıda Buharada, Samarqandda, va Ğicdivanda uçta madrasa quruşni buyrıganıdı. 1417. ci yilda Buharada yasatturulgan madrasa hazırda ham qad kotarıp turupdur. Unın eşiklarıga naqış bilan oyup yazılğan mana bunday sozlar bardur:

"Bilimga intiliş har bir Musulman erkak va hatın-Qız nın burçıdır...."

Demak'ki Uluğbek, Haliq madani maarıfı nın taraqqı etişige ve haliq nın savadlı boluşige en köp ehmiyat bergen sağlam itiqadlık bir kişi bolgan. Samarqand Madrasasıga 1417 ci yilda paydavar salını, 1420 ci yilda qurib bolıngan. Garça bu madrasa nın muhim qisimlari buzilip harab bolib ketgan bolsada, qalğan qisimlari nın ozidanaq, bu madrasa nın orta asırda şarq - nın en korkam binalarından birsi bolganligi korinip turadı. Bu Bina Samarqand nın markaziy qismi Registan maydanıda bolib, unın roparasıda XVII - asırda salıngan va Şerdar namı bilan maşhur bolgan yana başqa katta bir madrasa ham bar. Rivayatlarga köra, Uluğbek nın ozi bu madrasada astranomiyadan leksiyalar oqıgan ikan. Bundan taşqarı bu ve başqa madrasalarda dini derslar ham bererikanlar. Babir nın yazuviça, Uluğbek saldurgan 1428 bilan 1429 ci yıllarda inşaatı bitip tamamlangan Rasathana 3 qabatlı sinadan ibarat bolgan. XVI ci asır başlarında Babir, "Mirza Uluğbek nın Rasathanası, hazırğı vaqıtta butun Dunyada qollanışı mumkin bolgan "Ğurğana rasathanası çadvalını" tuzışga hizmat qıladı" dep yazgan idi.

1409 ci yıldan 1440 ci yılğaça yanı 30 yıldan köpraq Uluğbek idarəsi astıda bolğan Samarqand, bu davır içida Dnyaga danqı ketgan ilmi va madani markazga aylangan idi.





## Amerikâ Haberleri

lumunu kendi milli kıyâfetleriyle iştirak ederek New York'un en meşhur Caddesi olan 5.ci Ave. de tarihi bir yürüyüş yaptı. Yerde ve Gökte Türkün Ay yıldızı namayiş ettirildi. Bu mutlu güne, diğer Türk soydaşlarıyla bilhassa New York'ta bulunan Türkistanlı'lar çolu-çocuklarıyla beşyüzü aşkın bir gurup kendi milli kıyâfetleriyle Türk ve Amerikân bayrakları taşıyarak, katıldı. Her sene tekrarlanacak bu tarihi Türk Günü, bilumum yurt içi ve Yurt dışındaki Ben Türküm diyenlere mutlu ve kutlu olsun.

(Buna ait Resimler 5.ci sahifemizde verilmiştir)

Amerikâ tarihinde ilk olarak, 23 Nisan "T Ü R K G Ü N Ü" olarak resmen ilânedildi. Ve bu tarihi muhteşem güne onbinden fazla Türk top

## Soviets to Curb Citizen-

## Outsider Contact

Los Angeles Times

Moscow — The Soviet Union has adopted a new law that could punish its citizens for giving shelter, transportation or other "services" to foreigners without official permission.

The statute is the third modification of the legal code this year that is apparently designed to further restrict contacts between Soviet citizens and foreigners who live or travel in the country.

The vaguely worded law, which takes effect July 1, could be construed to mean that Soviet citizens who give foreigners a ride in their private cars or put for-

eigners up in their apartments overnight run the risk of a fine ranging from 10 to 50 rubles (\$13 to \$65), a "warning" from the authorities or criminal charges.

While the law does not flatly prohibit helping a foreigner, it makes Soviet citizens open to punishment if in doing so they violate "the rules governing [a foreigner's] stay in or passage through Soviet territory."

The law does not spell out these rules and no comprehensive list of them is available even to resident foreigners.

The only available maps showing areas out of bounds to foreigners are published by the Central Intelligence

Agency, based on a 1978 diplomatic note from the Soviet Foreign Ministry to embassies in Moscow.

The new law is part of a trend in which the Soviet Union appears to be striving to tightly seal itself off from the culture and the ideas of the outside world.

Emigration has virtually halted; authorities have raised new barriers to the influx of western culture; and the Kremlin seems determined to generate a siege mentality in the population with a torrent of propaganda warning of American duplicity and aggression.

In January, changes in the criminal

code sought to further choke off the flow of information to the West about the functioning of the Soviet state and social system. A new law imposed penalties of up to eight years in prison or labor camp for divulging information from one's workplace that was not approved for release.

And the definition of "anti-Soviet agitation," under which dissidents have been imprisoned, was broadened to include not only the active preparation and spreading of material critical of the regime but also the keeping "in written, printed or other form, of works containing such material."

## ESİR MİLLETLER GÜNÜ

Amerikâ'da Esir Milletler günü, hersene olduğundan ziyâde, bu yıl çok muhteşem kutlandı. Rus-Çin komunizmi'nin hâkimiyeti altında inleyen mezlum 35 Millet vekilleri'nin iştirâki ile temmuzun 15 (Pazar) günü New York'ta büyük bir yürüyüş yapıldı. Bu yürüyüşe Türkistanlılar, ayrı bir toplum olarak kendi milli kıyâfet, Milli Ay yıldızlı Bayrak ve büyük yazılla yazılmış şiarlarıyla katıldı. Bu yürüyüşle ilgili tafsılat, ayrı olarak Radyo, TV. ve gazetelerde neşredilmiştir. Lütfen Resimli haberlerimize bakınız.



## "T Ü K İ S T A N B İ R L İ K E V A Z I"

عید مبارک

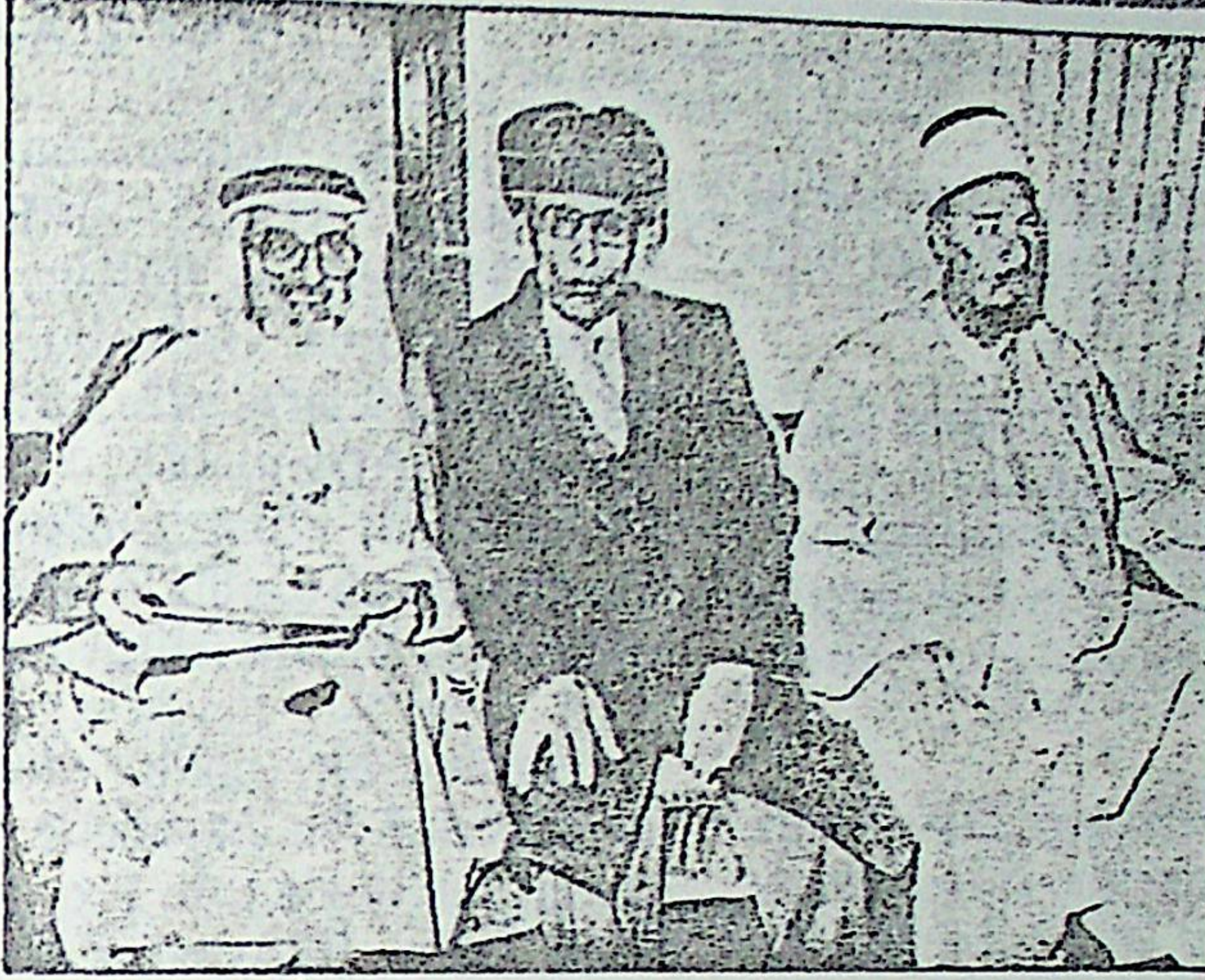
"Amerikâ'da yaşayan, Türkistanlı'ların Sesi," Irkdaşlarının mukaddes Kurban-Bayramını candan kutlar, mutluluk ve sihhât dolu neşeli günler diler.....

Heyetiniz Mubarek Bolsin. بىرامىڭىز قوتلىغ بولسون!

## Dünya İslâm Birliği heyeti İstanbul'da

Türkiye'yi ziyaret etmekte olan Dünya İslâm Birliği Genel Sekreteri Dr. Abdullah Ömer Nasif ile beraberindeki 5 kişilik heyet dün İstanbul ve çevresinde incelemelerde bulundular.

Diyanet İşleri Başkanlığı Dini Hizmetler Daire Başkanı Halit Güler refakatinde dün sabah uçakla Ankara'dan İstanbul'a gelen İslâm Birliği Genel Sekreteri Dr. Nasif, Yeşilköy Havalimanı Şeref Salonu'nda Dünya İslâm Birliği kurucu üyesi ve Doğu Türkistan hükümeti eski genel sekreteri İsa Yusuf Alptekin, kurucu üye Prof. Salih Özcan, İslâm Kültür Tarih ve Sanat Araştırma Merkezi yöneticileri, İstanbul Müftü Yardımcısı Salih Güneş ve kalabalık bir Doğu Türkistanlı grubunca karşılandı.



Dünya İslâm Birliği Genel Sekreteri Dr. Abdullah Ömer Nasif (solda) ve Şeyh Savvad, Yeşilköy Havalimanı Şeref Salonu'nda birliğin kurucu üyesi Doğu Türkistan hükümeti eski genel sekreteri İsa Yusuf Alptekin ile bir süre sohbet ettiler.

(Foto:Haluk SOSYAL)

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın davetlisi olarak önceki gün Türkiye'ye gelen Dünya İslâm Birliği Genel Sekreteri Dr. Abdullah Ömer Nasif ve kurucu üye Şeyh Mahmud Savvad, İstanbul'da, Doğu Türkistan Neşriyat Merkezi'nde Doğu Türkistan hükümeti eski genel sekreteri İsa Yusuf Alptekin'le birlikte sabah kahvaltısı yaptılar.

Gazetemiz yazarı Ergun Göze, Diyanet İşleri Başkanlığı Din Eğitimi Daire Başkanı Halid Güler, İstanbul Müftüsü Selahattin Kaya ve Dünya İslâm Birliği kurucu üyelerinden Salih Özcan da kahvaltıda hazır bulundular. Genel Sekreter Dr.

Nasif, aynı zamanda birliğin kurucu üyelerinden olan İsa Yusuf Alptekin'i "İslâm dâvasının 20. yüzyıldaki en büyük mücahidlerinden biri" olarak niteledi. Gazetemiz yazarı Ergun Göze ile de bir süre sohbet eden genel sekreter "Asrımızda İslâm'a en etkili hizmet, kalemle gerçekleşir. Kalem kılıçtan keskindir. Kalem mücahidlerinin İslâm'a hizmetleri hiç unutulmayacaktır" dedi.

Genel Sekreter Nasif ve beraberindekiler, İslâm Kültür Tarih ve Sanat Araştırma Merkezi'ni gezdikten ve cuma namazını Fatih Camii'nde kıldıktan sonra uçakla ülkelerine döndüler.



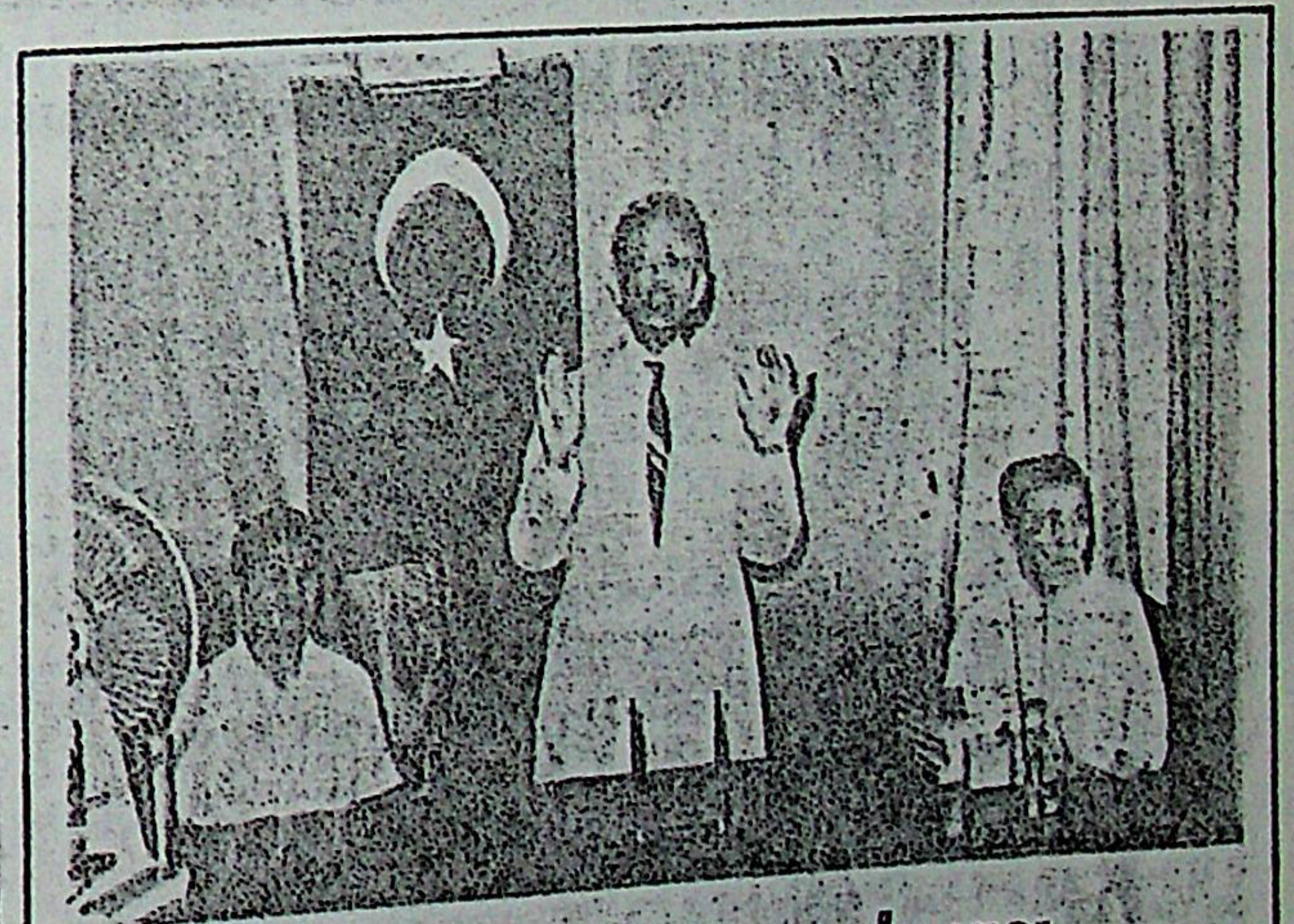
Dünya İslâm Birliği Genel Sekreteri Dr. Nasif, Doğu Türkistan Neşriyat Merkezi'nde sabah kahvaltısı yaptı

## New York'ta Kurban Bayramı

.....  
Bu sene New York'ta Kurban Bayramı Eylül ayını altıncı günü Perşembeye rasladı. Çoğunluk Türkistanlı'ların isteği üzerine, Bayram Namazı sabah saat 8.30 da Türkistanlıların Dernek binasında okundu. Bununla ilgili tafsılata bakınız.

.....

## İSTANBULDA ESİR Milletler Günü



## «Doğu Türkistan davası BM'ye götürülmeli»

Esir Milletler Haftası'nın 24'üncü yılı nedeniyle bir basın toplantısı yapan Doğu Türkistan hükümeti eski genel sekreteri ve Doğu Türkistan Gökmenler Cemiyeti Başkanı İsa Yusuf Alptekin, "Doğu Türkistan davasının, Filistin davası, Tibet davası gibi, Birleşmiş Milletler'e intikal ettirilmesini ve davalarının beynelmül bir dava haline getirilmesini istediklerini" belirtti. "Bugün Esir Milletler Haftası'nın 24'üncü yılındayız... Bu haftayı, bizler geçmiş yıllardaki haftalar gibi yine ıstırapla anmaktayız. Bu durumun, gerek İslâm dünyasının, gerek hür insanlık âleminin ve dolayısı ile 20'nci asrın yüz karası ve utancı olarak tarihe geçeceğinden şüphemiz yoktur" dedi.

(BEDİR SEFEROĞLU)



Türkistan Milli devasına en büyük katkıda bulunan asıl milliyetçi, değerli Türk yazarlarından sayın Ahmet Kabaklı'nın Tercuman gazetesinde neşredilen ve şimdi elimize geçen bu değerli yazısı'nı, geç olsada sizlere iletmeyi bir milli borç bildik. Kendisine bilvesile candan teşekkür ederiz



## Ahmet Kabaklı GÜN IŞIĞINDA

## İSLAM KONFERANSI'NA NOTLAR

**İ**slâm Konferansı Teşkilâtı'nın İstanbul'da toplanması, tarihî kaderin getirdiği ihtisamlı bir sonuçtur. -

İstanbul, Türklük ve İslâmlığın, değişmez dünya başkentidir. Sayın Habib Şatti, İslâm kültür ve sanatlarını, "İslâm Mirası"nı bu şanlı şehirde "defter etme"nin gururunu, konferans teşkilâtı adına en güzel cümlelerle açıklamıştır.

Fakat İslâm kültür ve sanat dâvası, zannınca, çok sınırlı tutulmuştur. İslâm âlemi; korkarım ki, yalnız Arap kardeşlerimiz, bugünkü Türkiye Cumhuriyeti ve bağımsızlığına kavuşmuş bazı İslâm devletleri ile "Filistin acısı" konularından ibaret sayılmıştır. Hayretle görülüyor ki, Sovyet işgal ve tecavüzleri altındaki Afganistan ve mücahidleri bile Konferans'ın hiçbir masasına konulmamıştır.

İran'la Irak arasındaki mânâsız ve korkunç savaşı, Kıbrıs'a musallat olan "Haçlı" birleşmelerini kınayan ve barışa çağıran birkaç cümle olsun "İslâm Mirası" gündemine gelmemiştir.

Diğer üzücü bir husus, Konferans'ta, İslâm dünyasına düşman olarak yalnız siyonizmin gösterilmesidir. Milletlerimizi çok yerde can evinden vurmuş olan komünizmin üzerinde hile durulmamıştır.

Oysa, Sovyet Rusya, Çin gibi emperyalistlere dayanmakta olan komünizm, başta Türkiye olmak üzere İslâm âlemini, bütün zenginlikleri ve manevî varlığı boğmak fırsatı kollamaktadır. Sovyet beşinci kolları, her türlü yayınları, anarşistleri, diplomatları, "örgüt"leri, kışkırtmaları, isyancıları ile Müslüman ülkelere belâ oluyorlar.

Bugün bağımsız, yarı bağımsız İslâm ülkelerine ibret olacak şu korkunç gerçeği de hatırlamalıyız: 70-80 milyon Doğu Türkistan, Batı Türkistan, İdil-Ural ve Kafkasya Müslümanı, bugün Sovyet ve Çin esareti altındadırlar. Bazı Balkan ülkelerinde, Bulgaristan ve Yunanistan'da her türlü insan haklarından mahrum olarak süründürülen Müslüman Türkler ise, ayrı üzüntülerdir.

**S**eçkin bir kültür adamı ve diplomat olan Sayın Habib Şatti başkanlığındaki "Teşkilât"ın kültür, sanat ve siyaset toplantılarında, (İstanbul'da dahi), Rus, Çin ve peykleri esaretinde bulunan Türk Müslümanlarla, Afganistan, Filipinler, Hindistan ve Afrika'da ezilen garipleri hiç anmaması, Türkiye'de ve özellikle esir Türk kütüleriyle liderleri için büyük üzüntü olmuştur.

Sadece bir tehlike olan siyonizm karşısında, haklı ve hararetli beyanatlar verip, bugün tehlikeden de öte, fiilî bir felâket halinde İslâm dünyasını sarmış olan komünizm'i görmemezlik büyük bir gaflettir.

Doğu Türkistan eski genel sekreteri ve "Râbitâtü'l İslâmî"nin gözde üyelerinden, değerli insan İsa Yusuf Alptekin, bu sebeple Sayın Şatti'ye çektiği telgraflarda şöyle sesleniyor:

Konferans, İslâm dünyasını bir bütün halinde ele almalı, Kitabı, Peygamberi ve imanıyla bir bütün olan 70-80 milyonluk Türk Müslümanlar komünizm zulmu, Çin ve Rus esareti altında inlerken, bunlara ilgisiz kalmamalıdır.

Konferansça kurulacak bir heyet, Doğu Türkistan ve Rus esiri Türklerin, hayatlarının, haklarının nasıl tüketildiğini ve oralarındaki benzersiz İslâm âbideleriyle eserlerinin nasıl yok edildiğini tetkik etmelidir.

Esir Türk ve Müslümanların kurtuluş dâvasını, bu "Konferans" Birleşmiş Milletler'e benimsetmeli... Konferans nezdinde kurulan "Müslüman azınlıklar" şubesi, kısa zamanda harekete geçirilmelidir.

Gelecekte yapılacak İslâm Dışişleri Bakanları toplantısında, bakanların Doğu ve Batı Türkistan'ın kurtarılması için Çin ve Rusya'ya tavsiyelerde bulunmaları sağlanmalıdır.

Doğu ve Batı Türkistan'ın zengin tabiat ve maden kaynakları, iki komünist emperyalisti, daha da saldırgan kılmaktadır. İslâm âlemi, bütünlük, birlik "vahdet" şuuru içinde olmalıdır. İnsan hakları, eşsiz sanat eserleri maddî manevî zenginlikleri ile esir Müslümanlar dâvasına sahip çıkmak, İslâm Konferansı'nın vazgeçilmez görevi ve şeref borcudur...



TÜRKİSTAN NESRİYAT TARİHİDA YENİ BİR DEVRİMİSTANBUL'da

Doğu Türkistan Neşriyat merkezi tarafından üç ayda bir dafa neşriyatına başlanan "Doğu Türkistan'ın Sesi" dergisi nin 2.ci sayısını almış bulunuyoruz. Sayın İsa Yusuf Alptekin'in büyük gayret ve teşebbusi

le ve aynı zamanda Türkiye ve Saudi Arabistan'da bulunan Doğu Türkistanlı'ların himmet ve yardemiyle neşriyat sahasına kavuşan bu yeni dergi, yalnız Türkiye dahilinde değil bilhassa orta doğu Musulman devletleriyle Avrupa'da büyük ilgi ve takdirle karşılaşmıştır. Türkçe, İngilizce ve Arabçe olarak üç dilde gayet nefis ve cazib bir şekilde tabi edilen bu dergi Birleşik Amerikâ'da, müsbet yankı uyandırmış ve

**DOĞU TÜRKİSTANIN SESİ**

Üç Aylık Mecmua

\*

İdare Yeri:  
Doğu Türkistan  
Neşriyat Merkezi

Millîet Cd. 26/3-Küçük Saray Apt.  
Aksaray-Istanbul-Tel.: 524 41 21

bilhassa Amerikâ Üniversiteleri ilmi uzmanlarıyla seçkin okuyucileri nin - özellikle dikkatini çekmiş ve takdirlerine şayan olmuştur. Çünkü değerli Türk yazarları nin bilhassa Türkistan tarihi üzerinde ilmi bakımdan derin incelemelerde bulunması bu dergi nin ilmi değerini arttırmıştır. Türkistan Milli - davasına ışık tutmuştur! "Türkiye" Gazetesinde sayın Mustafa Necâti beyin târif ettiği gibi ve Tercumandan değerli yazar Ergün Göze beyin'de işaret ettiği gibi "Doğu Türkistanın Sesi" yalnız Doğu Türkistan'ın değil batı Türkistan dahil "Büyük Türkistan"nın dahada doğrusu "uluğ Türk irki nin haklı davası - na" hizmeti şia redinmiştir. Değerli Mücâhid sayın İsa Yusuf Alptekin'in bu Dergi'yi çıkarmakla, Türkistan Milli davasını Dünya efkârına dahada müessir tanıtabileceğinden eminiz. Bu nedenle Sayın Alptekin'le bilumum mesai arkadaşlarını birkerre yine candan tebrik eder, "ALLAH BİZ BİLEN" deriz.

(T.B.E.)

**"Freedom for the Individual,  
Independence for Nations!"**

To the people in the Free World who share our beliefs in the above principles:

The Voice of Eastern Turkistan has started an attempt to found a "Library of Turkistan" in Istanbul, Turkey. Books, in any language, about Turkistan (both Eastern and Western), Central Asia in general, and other Turkish lands, are requested, as gifts.

We feel confident in the response of our readers to this appeals, and thank them in advance.

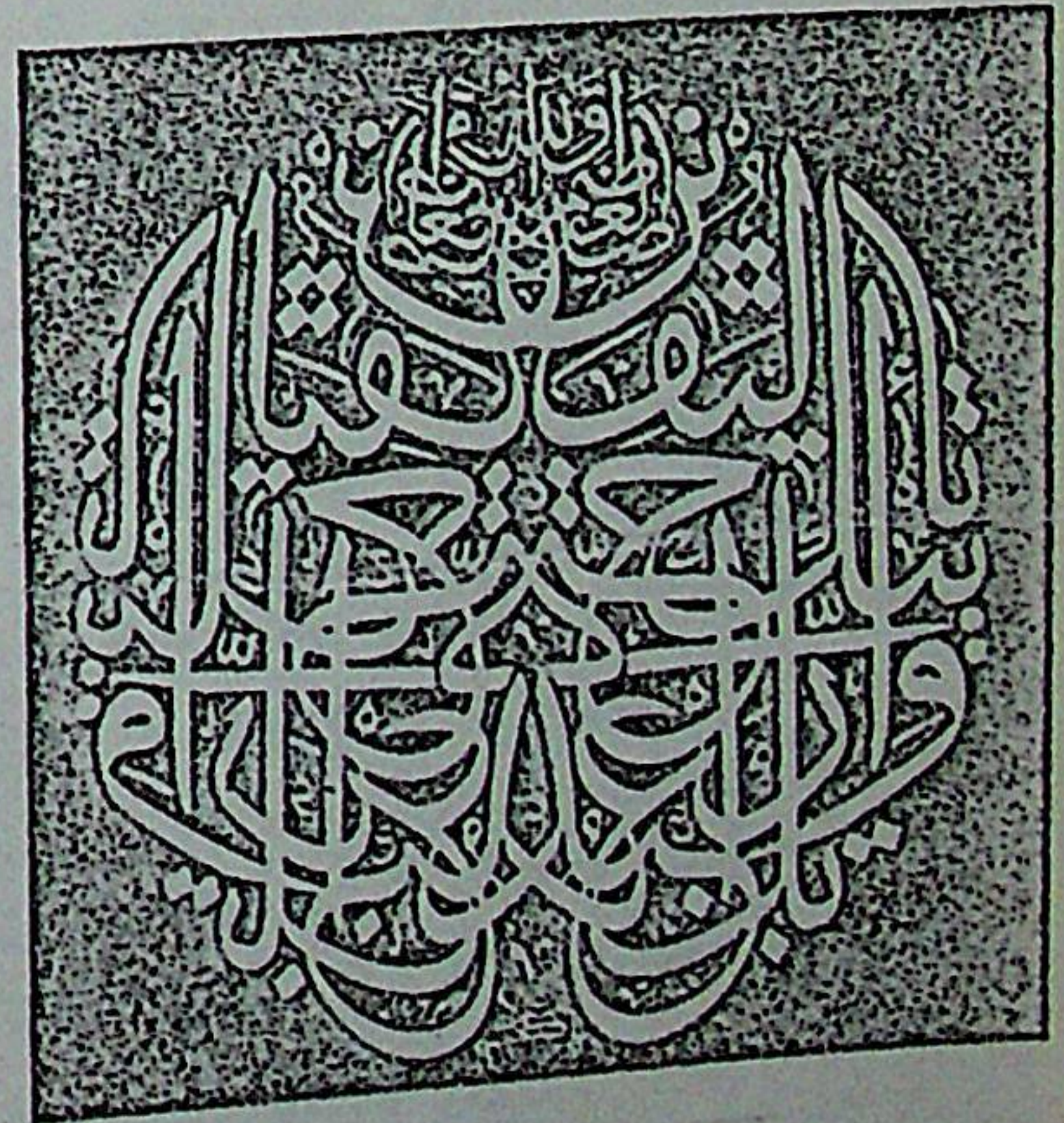
**The Voice of  
Eastern Turkistan.**

**"İNSANLARA HÜRRİYET,  
MİLLETLERE İSTİKLÂL"**

**Prensibine Gönül Vermiş  
İslâm ve Hür İnsanlık  
Âleminin Dikkatine!**

"DOĞU TÜRKİSTAN'IN SESİ", İstanbul'da bir "TÜRKİSTAN KÜTÜPHÂNESİ" kurmak teşebbüsündedir. Bu kütüphâneye, hangi dilde olursa olsun, Doğu-Batı Türkistan, (Orta Asya) ve diğer Türk illeri hakkında yazılmış bütün kitaplar, bağış olarak kabul edilmektedir. Okuyucularımızın bu husustaki hassasiyetlerinden emin olarak şimdiden teşekkür eder, selâm ve saygılar sunarız.

DTS.





## CAPTIVE NATIONS WEEK, 1984

BY THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA

## A PROCLAMATION

Once each year, all Americans are asked to pause and to remember that their liberties and freedoms, often taken for granted, are forbidden to many nations around the world. America continues to be dedicated to the proposition that all men are created equal. If we are to sustain our commitment to this principle, we must recognize that the peoples of the Captive Nations are endowed by the Creator with the same rights to give their consent as to who shall govern them as those of us who are privileged to live in freedom. For those captive and oppressed peoples, the United States of America stands as a symbol of hope and inspiration. This leadership requires faithfulness towards our own democratic principles as well as a commitment to speak out in defense of mankind's natural rights.

Though twenty-five years have passed since the original designation of Captive Nations Week, its significance has not diminished. Rather, it has undeniably increased -- especially as other nations have fallen under Communist domination. During Captive Nations Week we must take time to remember both the countless victims and the lonely heroes; both the targets of carpet bombing in Afghanistan, and individuals such as imprisoned Ukrainian patriot Yuriy Shukhevych. We must draw strength from the actions of the millions of freedom fighters in Communist-occupied countries, such as the signers of petitions for religious rights in Lithuania, or the members of Solidarity, whose public protests require personal risk and sacrifice that is almost incomprehensible to the average citizen in the Free World. It is in their struggle for freedom that we can find the true path to genuine and lasting peace.

For those denied the benefits of liberty we shall continue to speak out for their freedom. On behalf of the unjustly persecuted and falsely imprisoned, we shall continue to call for their speedy release and offer our prayers during their suffering. On behalf of the brave men and women who suffer persecution because of national origin, religious beliefs, and their desire for liberty, it is the duty and the privilege of the United States of America to demand that the signatories of the United Nations Charter and the Helsinki Accords live up to their pledges and obligations and respect the principles and spirit of those international agreements and understandings.

During Captive Nations Week, we renew our efforts to encourage freedom, independence, and national self-determination for those countries struggling to free themselves from Communist ideology and totalitarian



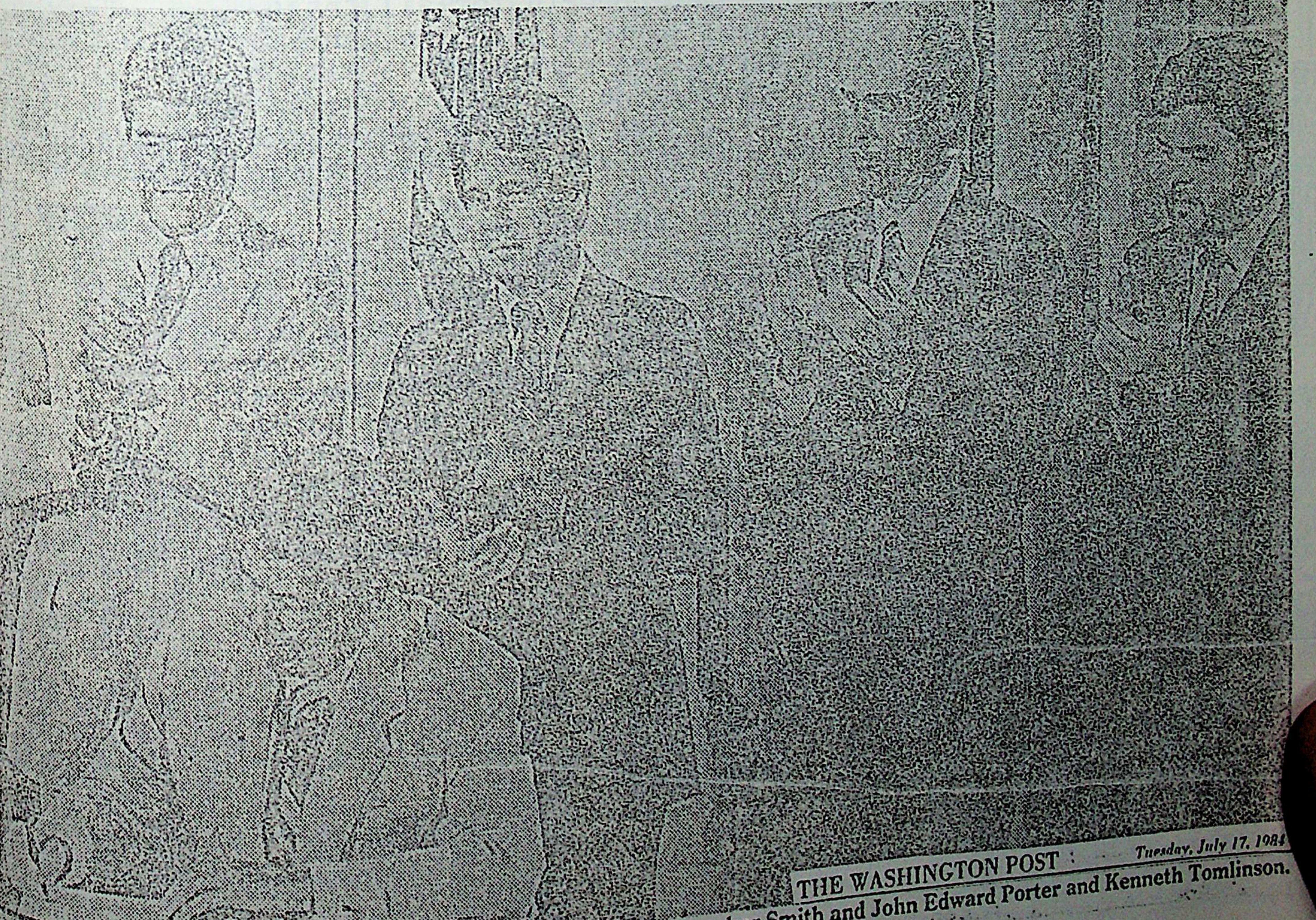
oppression, and to support those countries which today are standing face-to-face against Soviet expansionism. One cannot call for freedom and human rights for the people of Asia and Eastern Europe while ignoring the struggles of our own neighbors in this hemisphere. There is no difference between the weapons used to oppress the people of Laos and Czechoslovakia, and those sent to Nicaragua to terrorize its own people and threaten the peace and prosperity of its neighbors.

The Congress, by joint resolution approved July 17, 1959 (73 Stat. 212), has authorized and requested the President to designate the third week in July as "Captive Nations Week."

NOW, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby proclaim the week beginning July 15, 1984, as Captive Nations Week. I invite the people of the United States to observe this week with appropriate ceremonies and activities to reaffirm their dedication to the international principles of justice and freedom, which unite us and inspire others.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this sixteenth day of July, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-four, and of the Independence of the United States of America the two hundred and ninth.

RONALD REAGAN



Reagan signs proclamation before Reps. Philip M. Crane, Christopher Smith and John Edward Porter and Kenneth Tomlinson.



MARIO BIAGGI  
19TH DISTRICT, NEW YORK

WASHINGTON OFFICE:  
2428 RAYBURN HOUSE OFFICE BUILDING  
WASHINGTON, D.C. 20515  
(202) 225-2464

DISTRICT OFFICES:  
  
BRONX  
3255 WESTCHESTER AVENUE  
BRONX, NEW YORK 10461  
(212) 931-0100  
  
YONKERS  
SECOND FLOOR  
5 SEMINARY AVENUE  
YONKERS, NEW YORK 10704  
(914) 375-0500

Congress of the United States  
House of Representatives  
Washington, D.C. 20515

June 21, 1984

Mr. Abdullah Kwaja, President  
Captive Nations Committee, Inc.  
Post Office Box 635  
New York, New York 10018

Dear Mr. Kwaja:

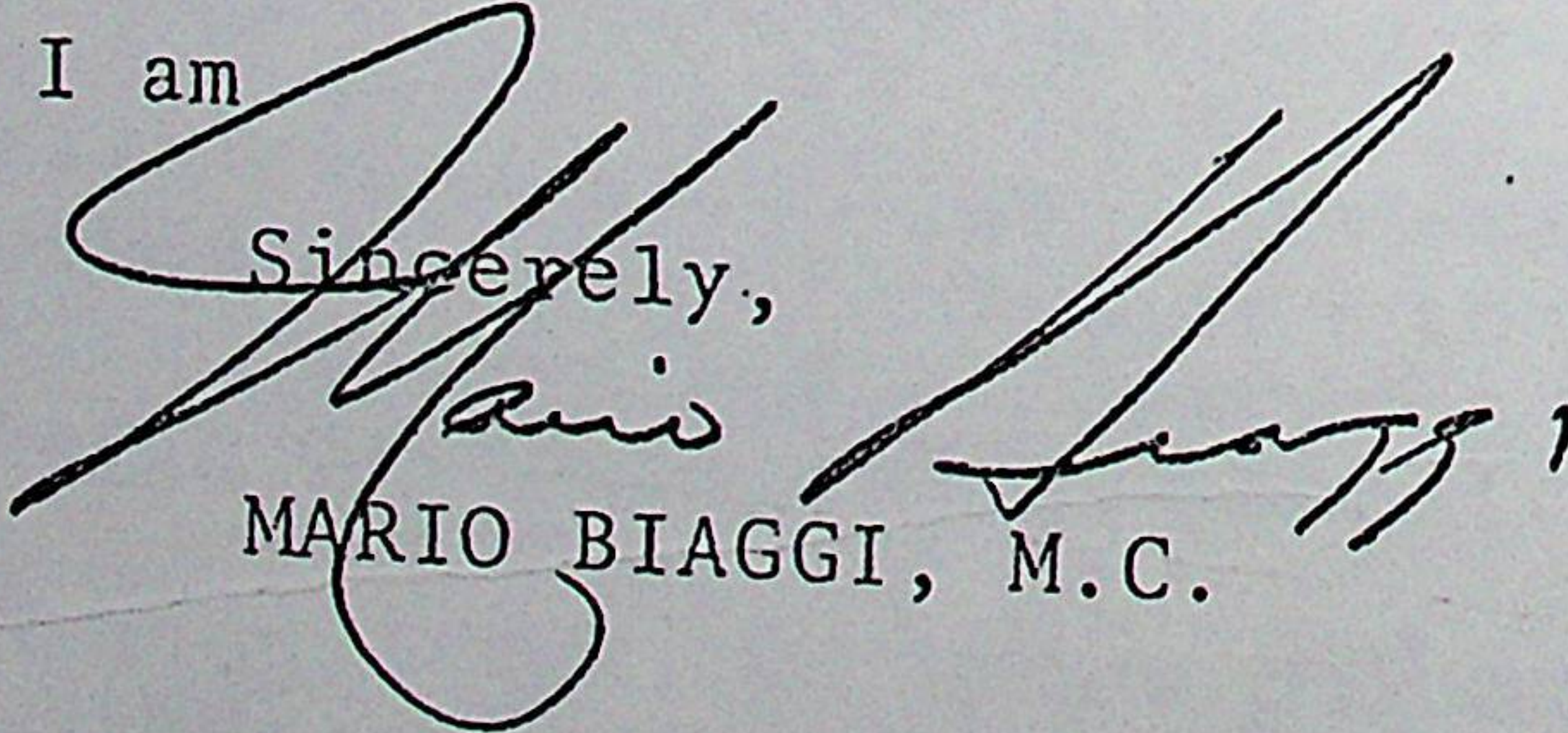
Thank you for your kind letter inviting me to the 26th anniversary celebration of Captive Nations Week on July 15th in Central Park. As one who has been a long time supporter of freedom and self-determination for the Captive Nations, I feel honored to have been invited to this important celebration. Unfortunately, because of a prior commitment, I will be unable to attend the celebration ceremonies.

I want you to know that I feel very strongly that it is vitally important for we in the United States to continue to express our solidarity with and deep concern for all those living under the yoke of communist oppression. The many ceremonies, proclamations and activities associated with Captive Nations Week send out a powerful message that we in the Free World will not relent in our unbending support for those living in the Captive Nations who continue to be denied even the most basic human rights.

Soviet-sponsored communist oppression forces these people to live without personal freedom, without justice, and without the right of self-determination. Despite the inhumanity and brutality of communist tyranny, many continue to persevere in the struggle for freedom. We must never forget these brave freedom fighters and in commemorating Captive Nations Week we remind the world that their ongoing struggle against communist tyranny must not go unnoticed. The 26th anniversary of Captive Nations Week marks not only our continuing commitment to freedom and self-determination for these brave people, it also pays tribute to all those who have lost their lives in the struggle for freedom and those who continue to fight on.

With warm regards, I am

Sincerely,

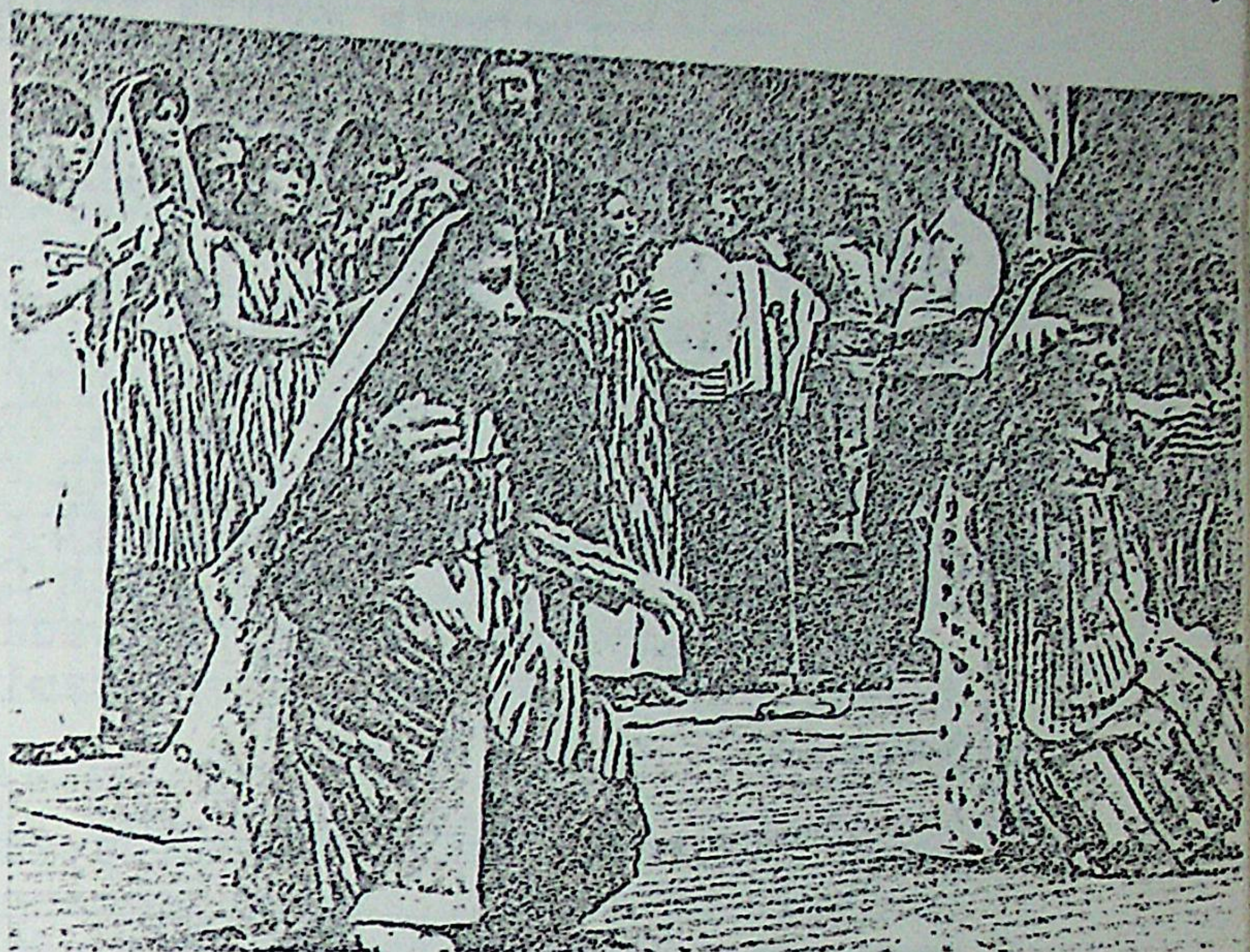
  
MARIO BIAGGI, M.C.

MB/pm

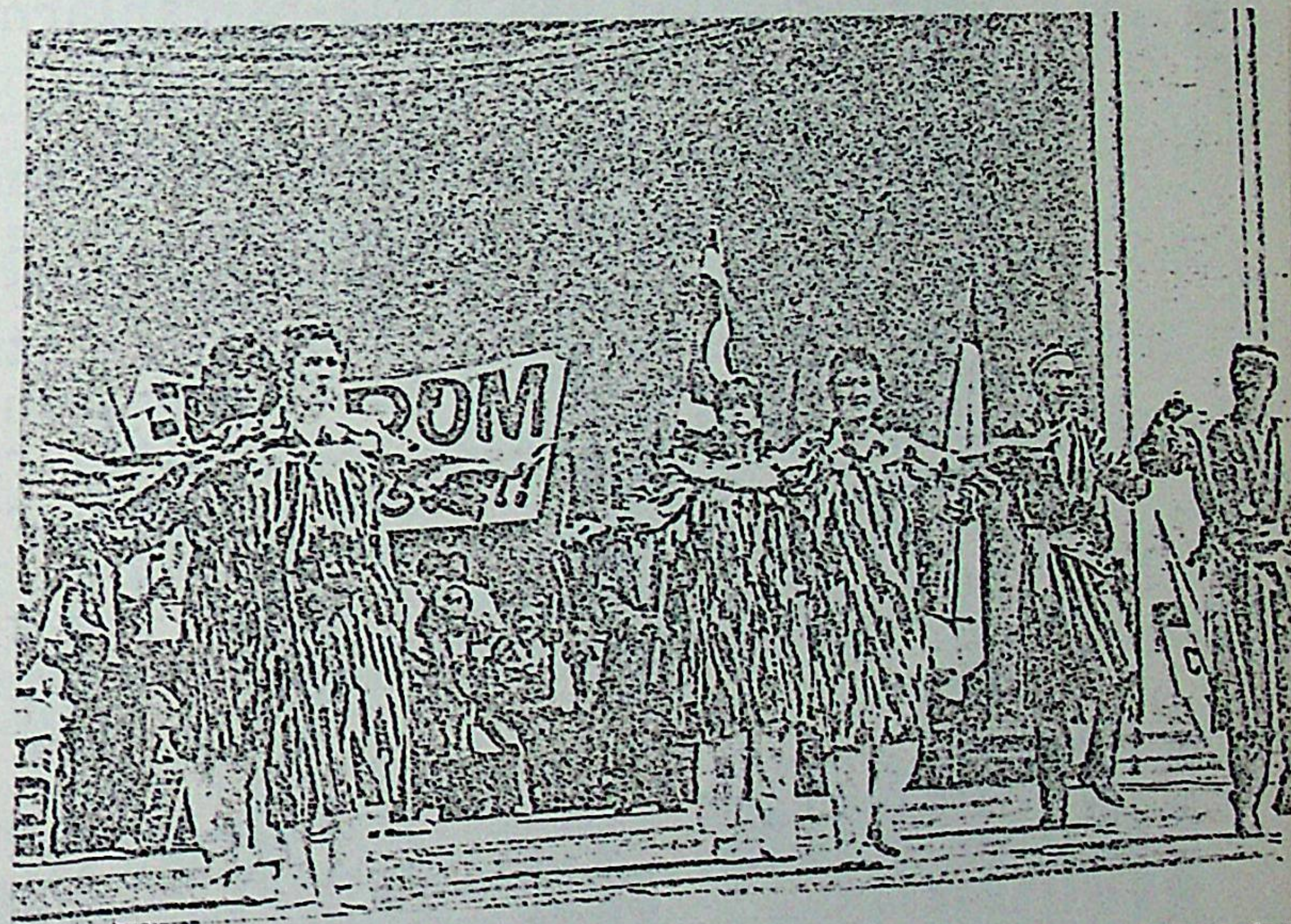
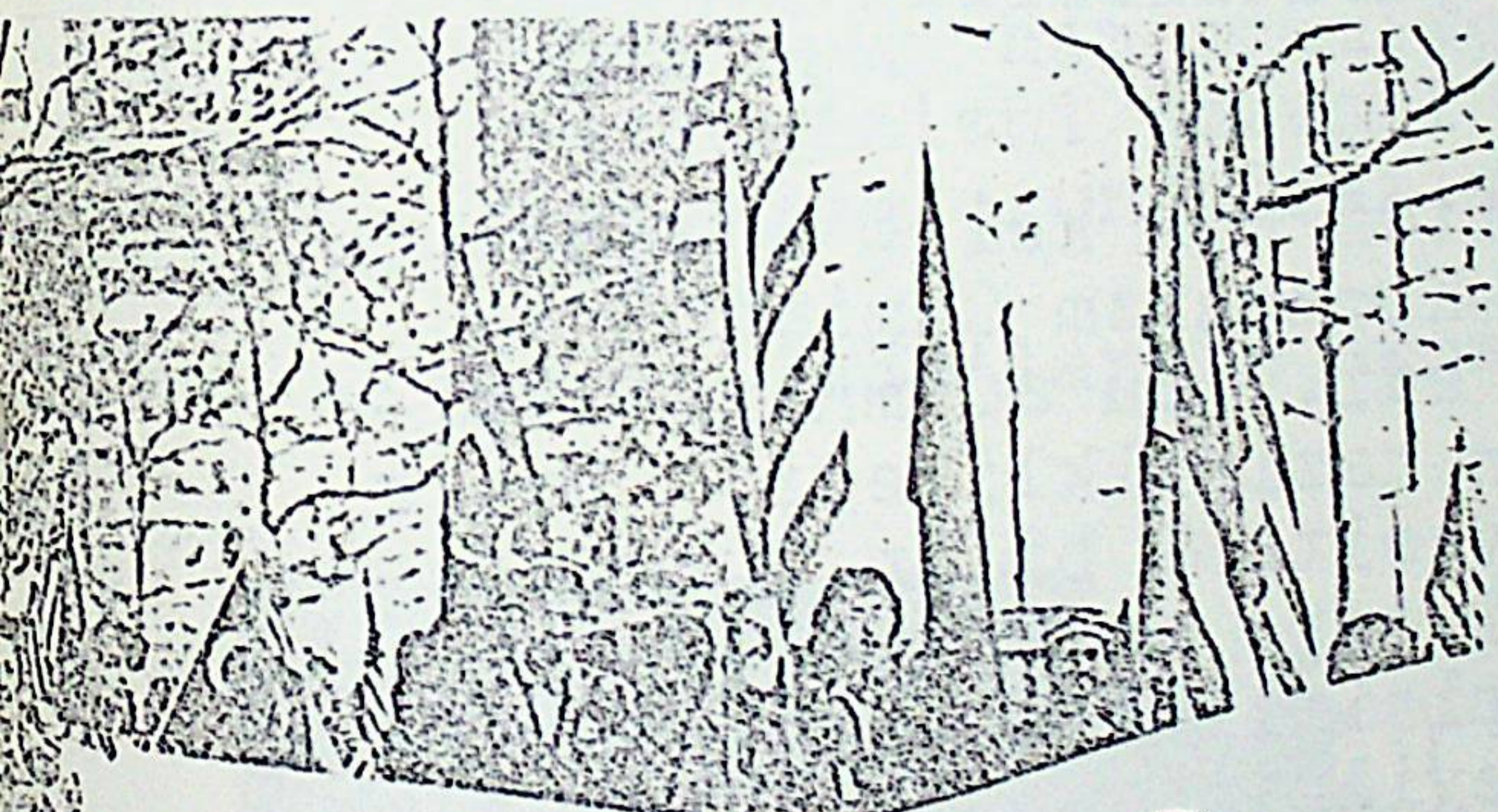
COMMITTEES:  
EDUCATION AND LABOR  
SUBCOMMITTEES:  
ELEMENTARY, SECONDARY AND  
VOCATIONAL EDUCATION  
LABOR MANAGEMENT  
SELECT EDUCATION  
VICE-CHAIRMAN  
MERCHANT MARINE AND  
FISHERIES  
CONGRESSIONAL PORT CAUCUS  
SUBCOMMITTEES:  
CHAIRMAN,  
MERCHANT MARINE  
COAST GUARD AND NAVIGATION  
SELECT COMMITTEE ON  
AGING  
SUBCOMMITTEE:  
CHAIRMAN, HUMAN SERVICES  
CHAIRMAN, AD HOC  
CONGRESSIONAL COMMITTEE  
FOR IRISH AFFAIRS



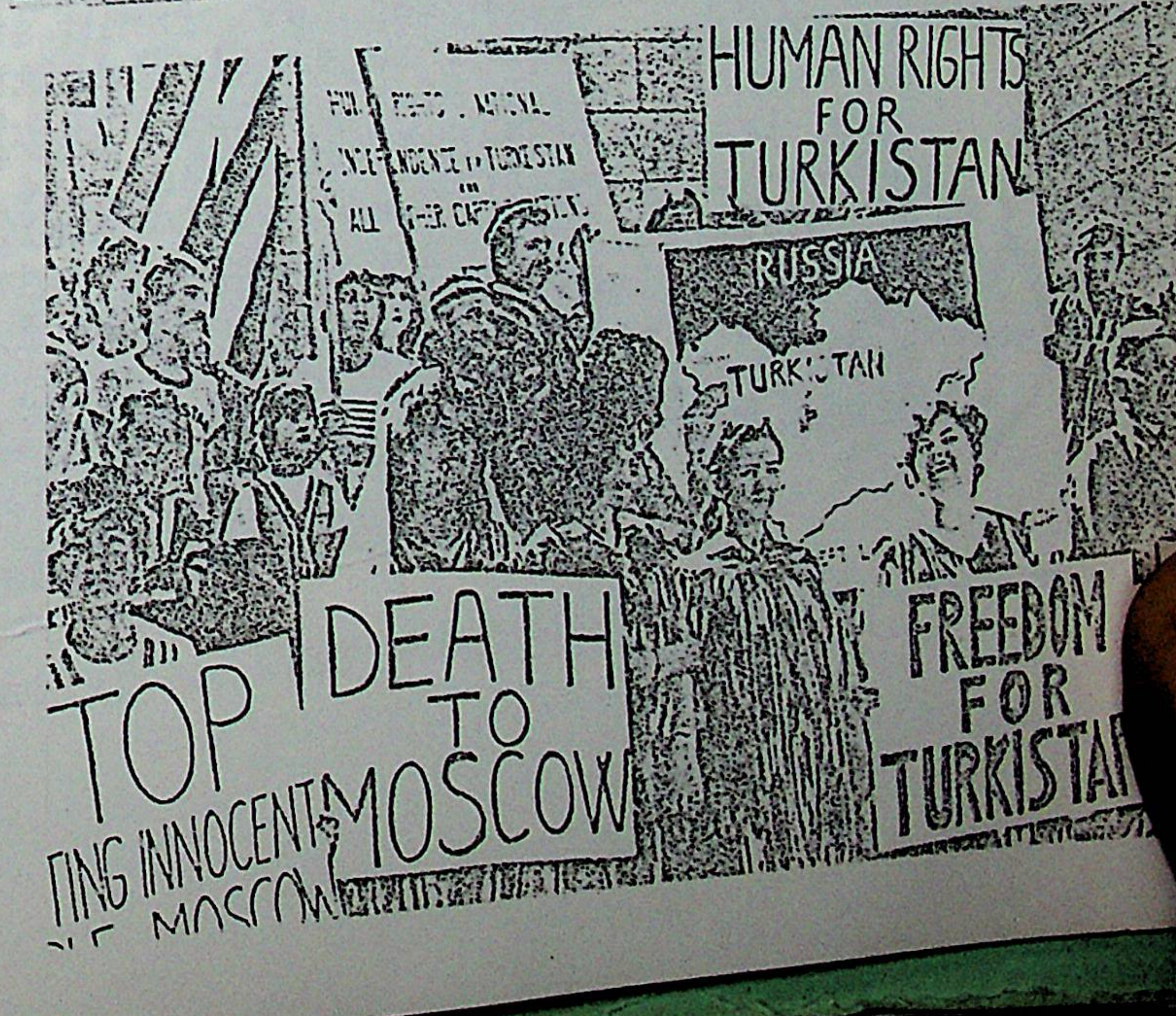
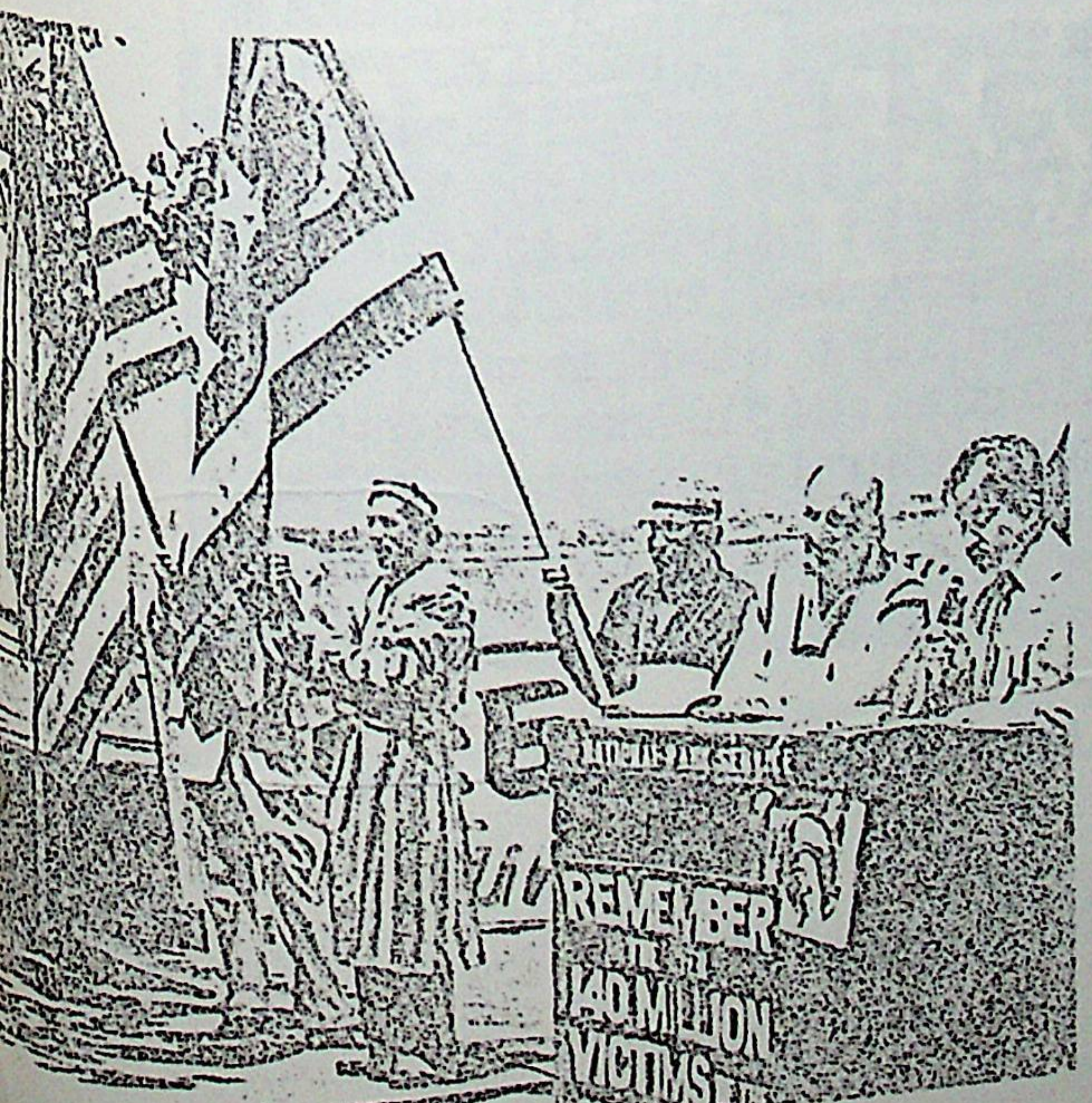
23 Nisan "Türk Günü" de Türkistanlı'lar, büyük yürüyüşe sevinçle iştiraketti.  
.....



15-22 Temmuz "Esir Milletler Günü" New York'ta muazzam yürüyüşle ilgi çekti.  
.....



# Turkestan





LENINNİN "OĞLI" KELİB-KETDİ

May 1984 da New Yorkdagi yurtdaşlarımız arasında qandaydir bir hayacanlanış ruhi bar edi. Taşkentdan mehman kelgan emiş. Mehmanni ati, Ramiz Nasiroviç Babacanov ekan. Bu zat şair davlat mukafatinin, egasi "Anam Rusiya" sarlavhali şiiri bilan ozinin Ivan şaklini korsatgan, bu bilan Leninning sadıq "oğlu" namini ham qazanğan edi. Vazifasi ham kiçik emas. U, Çetellardagi vatandaşlar bilan medani alaqa qiluvçi Ozbekistan Camiyati (Sovet Vatan Camiyati'nin) raisidir. Bu taşkilat avvalan KGB'nin Moskvadagi bir taşkilati sifatida taşkil etilgan Rodina (Vatan) Camiyatinin Ozbekistandagi bir şobasidir.

Ramiz Babacanov kelgan kunlarda, uning, atrafida bir qançā yurtdaşlarımız toplananlar mehmanni şaraf bilan kutib aliş uçun har tamanga habarlar bergan edilar. Babacanov, Turkistanlilar arasiga sayyah bolib kirgan edi. Bu KGB vazifasidagi sayyahni bazi yurtdaşlarımız tantanalar bilan kutib alganlar. KGB'nin Babacanov şaklidagi korinişi, Turkistanlilar arasida ham hiyla-nayranlarni yurutılışidan ibarat bolgan.

Ramiz Nasiroviç Amerikaga otgan vaqitda ham kelib ketgan-edi. Birinci kelişida, Taşkentdagi Sovet-Kommunizm Camiyatinin raisligiga endigina saylangan davri edi. Bu adamning, ikkinci kelişi birinci kelişige nisbatan hazirlikli edi. Nasiroviç, KGB idaralari va adamlarinin vasitasi bilan Turkistanlilar arasinda oziga yaqin kişilarni tapa algan. Unin şarfiga qoylar soyildi. Kabablar pişirildi. Whisky-Wodkalar piyalalarga toldirilgan, içilgan, yeyilgan va sohbetlar alib barilgan. Babacanovni toyga ham keltirilgan. Uning şarfiga bir yurtdaşimiz 40 kişini toplaib mehman dostlik ruhini korsatgan.

Anam Rusiya şiirini yazışga cur'at eta bilgan lekin umrida anam Turkistan yaki Ozbekistan deyişga qabiliyatli bolmagan Ramiz Nasiroviç Babacanov bizning aramızda nimalar qildi ekan? Bu savalga cavabni başqa bir vaqitda berilişi kerakdir. Faqat Babacanovga va bunin vasitasi bilan KGB'ga cilva qilganlar uning laganbardarlari bolganlar, bilişlari kerak ediki "Turkistan" Sovet-Rusiya hakimiyati astida inrab yatgan bir mamlakatdir. Millatimiznin başidan otgan va uning başida hazirda ham davam etmaqda bolgan cabri-capalarni bilmagan Turkistanli muhacir yoq bolsa kerak. Babacanov, kop yillardan beri Amerikadagi bazi Turkistanlilar arasida yaratilgan tuhumlarni sanini kopaytirış niyyatida bolgan.



"Leninnin "Ogli" kelib-ketti"

- 2 -

Sovetlar tarafindan biznin aramızga va qalbimizga kiritilgan mikroblar, atilgan tuhumlarni qaysi vaqitda va qaysi şakilda çiritadilar yaki başqa Türkistanlılarga ham yuqumlu mikroblarni kiritadilar, bu yana başqa bir masaladir. Babacanovga cilva qilganlar bilişlari şartki, ular ot bilan oynamaqdalar. Sovetlar biznin aramızni buzmaşni istaydilar. Bunun için ular Babacanov kabilarnin vasitasi bilan ozlarinin atcaparlarini, haybarakallacilarini, hayrihahlarini tapa alganlar. Yaxşiki bularnin şani aramızda kop emasdir. Kimlar qaysi nişab astida Sovetlarnin cildirmasiga oynamaşda ekanliklerini bilamız.

Faqat, Sovetlarnin aramızdagi oyunculariga Şehit va Millatçi Şair Abdul Rauf Fitratniş tubandagi şiirini qayta-qayta oşib eşitdirişimiz kerak:

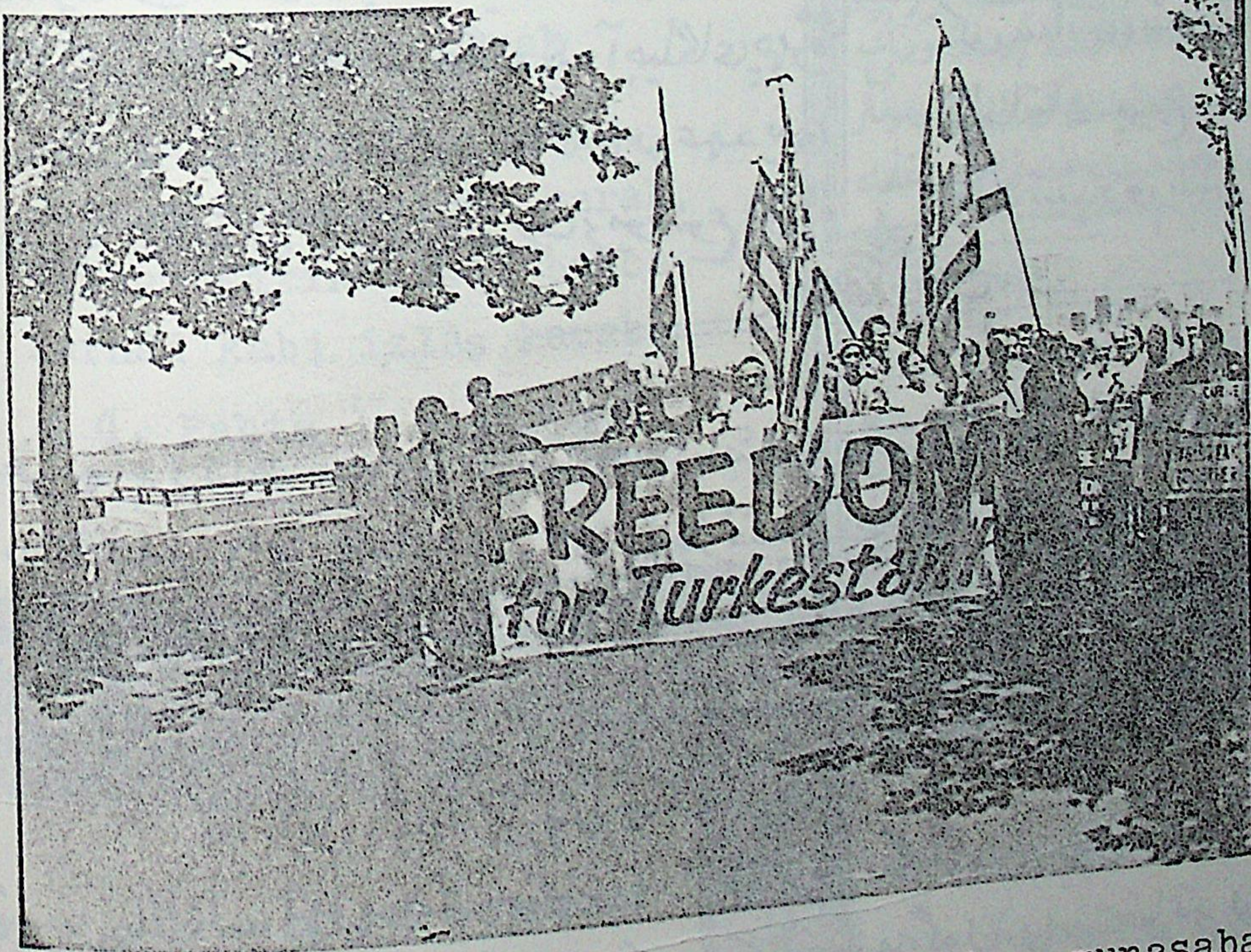
"BARMİ SENDE QURSAQ YOLIDA  
ELİN, YURTİN, BARİN YOĞİN SATGANLAR"?

Şuni ham unutmasligimiz kerakki, biz muşacir Türkistanlılar qaytadan duşmanimizni tuzaşiga tuşa almaymiz.

Şunun için ham aramızga nifaş soşup bizler'nin birlik va ittifaşimizni boşuşni nişat etkan Lenin oglu "Ivan Zade" lerge ham, orun biraalmasligimizni qati şuret'te bildiramiz.

Lenin Zade'larnin orne Moskova va Cehennemdir.

Ç. Laşın



(New Yor'da Mazlum Millatlar haftası munasabati bilan)

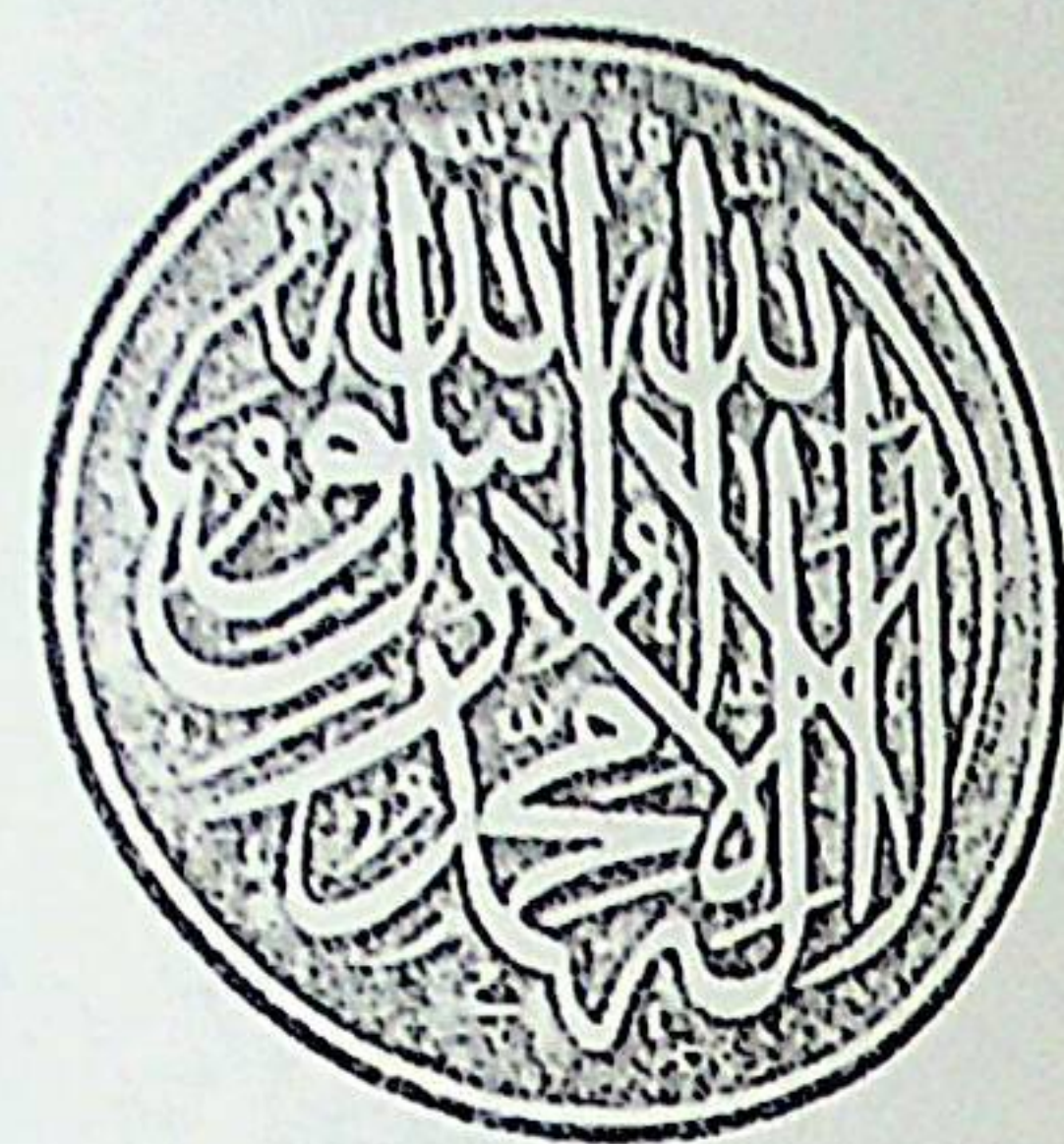


واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا

Allah Musulmanlarnı birleşinler, tefriq bolmanlar dep emiretedi.

خلفه سویه نسه نگ بوله سن! خلق دن چیقسه نگ سوله سین! (آتالوسوزی)

يٰۤاَيُّهَا مَعْ اَلْجَمَاعُ - کوچ بولیکده :



«بولیکده» ————— مهجوری وه تاشقین  
- طائف -

یفتیلر هیچ بز زمان قیلماس یا مانلیغ خلقیغه : ← جان بلان قلغای همیشه مهربانلیغ خلقیغه  
منفیعب دیب نفس اوچون هر بولنی ایتماس اختیار  
اوزایی نی آیوماس - یغشی یا مان دیب ضیف غه  
اسراگای جان بوله تنگ - ایل مال مولکین صدیق ایله  
جای منصب فی طمع قلماس ، ریاهم قلمای !  
جان دیل بوله سوویب یورتینی - آباد ایلا گای  
ایل اونوب - اوسکان سری گلده یک آجیلگای چهره سی  
فکر - زیکری دور صداقت بوز ماغای بو عهدینی  
بولاشیب تاشقین بلان مهجوری بز موضوع اوزا ،

قلمای هر اشدکم بولسا زیانلیغ خلقیغه  
بد گومان بولماس ، یا قشماس بدگمانلیغ خلقیغه  
تیکوزوش قصدیده بولغای کامرانلیغ خلقیغه  
کیمتری لیک بوله ایلی - پاسبانلیغ خلقیغه  
قهریمان شول ، قلمسه دعوا قهریمانلیغ خلقیغه  
کورساتش شائینگاسیغماس ناتوانلیغ خلقیغه  
قلمای پوج و عده بوله نکته دانلیغ خلقیغه  
قلعوسیدور نظم بولان دُر فشانلیغ خلقیغه !

بوشعر مهاملر نیك سعودی عربستان دایا شاوچی قیتملی ایکی شاعیری اوستاد مهجوری (بعقرب خوجه) بیلن تاشقین (کامل جان عبدالله) لوطرفیدین چه تشه لر دیگی یورتدا شاریگه خطابن برکه لیکده یازغان یوره ک صداسی دورا بو قیتملی شاعر لوزیگه قلبی شکرانلارینیزی بلدیوامیزت. ب. آوازی

نه بلبل دیک گل شاخیدن اوزگه بزمکانیم یوق  
مگر محنت چیکیب ، راحت کوره رگه گمانیم یوق ...  
غم اوتی توشمگه ن ، کویدورمه گه ن ، براستخوانیم یوق  
مسافر لیک دیاریدا مکانیم یوق ، نشانیم یوق ...  
جفا چکگه ن ، ألم تارتکگه ن ، حلاوت کورمه گه ن جانیم (مقیم)



DOSTLARGA HITAB

Dostlarım Ğurbattamiz,  
 Hamma bir bolmâq karak  
 Ziddiyat nâittifaqni  
 Bir tamân atmâq karak  
 Özbek, Uyğur, Qırğızım,  
 Türkmen, Qazaq qandaşım  
 Bir âtaning avlâdları,  
 Câna-cân bolmâq karak.

Unutmagan öz aslini  
 Yoqatmas "Erk" vaslini  
 Sâqlaş üçün Türk naslini  
 Milliy birlik ruhi karak

İş birgi, küç birligi  
 Tâğnı tâlqan aylagan  
 Tâma-tâma köl bolur,  
 Martlik bilan himmat karak

Tilga kelmas dilda yoq,  
 Ot bolmasa çıqmas tütün,  
 Haq üçün parvâna bolsak,  
 Şaydâ bolib yânmâq karak

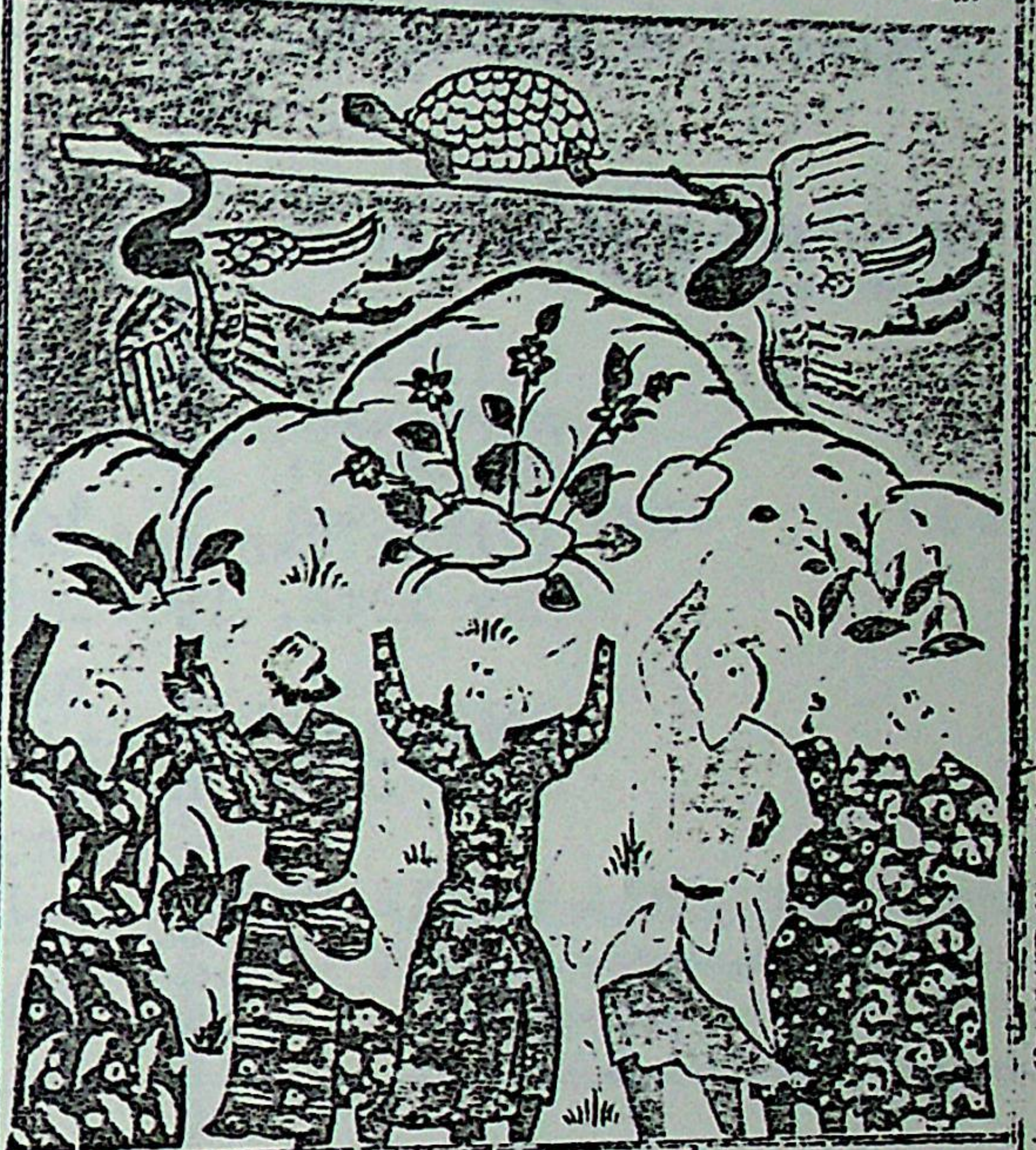
Bâğ karak, Bostân karak,  
 Sayraş üçün bülbül karak,  
 Kimda "Şirin" işqi bolsa,  
 Farhâd kabi izlaş karak.

( Ğ. Pahta. ) 7-25-1973

ایش بولگی - کوچ بولگی

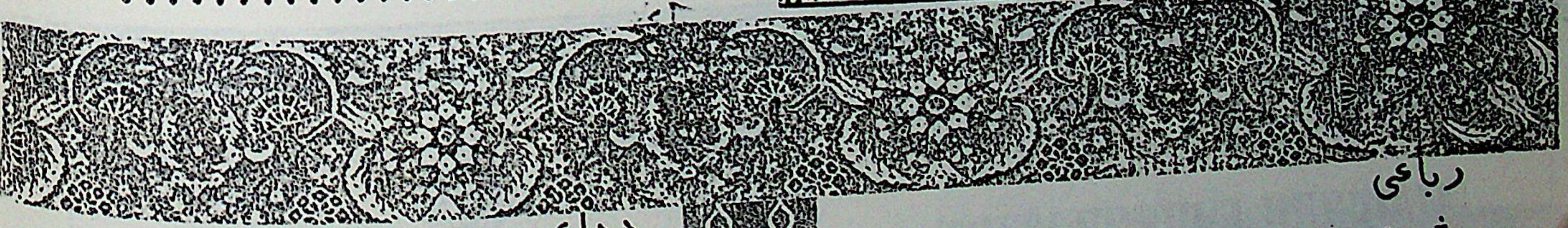
(Hümayunname-The British Museum)

نشر پس بطبر رچوب کتور دپار و میان سنک پشک دهاته ویرد پبار و کند  
 ایک جابت یابشوب کتور دپار چوزا و چوب انجه چفد پبار کیدرک  
 رده مغابله سنه کلد پبار اصل فریده دن برنا و پردن و فرزند و صغیر  
 و کیر بو حالده خیر دار اولد پبار و ماشا چون طنز و چغوب زباز فیجمله



هر طرفند فریاد ایندی پبار که کورک که بطار کیشی خجه کتور ره چون بو صورت  
 مثالی اول قومک مرآت خیالندن ارشام بولمیشدی کیدرک عز بووغوغار  
 ریاده اولدی سنک پشیر ساعه سکوت ایندی عاقبت عمل ایتموب خلقک

Villagers marvelling as a tortoise is carried through the air by two ducks, who devised this means of transporting their friend who could not bear to be parted from them.  
 (Turkish MS. Ottoman, Later 16. Century)



رباعی

شونجه عمری بولا - خضر - اتماس وفات  
 نیگه کیم ایچگان ایدی آب حیات !  
 استاسانک آب حیات نی ای قوزوم  
 بیلگی دور آب حیات غه اصلی آن !

رباعی

کیمدا وجدان بولما ساظالم سیور  
 داعیماظالم نی ماختاب هم یورار  
 آوچی ایتدی یک چاقیقیل هر برتامان  
 بر سو یاری کا جان بریب، جان هم آلا





### ACTIVITIES IN THE TURKESTANIAN AMERICAN ASSOC.

The new Board Members as follows:

Burham Okuyan	General Secretary
Aysel Ayaz	Treasurer
Abdullah Koyaş	
Haci Mehmet Ayaz	
Zeki Donuk	

We would like to congratulate the Newly Weds and wish them all the best:

Atilla Saldiran and Muhterem Taskent  
April 28th, 1984. In Turkestanian American Assoc.

Fettah Can and Meliha Aminzada  
May 12th, 1984. In Imperial Manor.

Gokham Cakiroglu and Aydan Ozturk  
July 28th, 1984. In Turkestanian American Assoc.

Atilla Sencar and Farida Ahmadzada  
August 4th, 1984. In Imperial Manor.

In July 1984 our active member Abdul Samat Sarki moved to Turkey with his family. There was a farewell party given by his friends at the Taskent Restuarant. We wish him Good Luck.

In July 1984 Mr. Paş. Haknazer Passed Away. May be rest in peace.

(212) 889-7660  
(212) 889-7661

Cable: MAQSUDICO, NEWYORK  
Telex: 220782 MAQS UR

## MAQSUDI CORPORATION

*Importer - Exporter*

*Wholesaler*

1-800-424-4040

FARID A. MAQSUDI

1170 Broadway  
New York, N.Y. 10001

212 689-3395

*Asia General Merchandise Inc.*

Importer & Wholesalers  
Electronics - Toys - Gift Items

HAMID MAQSUDI

1204 Broadway  
New York, N.Y. 10001



الكلية الأمريكية الإسلامية

الكلية الأمريكية الإسلامية

American Islamic College

1403 H.Y.  
1983 C.E.



And Say  
"My Lord, Enrich Me With Knowledge"

١٤٠٣ هـ  
١٩٨٣ م

Offers you opportunities to:

- Live in a totally Islamic environment.
- Learn about Islam and other academic subjects.
- Pursue a program leading to the Bachelor of Arts degree in Islamic Studies or Arabic Studies; the Bachelor of Science degree in Elementary Education (General) or Bilingual-Bicultural Elementary Education.
- Enhance your knowledge of the Arabic Language and Islamic Studies through the Adult Education Programs — Evenings or Weekends.
- Study English as a Second Language (ESL) in the program for Foreign Students.

For more information please call or write to:

**AMERICAN ISLAMIC COLLEGE**

Office of Admissions  
640 W. Irving Park Road  
Chicago, Illinois 60613 (USA)  
Telephone: (312) 281-4700

(212) 844-5693

*A. K. Fabrics Inc*

IMPORT & EXPORT  
WOOL, SILK, COTTON, VELVET, ETC.  
RETAIL AND WHOLESALE

OPEN SATURDAY  
10 A.M. - 5 P.M.

257 WEST 39TH STREET  
(BETWEEN 7TH & 8TH AVE.)  
NEW YORK, N.Y. 10018

*M N Z H S A Corp.*

NOOR AHMADZADA  
Executive Vice President

Office - Showroom  
1170 Broadway  
New York, N.Y. 10001

Tel: 212: 689-3470

TEL. 461-6217

**ASIA ANTIQUES FURNITURE**

Refinishing, Carpentry, Restoring  
Strip, Sand, Stain, Cane chair

Sadeq

41-05, 150 STREET  
FLUSHING, N.Y. 11355

**UZBEK LUNCHEONETTE**

SHISH-KEBAB, PILAV, MUNTI, SAMSA  
OPEN 7 DAYS A WEEK  
BREAKFAST, LUNCH, DINNER  
ORDERS TO TAKE OUT

301 BRIGHTON BEACH AVE.  
BROOKLYN, N. Y. 11235

TEL.: BUS. (212) 769-0007  
HOME: 891-2470

AZIZ A. MAQSUDI  
President



(212) 695-1297  
(201) 575-2525

**ORIENTAL BAZAAR IMPORTS - EXPORTS**

Direct Importers of Oriental Rugs,  
Hand Made Clothing, Sheepskin Coats & Jackets

1328 Broadway, Suite 460-462  
Marbridge Building  
New York, N.Y. 10001

Wholesale

**EXXON**

**Happy Motoring!**

**BELLMORE NEWBRIDGE AUTO SERVICE, INC.**  
1455 NEWBRIDGE ROAD  
NORTH BELLMORE, N.Y. 11710  
Phone: (516) 781-0258

SAIF



**AMERICAN ISLAMIC COLLEGE**

Office of Admissions

940 W. Irving Park Road  
Chicago, Illinois 60613 (U.S.A.)  
Telephone: (312) 241-4700

For more information please call or write for  
the prospectus for Foreign Students.

Study English as a Second Language (ESL)  
Workshops, Summer Intensive Programs or  
Adult Education Programs — Evening or  
Language and Islamic Studies through the  
Balance your knowledge of the Arabic  
Bilingual-Cultural Elementary Education,  
Elementary Education (General) or  
Studies; the Bachelor of Science degree in  
Arabic Studies, Bachelor of Science in Arabic  
Studies or a program leading to the Bachelor of  
Arts degree in Arabic Studies.

Live in a safe, Islamic environment.  
Offer your experiences for

**AMERICAN ISLAMIC COLLEGE**

Office of Admissions

940 W. Irving Park Road  
Chicago, Illinois 60613 (U.S.A.)  
Telephone: (312) 241-4700

For more information please call or write for  
the prospectus for Foreign Students.

Study English as a Second Language (ESL)  
Workshops, Summer Intensive Programs or  
Adult Education Programs — Evening or  
Language and Islamic Studies through the  
Balance your knowledge of the Arabic  
Bilingual-Cultural Elementary Education,  
Elementary Education (General) or  
Studies; the Bachelor of Science degree in  
Arabic Studies, Bachelor of Science in Arabic  
Studies or a program leading to the Bachelor of  
Arts degree in Arabic Studies.

Live in a safe, Islamic environment.  
Offer your experiences for

**AMERICAN ISLAMIC COLLEGE**

Office of Admissions

940 W. Irving Park Road  
Chicago, Illinois 60613 (U.S.A.)  
Telephone: (312) 241-4700

For more information please call or write for  
the prospectus for Foreign Students.

Study English as a Second Language (ESL)  
Workshops, Summer Intensive Programs or  
Adult Education Programs — Evening or  
Language and Islamic Studies through the  
Balance your knowledge of the Arabic  
Bilingual-Cultural Elementary Education,  
Elementary Education (General) or  
Studies; the Bachelor of Science degree in  
Arabic Studies, Bachelor of Science in Arabic  
Studies or a program leading to the Bachelor of  
Arts degree in Arabic Studies.

Live in a safe, Islamic environment.  
Offer your experiences for

**AMERICAN ISLAMIC COLLEGE**

Office of Admissions

940 W. Irving Park Road  
Chicago, Illinois 60613 (U.S.A.)  
Telephone: (312) 241-4700

For more information please call or write for  
the prospectus for Foreign Students.

Study English as a Second Language (ESL)  
Workshops, Summer Intensive Programs or  
Adult Education Programs — Evening or  
Language and Islamic Studies through the  
Balance your knowledge of the Arabic  
Bilingual-Cultural Elementary Education,  
Elementary Education (General) or  
Studies; the Bachelor of Science degree in  
Arabic Studies, Bachelor of Science in Arabic  
Studies or a program leading to the Bachelor of  
Arts degree in Arabic Studies.

Live in a safe, Islamic environment.  
Offer your experiences for



# C \* TÜRKİSTAN

— BİRLİK AVAZI —

No. 3 4

Published by the Turkestanian American Association

Date: JUN 16 198

ÖZİNİ TANIMAGAN MİLLET, ÖZGELER NİN AVIDUR  
ÖZ MİLLETİNİ SEVMEGEN KİŞİ, İNSANLIQ NİN YAVIDUR

## RUSYA VE ÇİN HAKİMİYETİ ALTINDAKİ TÜRKİSTAN'DA İDARİ TAKSİMAT



2302 West 13th Street/Avenue W. Brooklyn, New York 11223



Aziz okuyucularımızın dikkatine

Dergimizin bu sayısı elimizde olmayan sebeplerden dolayı geçikmiş bulunduğundan 3.ci ve 4.ci sayılarını birleştirerek çıkarılmış bulunuyoruz. Değerli okuyucularımızı bekletmek zorunda kaldığımız için özür dileriz. Bilhassa bu geçikme nedeniyle bize mektup yazarak, telefon ederek veyâhutta bizzat yakından ilgi göstermek nezâketinde bulunan çok değerli soydaşlarımıza ayrıca teşekkür etmeyi bir milli borç biliriz. Tabii bu küçük neşriyatımızın devâmi'de siz değerli yurtdaşlarımızın bilhassa elinde kalem tutan munavverlerimizin göstereceği ilgi ve alakalarına ve derneğimizin maddi ve manevi yardım ve desteklerine bağlıdır. Böyle yapmakta, hepimizin iyi bildiğimiz ve hem de takdirettiğimiz bir millî ve dini vatan borcumuzdur.

Aziz Türkistanlı yurtdaşlarımız:

"Yalnız dua ve taleb ile değirmen dönmiyur..."

"İş birliği ve güç birliğiyle her şey yapılabilir..."

Yeterki Sen ve Ben'liği bırakıp "Bir gaye ve hedef" altında birleşelim'ki "Birlik ve beraberlik" esâs temelimiz olsun. İşte bu temel - üzerinde kurulan ve 20 senelik bir mazisi bulunan derneğimiz yanı

## TURKİSTANLILARNIN AMERİKADAGI ÇAMİYATI

dahada kuvvetlensin, kültürel faaliyetleri artsın, onun gençlik kolu Kadınlar kolu, Dini işler kolu tam manasiyle faaliyete geçsin, ki biz Amerikâ'da yaşayan ve burasını ikinci bir Vatan edinen bizler ve bizden sonra yerimize basacak ve bizlerin ocağımızı söndürmeyecek olan genç neslimiz, kendilerinin aslini ve neslini unutmasınlar....

ÖZİNİ TANIMAGAN MİLLET, ÖZGELERİNİN AVIDUR  
ÖZ MİLLETİNİ SEVMEGEN KİŞİ, İNSANLIQ NİN YAVIDUR

Bunun için hepimizin birleşerek, el ele vererek beraber çalışmamız ve bu gaye ve maksatla maddi ve manevi fedâkârlıklar yapmamız ve hepimizin birer fert olarak çalışmamız şarttır.

Değerli okuyucularımız: Ekseriyeti teşkileden okuyucularımızın istek ve arzularını nazar ve itibara alarak bu sayımızda Çağatay lehcesinden fazla bu lehceye yer verdik. Göstereceğiniz ilgi ve desteğiniz bizim için ilhâm kaynağı olacaktır. (Türkistan Birlik Avazı)



عید مبارک

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا

Assalaam'aleikum our dear reader's and member's of our T.A.Association:

It is time to share with all of you the holy Ramadhan and its Holy day, we wish all of you our best in this season and greetings. Peace be upon you and your families and loved ones at this time of our great religious feast.

We greet you in the sprit of peace and friendship.

"The united Voice of Türkestan"

BAYRAKLARI BAYRAK YAPAN ÜSTÜNDEKİ KANDIR  
TOPRAK, EĞER UĞRUNDA ÖLEN VARSA VATANDIR  
MİTHAT CEMAL

Aziz Okuyucularımız:

"Türkistan birlik sesi" ve "Amerikâ'daki Türkistanlı'lar derneği"

Hepinizin Uluğ Ramazan (Şeker) Bayramınızı candan kutlar ve ailece hepinize mutluluklar dilerken büyük Tanrıdan sihhât ve afiyetler diler...

G E Ç M İ S O L S U N

Değerli yazar ve Şair'larımızdan Erkeş Şermat (Bulakbaşı) büyük - bir ameliyat geçirerek hastane'den çıkmıştır.Şimdilik sihhâti iyidir. Kendisine Dernek ve "Türkistan Birlik Avazı" namına geçmişolsun deriz.

Değerli büyüklerimizden Sedulla Kariake -Nurata, anıdan geçirdiği bir şok'dan dolayı hastaneden çıkmış ve şimdi evinde istirahat etmektedir.Kendisine ailece geçmiş olsun derken Allah'tan uzun ömürler dileriz.

A.T.C ve T.B.A.



Evvelâ kendimizi tanıyalım...Sonra başkalara tanıtalım....(Baş Makale)



## TÜRKİSTAN TARİHİ NİN ALTIN DEVRİ

### KARA HANLILAR DEVRİ

(Ğ.Pahta)

Tarih bilginleri, Kara hanlılar devrini "Türkistan tarihi nin altın devri" diye tarifliyurlar. Bunu demekle o bilginlerin bu iddialarında ne kadar haklı olduklarını, tarihimizin bilhassa şu sahifalarını gözden geçiren her bir şahsın itiraf etmek zorunda kalacağı şübhesizdir. Çünkü o devirde yani "Karahanlı lar devrinde" Büyük Türkistan, (doğusu ve batısı dahil) Orta Asiyâ'da, Dünya nın en yüksek ilim ve irfan, sanaat ve ticâret merkezi hâline gelmişti. 934 AD. yani bundan 1051 sene önce Satuk Buğra Han kendi isteğiyle musulmanlığı kabulederek, Abdulkerim Satuk Buğra Han ismini alarak babası nın ölümünden sonra tah tine oturduktan sonra hâkimiyeti altında bulunan bilumum kabile leri - İslâmiyete davet ederek ve kabuletmeyenlerle çarpışarak bu mukaddes din ni Asiya'ya yaymış ve Dünya'da ilk olarak "Türk Musulman İmperatorluğu" nu kurmuştur. Bununla her bir Türkistanlı (şeref payı alarak) iftihar ede bilir... Bunun içindirki "Kara Hanılar Hanlığı" yalnız Türkistan tarihi da deyil Dünya Türk tarihida muhım yeri işğalediyor.

9.ci esirden 13.ci esra kadar, takriben 4 esir hüküm süren bu Hanlık'ın merkezi Kaşğar idi. Ta Ceyhun (Amu derya) sı nın orta kısmı yani şimdiki Qırğızistan, Kazakistan, ve Tacikistan Cumhuriyetleri nin güney-şarkı'dan Özbekistan'ın doğusu'na kadar olan geniş topraklarla şimdiki doğu Türki stan dahil, umumi olarak doğusundan Çinin Gensu vilâyetine batıdan Aral denizi'ne kadar, Kuzey'den Altay dağları'na, güneyden ise karakorum ve ko inlon dağlarına' kadar uzunan geniş bir bölge'de bu Hanlık hâkim idi. Payitehti yani Başkenti Kaşğar ile Balasağun' idi. Karahanlı'ler bu geniş toprakları idâre etmek için kuzey ve batı bölgelerine "İlk Han" unvanile Han'lar göndererek idâre ediyordu. Samerkand batı "İlk Hanlığı" nin merkezi idi. "Kara Hanlar Hanlığı" Hakim olan bu devir'de: memliket çapın da ictimai, iktisadi yenilikler meydana geldi. Tibbi ve teknik sahalarında mukemmel tedâvi yerleri, fenni ilim yurtları, büyük cami ve medrese gibi mimarı cihetten akıllara hayret verecek kadar tarihi kerâvan-sarayları inşa edildi. Bunların birçokları şimdiki asrımıza kadar tarihi haşmatıyla saklanıp gelmektedir. O devirde Kaşğar ile Buhara'da okup yetişen Alim, Edipşair, Dil ve tarih mütahassisleriyle filesoflar, Tabibler ve hâkimler kendi eserleriyle dünya'ca meşhur olmuştu. 11.ci esirde yaşamış olan - Türk Uyğur Edebiyatı nın munavver vekili ve "Türkün Altın kitabı" olarak



2- "Türkistan Tarihi nin Altın devri, Kara Hanlar devri" nin devamı

vasıflandırılan " Kutatğu Bulig " nin ünlü yazarı büyük filozof Yusuf Has Hacip ile, Dünya tilşunas (Tilçi) ve ediblerine şapkâ çıkartan, büyük mütefekkir, tilşunas alım "Divanü Luğat-it Türk" (Türki Diller Divanı) nin müellifi Mahmud Kaşğeri ler şu devirde okup yetişmiştir.

Şu zamanlarda bilumum Musulman Aleminde "Emirul mumenin" yani Mumin-musulman'ların Emiri" diye tanılan Abbasiler, Kara Hanlar nin Hanlarını diplomatik sahada "Melikül meşrik ve sin" (Doğu ve Çin Padişahsi) diye kabulediyurlar idi. Bunun içindir ki, hicretin 459 milâdi 1067-1066 senesinden başlayıp Kara Hanlar "Melikül meşrik ve Sin" unvanı altında altın-ve gümüş-den paralar bastırmıştı. Sünnî ve hanefi mezhabinde olan Karahanlılar, İslâmiyetin yayılmasını "milli siyâset" edinmişti. Bütün Türk'leri İslâmlaştırmak için gayret serfetmişler idi. Şamanist, Budist ve Manihaist olan Türk'ler üzerine ordular gönderip, bu uğurda onlarla savaşmışlardır. Karahanlılar hanıdanı: 1-Büyük Kağanları, 2-Doğu Karahanlılar, 3-Batı Kara Hanlılar, 4-Ferğane Kara Hanlılar, diye bölge'lere ayrılarak bir merkezden idâre edilirdi. Kara Hanlar nin en yüksek hükümdarı "Arslan Han" diye ve onun emri altındaki hana ise "Buğra Han" diye isim verilirdi. Kara hanlar nin savaşta büyük cesâret gösteren kahramanlarına harpte eriştiği zafariden dolayı "Buğra Han" yâki "Buğra Kara Han" yâki "Tunga Han" denilen unvan-isim verilirdi. Devlet işleride, siyâsi, ıktısadı ve medeni sahalarda başarı gösteren devlet adamlarına "Kadır Han" (Kabiliyet ve liyakat sahibi, Güci yeten) manada unvan verilirdi. Savaşlarda cebheyi bozguna veren yani düşmanı mevklinden söküp atan kahramanlara "Kılıç Han Sökmen", Düşman sepinini bozarak ortadan yarıp giren cesur asker ve komandanlara ise "Tunga Teğin", "Alp teğin" unvanları verilirdi.

Kara/hanlı lar nin Sultani Abdulkerim Satuk Buğrahan Orta Asiya' yani şimdiki 5 Sovet Cumhuriyetleriyle şimdi "Şincang Uyğur Avtonum Rayuni" diye anılan Doğu Türkistan dahil "Büyük Türkistan" toprağında ilk Türk İslam Devletini kurduktan sonra, ecdatları kebi kendisini "Satuk Arslan Buğra Kara Han" diye ilân etti. Ünlü tarih bilginlerinden Morgan'ın "Türk Tarihi nin ana hatları" isimli kitâbı nin ilk sahifesinde bilhassa işâret ederek dikkatı çektiği şu sözleri boşuna değildir. Tarih bilgini Morgan diyurki:

"Dünya kültürü (Medeniyeti) nin anahtarı tarım ovası altına gömüldür... ne zamanki bu anahtar bulunursa, dünya medeniyeti nin sirri bizlere aydınlanacaktır..." İşte bu altın anahtarı bağrında saklayan uluğ ana Vatan Türkistan, "Hayatta olan" evlâdlarıdan neler bekliyor? bunu bizler tefekkür etmemiz ve düşünerek bulmamız lâzımdır ve bu her bir Türk ve Türkistan evlâdı nin "Vatan borcu" dir.



Sayın Başbakan Turgut Özal'aTürkistan Milli Elbisesi gidirildi:

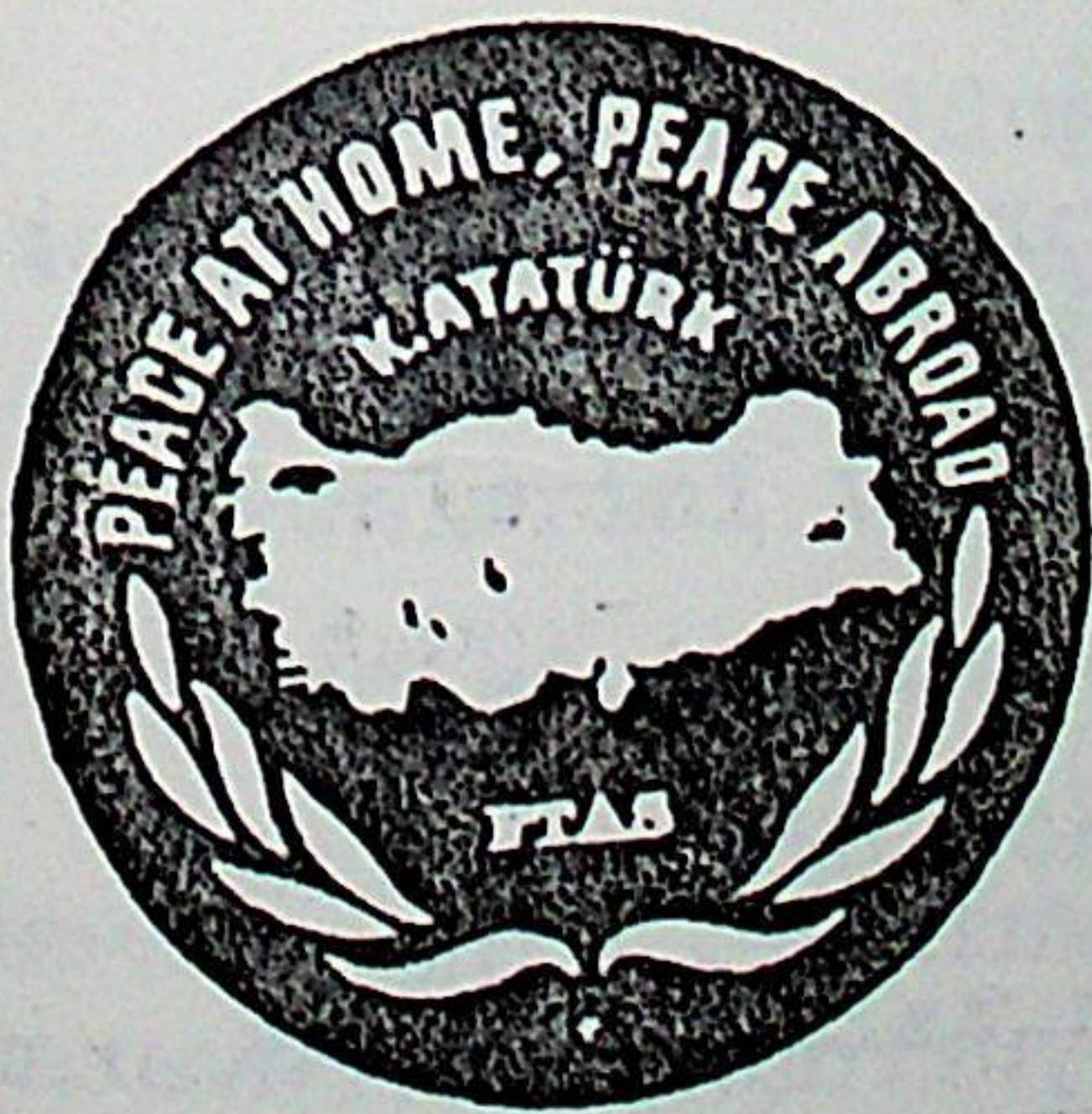
Büyük Atatürk'ün "Yurtta sülh-Cihânda Sülh" tezini savunan ve Amerikâdaki Türkleri "Birlik ve Berâberliğe" çağıran sayın Özal New York'ta bilhassa burada yaşayan Türkistanlı'lar tarafından çok yakın ilgi ve içten samimiyetle karşılanmış ve "Amerikâdaki Türkistanlılar derneği" adına on kişilik bir heyet kendisine Amerikâya "Hoş geldiniz" demiştir. Türk Dernekleri Federasyonu tarafından "The Harley of New York" Otelinde şerefine verilen büyük bir kôkteyl'de "Amerikâdaki Türkistanlı'lar Derneği adına, dernek başkanı Abdullah Hoca tarafından kendisine (Aşağıda görülen resimdeki) ifekle işlenmiş bir takım Türkistan'ın milli elbisesi takdim edilmiş ve hemen orada hazır bulunan beşyüzden fazla seçkin diplomat, iş adamları ve otuz'dan fazla gazeteci ve yüksek bilgili davetliler önünde bu Türkistan milli kıyafeti'ni giymiştir ve kendisine teşekkürlerini bildirmiştir. Sayın Başbakan Abdullah Hoca'ya Siz Türkistan'ın hangi kısmını (Doğusunumu? yoksa - batı kısmını) temsil ediyorsunuz? diye sormuş ve Abdullah Hoca "Her ikki kısmını" diye cevap vermiştir. Ve kendisiyle "sıcak bir muhabetle el sıkarak" tekrar görüşürken memnuniyetlerini izhâretmiştir.

March 30, 1985  
New York

WELCOME...  
PRIME MINISTER ÖZAL



BAŞBAKAN ÖZAL



-T.B.A.-



DÜNYA TÜRK TARİHİ

Sümerdir yazıyı insanlığa sunan,  
Tarihte ilk türk devleti kurdu Tammun.

Yazan: Burhan Satar  
New York-Fatih Cami  
-Baş imami-

Destanlar yazdırdı tarih-i Türk'e Öğuzhan,  
Uygundur tarihte ilk medeniyeti kuran.

Ün saldı tarih-i cihan'a mertlikte Karahan,  
İlk Müslüman olmakla şereflendi Buğrahan.

Anadolu'nun kapılarını açtı Mehmet Alparslan,  
En büyük imparatorluğu kurandır; Ceddin Osman.

Bir çağ kapayıp yeni bir çağ açtı Fatih Han,  
Fatihdir!.. Tarih-i cihanda en büyük kumandan.

Peygamber medhiyesine mazhar oldu ulu hâkan,  
O, cihanda hakandı, o gün hâkan, bu gün de hâkan.  
Kaldırıp fitneyi, kurdu birliği, Selim han,  
Hadim-ül Harameyn olmakla kazandı ün ve şan.

Diz çöktürdü dünyaya, yazdığı ferman,  
O kıldı milletini üç kıt'ada hükümrân.

Zâlim sanıldı, gerçekten o mazlum hâkan,  
Mübârek ruhun şâdolsun ey sâni-yi Sultan.

Atatürktür, asrında en ünlü kumandan,  
Türk ordusu, cihanda en büyük kahraman.

Nazlı hilâl dalgaları semâlarında anavatan,  
Ezanlar okunur minarelerinde hey Cennet vatan.

Uğrunda can verip kefensiz yatan,  
Dedendir, babandır; bağrında yatan.

Veliler yurdu, yiğitler diyârı Türkistan,  
Şafak söktü kalk artık, baksana!.. Ağardı Tan.

Şâirler, dadaşlar yurdu; Azerbaycan,  
Kurtaracak seni yine bir gün Selim Han.

Kafkasyan!.. Boynu bükük, bayraksız vatan;  
Şamil'in şehitleridir, kucağında yatan.

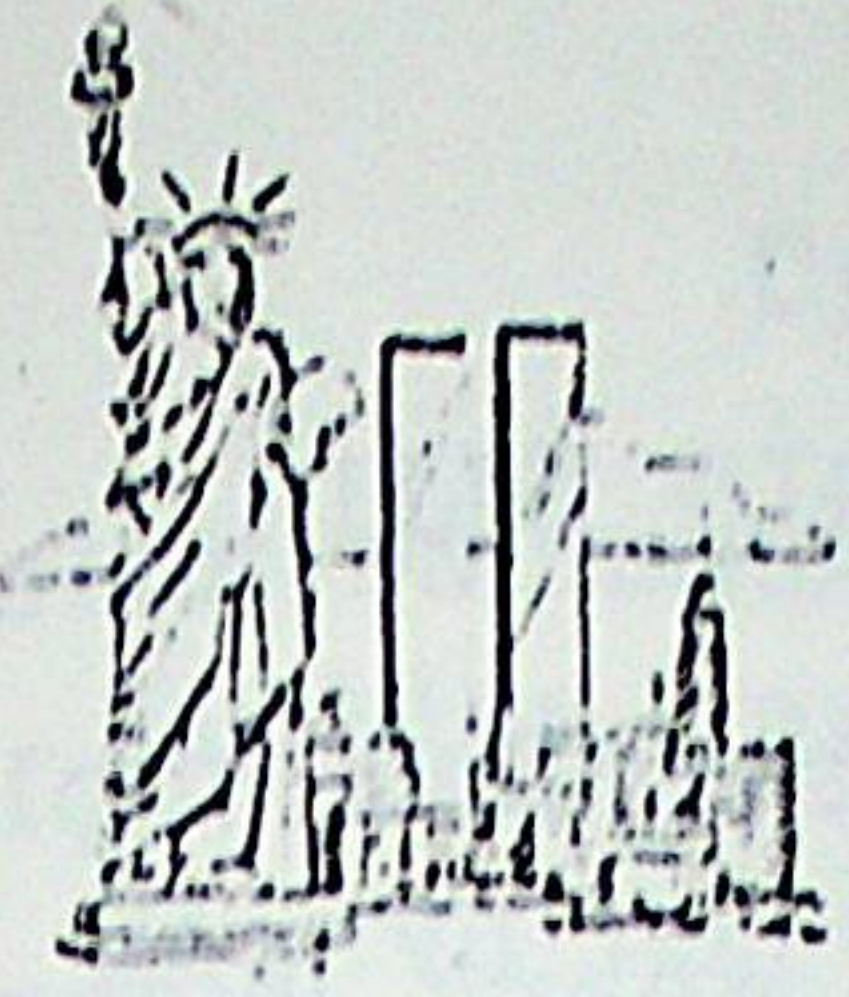
Kırım!.. Bağlarında gül, dağlarında sümbül kokan;  
Dendelerin yas tutar, hâlâ ağlar çelesi cihan.

Balkanlar kana bulandı, Bulgarlar oldu sarkılan,  
Zâlim Bulgar, varsa biraz namus tarihten utan.

Rubris!.. Mânevi fatihün Hala hatudur, sinende vatan,  
Sen abarlarca Müslüman Türk'e yurdun, yavruvatan.

Kallege igjale uğradın; seni kurtardı anavatan,  
Ordunun hediyesidir sana hürriyet, ey hür vatan!





## ÜLKÜ BİRLİĞİNE ÇAĞRI

SEYİT SULTAN MANSUR  
BOONTON , N.J.(U.S.A)

Bilim Câmîâlarında müsbet bir ilim dali olarak bilinen ve kabul edilen Tarih, nasilki bizim şanlı mazimize âit birçok âci ve tatlı hatıraları bize izah ediyor ise, aynı şekilde onun muhtelif devrelerinde yaşayan ve kurdukları büyük medeniyet ve ihtişamlı Devletlerle haklı şöhretin zirvesine ulaşabilen ve böylece isimlerini altın harflarla Tarih sahifelerine simgeleyen Sumerler, Asurlar, Keldanılar, Fenikeliler, Hititler, Hurular, Lidyalılar, Gotlar, Vizigotlar, Romalılar, Bizanslılar ve daha niçe niçe medeni Devletlerin, mankıbalarla dolu hâzin âkibetlerini, Milletçe nasıl yok olup Tarihe mal olduklarını, koca Devlet ve hatiri sayılır medeniyetleri'nin inkirazına âmil olan sebep ve saikaları, bütün detaylarıyla ibret lavhaları halinde bizlere açıklar. taki gelecek Nasıllar onu okusun ve ibret alabilsinlar .

Böylece, Tarihin gerçek kissalarından gereken hisseyi çıkartıp, onun tozlu sahifelerinde münderic olan olayların seyir ve tekamülünü inceleyerek, özetlerini akıl ve mantık süzgeçinden geçirtmek suretile yararlanabilen, ileri görüşlü milletler, nasilki mesût ve müreffeh yarinlarından emin olarak yaşayabiliyorlarsa, Tarihe sirtlerini çeviren onu ihmal edip feyzli ilham ve kaynaklarından istifadelenmeyen mağrur ve mahmûr milletler, yine Tarihin kati ve merhametsizçe hükmü olan, Ölüm cezasine mahkûm olarak, onun sinesine gömülmüşlerdir.

Netekim dünün haritası üzerinde mevcudiyeti her kesçe bilinen ve kabul edilen bir kaç Ülkeler, bu günün Dünya Haritasında ya inanılmayacak kadar ufalmışlar veya tamamen yok olarak yerlerini daha düne kadar isim ve varlıkları herkesçe meçhûl olan bir çok Irili ufakli yeni millet ve topluluklara terk etmişlerdir .

Bu gerçekleri görebilen ve aynı zamanda Tarihin tekerrürdan ibaret bir nesne olduğuna inanan bugünün çağdaş Ulusları, bir yandan <sup>bu ve</sup> buna benzer Tarihi örnek olayları değerlendirirken, öte yandan konu edilen hadiselerin bütün yönlerini tetkik etmek için, ilim ocaklarını, Politika çevrelerini, gençlerini, işcisini, Çiftcisini ve Sanat erbablarını ayrı ayrı kollardan seferber ederek, milletlerin yok olma nedenlerini sağlayan amillerin, nelerden ibaret olduğunu araştırmışlar. neticede milli izmihlal ve çöküntünün başlıca sebebi'nin, O milletlerin " BİRLİK MAFKURELERİNDEN YOKSUN OLMALARINDA " bulmuşlar ve ittifak



kılmışlardır .

Filhakika, Tarihin ta karanlık çağlarından tütünde günümüze kadar devam eden devreler sarfında, milli birlik ilkelerine sim siki sarılan toplumlar, hangi koşullar altında olurlarsa olsunlar, az bir silkiniştan sonra uygarlığın zirvesine ulaşmış, hatta bunlardan bazıları çok ufak bir kitle oldukları halde yinede 0 asrin en büyük Devletlerine, karşı koyabilmiş ve bu suretle kendilerini saydırmışlardır .

Oysaki, asirlardan buyana, Milli birlik mefküresinin sihirli kuvvetini keşf eden büyük Ecdadımız, şu veya bu nedenlerle vuku bulan duraklamalar neticesi kaybettikleri bazı İmparatorluklarını, kendilerini çarçabuk toplamak suretile az bir süre içinde daha büyük ve daha kudretli Hakanlıklar ve İmparatorluklar ihdas etmiş, böylece yalnız kayplarının telafisi cihetine gitmekle kalmamışlar, aynı zamanda bir, biri ardı sıra " ONALTI " büyük ve Cihan şümül İmparatorluklar kurarak, dünya capında kirilmesi imkansız olan İmparatorluk kurma rekorunu percinlamışlardır.

Örneği koca bir İmparatorluğumuzun kurucusu olan " Teoman " ölüm döşeginde bile, kendi oğullarına dolaysile bütün Ulusuna tevsiye ettiği şu hikmetli sözler, iddiamızın en bariz delili olsa gerek kanisindayım.

Adi geçen bu namli Hukumdar ölümünden bir kaç dakika önce, bütün oğullarına, çol ağaçları türünden olup " KARAGAY " denilen ağacın dallarından birer dal kesip getirmelerini sağlık verir, buyruğunu yerine getiren oğullarına Ulu Hakan, bu dalların hepsini birleştirip bağlamalarını bildirir, bu emri hemen ifa eden oğullarından, bağlı karağay dallarını alarak ilk evvel kendisi kirmağa çalışır, kendisi bunu yapamayınca, bu sefer başta en büyük ve kuvvetli oğlu olmak üzere, bütün oğullarını teker teker bağlı dalları kirmağa davet eder, fakat hiçbirisi bu emrini yerine getiremeyince, bu kere dalları ayırmalarını söyler ve böylece ayrılan dalları, her birine bir taneden verir ve şimdi kirin der, istegi âninde yerine geldiğini gören büyük Hakan gür sesile Tarihi söylevini irad eder ve derki " EY OĞULLARIM VE KOCA ULUSUM, GÖZLERİNİZLE GÖRDÜĞÜNÜZ BU TECRÜBE VE ÖRNEK, BİRLİĞİN SEMBOLUDUR, SİZLERİN HERBİRİNİZ BU KARAGAY DALLARI GİBİSİNİZ BİRLEŞECEK. " OLURSANIZ SİZLERİ DÜNYANIN HIÇ BİR KUVVETİ YENEMEZ. FAKÂT BİRBİRİNİZDEN AYRI KENDİ BAŞINIZA YAŞAYACAK OLURSANIZ HER NAHALAF DÜŞMAN SİZLERİ TEKER TEKER YOK EDEBİLİR " der hayata gözlerini yumar.

Ne hazin bir gerçektirki, şanlı Tarihimize âit , on binlerce misallardan biri olan bu ibret tablosu, mâalesef bu güne bugün başka milletlerin yararına işlemekte olup, bize düşen tek pay ise sadece kuru övünmek oluyor.



Oysaki çağımızın Atom, Hidrojen ve Füzelelerinden daha çok etkili olan "MİLLİ BİRLİK VE BERABERLİK İLKELERİ ETRAFINE" toplanmak, onun feyzli inermiş ve hatta geçmiştir bile.

Konumuzun son paragraf ve can noktasına gelmişken, nasilki büyük mutesevvûf ve Divan edebiyati şairlerimizden Mevlana Celaliddin Rumi kendi muasiri olan insanları, birlik manasına gelen "VEHDET" rubailerile dergahına çağırmissa, bizde onun torunları olarak yediyüz oniki yıl sonra koca Ulusumuzu aynı heyecan ve imanla milli birlik ve beraberlik ocagımıza davet eder ve haykiririz.

Gel, gel yine gel, Azeri olsan gel, İdil-Orallardan gel, Kafkaslardan gel, Kirimdan gel, Anadoludan gel, Türkistandan gel, Kıbrısdan, Rumelidan, Tuna boylarından, Kerkükten, Altaylardan gel, Bizden olanlar, bizden ayrılanlar bize küsenler, bize sövenler, bizden atılmışlar, bizden satılmışlar olsanda yine gel. yeterki damarlarında âsil Türk kani ve kalbinda Türklük âşkî ve kafandada yüçeliş gayesi bulunsun. çünkü seni bugünkü zillet ve felaketlerden kurtaracak, seni layık olduğun şerefli mevki'a, refah ve saadete ulaştıracak tek yol, işte bizim sana gösterdiğimiz milli birlik ve beraberlik dergahımızdan geçen yoldur.

saygi ve sevgilerimizle.

## ŞİİR KÖŞESİ

### Vatan Bizimdir

Ulu vatan, arı toprak, aziz Türkistan  
Tarihidir acun için mukaddes destan  
Medeniyet esasını acuna yayan  
Türkistanı bize mengü vermiş yaradan  
Ta ezelden ebede bu vatan bizimdir.

★

Yaşamışız binlerce yıl biz bu toprakta  
Can vermişiz şan almışız biz bu toprakta  
Yaradıldık hem gömüldük biz bu toprakta  
Ta kıyamet hem yaşarız biz bu toprakta  
Vatan bizim, vatan bizim, vatan bizimdir.

★

Karga, kuzgun bağ dalına gelip konsa da  
Saksağanlar kekekleyip uçup gezse de  
Köpek, kedi deliklerden geçip girse de  
Bülbül buna şaşkın şaşkın bakakalsa da  
Biz koğarız köpekleri vatan bizimdir.

M. E. BUĞRA

### "BİZ,, OLALIM

Kutlu yurdum, Türkistanım, otağım,  
Cennet ilim, anne-baba ocağım,  
Hanı senin dağlarında kişniyen,  
Çayır - çimen dağlarında işliyen,  
Dizgin nedir, gem, özengi bilmeyen,  
Türkün eşi küheylânlar ne oldu?  
Özbek, Uygur, Türkmen, Kazak uyruğum,  
Anne-baba öz kardeşim, buyruğum,  
Hanı senin bir arada kurduğun,  
Göz dikenin belin büküp, burduğun,  
Yalın kılıç başın, boynun vurduğun,  
Birlikteki Hakanlığın ne oldu?  
Mutlu diyor: Gel yine «Biz» olalım,  
Özbek, Uygur, «sen», «ben»liğin boğalım,  
Sen kılıç al, ben de kalem «Biz» olup,  
Anayurda, Türkistan'a varalım,  
Urus ile Çin'i ordan koğalım,  
Oğuz-Han'ın oku, yayı ne oldu?

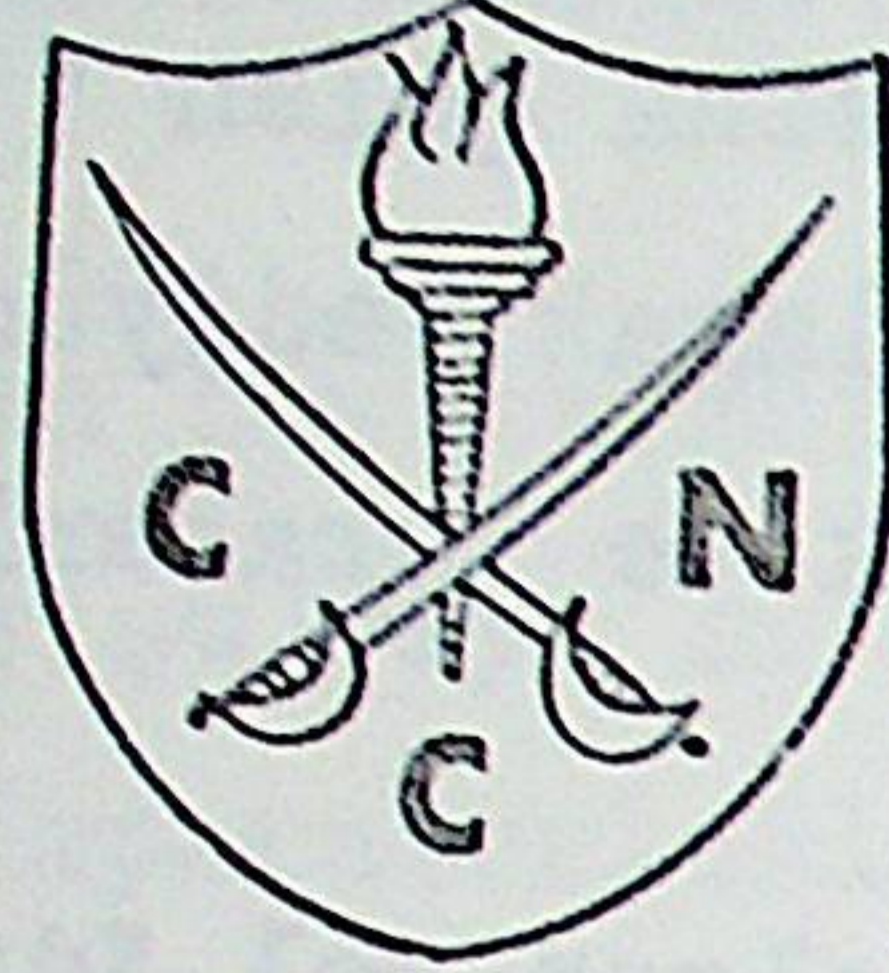
MUTLU



Temmuz'un 16 sından 21 ne kadar bir hafta "Esir Milletler Günü" dir. !  
Pazara raslayan 14 Temmuz sabah saat 9 da hepinizin Ailece geçen sene  
toplandığımız aynı yerde (Milli kıyafetlerinizle) hazır bulunmalarını  
zı önemle ricâ ederiz. Bilumum Türkistanlı'lar mutlaka geliniz ve katı-

JOIN US IN PARADE & PRAYER  
AGAINST COMMUNIST THREAT WORLD WIDE!

1985  
27th Annual



FREEDOM  
FOR ALL  
CAPTIVE  
NATIONS

**CAPTIVE  
NATIONS WEEK!**  
**JULY 14 - 21**

Albania  
Armenia  
Azerbaijan  
Bulgaria  
Byelorussia  
Cambodia  
China  
Crimean Tartars  
Cossackia  
Croatia  
Cuba  
Czechia  
E. Germany  
Estonia  
Georgia  
Hungary  
Idel ural  
Karatchays  
Laos  
Latvia  
Lithuania  
Mongolia  
No. Caucasus  
North Korea  
North Vietnam  
Poland  
Romania  
Serbia  
Slovakia  
Slovenia  
South Vietnam  
Tibet  
Turkestan  
Ukraine

JOIN US IN THE STRUGGLE FOR FREEDOM!

Captive Nations Week is proclaimed each year by the President of the U.S.A. to focus attention on those many nations imprisoned by the Communist slavemasters. It is dedicated to the overthrow of communism, and offers hope to oppressed and enslaved people all over the world for freedom and self-determination of their beloved lands.

Program - Sun., July 14, 1985

9 a.m.—Assemble at 59th St. & 5th Av.

9:15—5th Av. Parade, 59th St. to 50th

10:00—Memorial Mass in St. Patrick's  
Cathedral

11:00—5th Av. Parade—50th St. to  
Central Park Mall (Band Shell  
near 72nd St.)

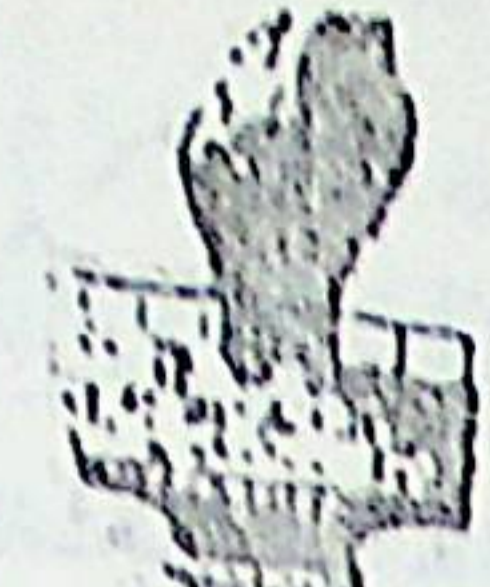
12 Noon—Ceremonies, honored  
speakers, and folklore enter-  
tainment at Central Park Mall.

ALL ORGANIZATIONS & INDIVIDUALS WELCOME!  
NATIONALITY • VETERANS • PATRIOTIC • CHURCH  
POLITICAL • CIVIC

**Captive Nations Committee, Inc.**

P. O. BOX 635, NEW YORK, N.Y. 10018

Hon. Matthew J. Troy Sr., Hon. President • Dr. Ivan Docheff, Hon. President  
Horst A. Uhlich, Hon. President  
Abdullah Kwaja, President



"Esir Milletler-  
Günü" nın büyük-  
yürüyüş günüdür.  
Desteginiz daya-  
nağımızdır.

"Allah Biz Bilan"

RUSSIANS  
OUT OF  
TURKESTAN  
CHINESE  
OUT OF  
E. TURKESTAN

Ruslar  
Türkistan'dan  
Çinler doğu  
Türkistan'dan  
çıksın



## Birinci Yılımızı Doldururken..

"Doğu Türkistan'ın Sesi", bu sayısıyla birinci yılını doldurmuş bulunuyor. Bir yıl içinde çıkarabildiğimiz dört sayıdaki kusurlar bize, başarılar, bizleri teşvik eden okuyucularımıza aittir.

"Doğu Türkistan'ın Sesi", ulaşabildiği her yerden fevkalâde güzel yankılar almıştır...

Suudî Arabistan'dan, Pâkistan'dan, Japonya'dan, Amerika'dan, Avustralya'dan, İngiltere'den, Almanya'dan, Belçika'dan, Hollanda'dan, Avusturya'dan, İtalya'dan... ve sevgili aziz Türkiye'mizden... Sesimize karşılık veren sesler, bizim açımızdan son derece müsbet olmuştur.

Bilhassa Suudî Arabistan ve Japonya basını, "Doğu Türkistan'ın Sesi"ni kendi milletlerine duyurmak için büyük gayret sarfetmişlerdir. Bu gayretlerin belgelerini zaman zaman mecmuamızda neşretmek suretiyle hütün okuyucularımıza sunmuş bulunuyoruz.

"Doğu Türkistan'ın Sesi", İstiklâl ve hürriyet yolunda acmış bulunduğu çok mütevazı mücadele cephesinde verdiği ilk savaşı kazanmış, yani, haklı bir davanın sesi olduğunu İslâm ve insanlık âlemine kabul ettirmiştir.

Yirminci asrın son çeyreğindeyiz. Milletler için istiklâl, insanlar için hürriyetin vazgeçilmez haklar olduğunu, kemiklerini kalem, kanlarını mürekkep yaparak yazan insanlık, Doğu ve Batı Türkistan'ın Kırım'ın, Azerbaycan'ın, Kuzey Kafkasya'nın, İdil-Ural'ın... esaret altında yaşamalarına nasıl göz yumabilir???

İnsanlık ne kadar yozlaşsa, vicdanlar ne kadar sağırlaşsa Allah'ın kulları arasında, hakka ve hakikate kulak verenler elbette çıkacaktır. Doğu Türkistan'ın hakkı ve hakikati haykıran sesi, hedefine ulaşmış, vicdanlardaki yerini bulmuştur.

Daha birinci sayımızda ilân etmiş idik ki, "Doğu Türkistan'ın Sesi", yalnız Doğu Türkistan'a münhasır bir yayın organı değildir. Bu mecmua, bütün dış Türk âleminin istiklâl ve hürriyet dâvasını dile getirecektir. Bu sözümüze sadık kaldığımızı da okuyucularımız görmüşlerdir.

Dış Türklerin bağımsızlıklarını kazanmaları, kendileri için olduğu kadar, daha fazla aziz Türkiye'miz için, aziz Türkiye'mizin geleceği için elzemdir. Aynı zamanda dünya barışı ve insanlığın huzuru için elzemdir.

Bu itibarla biz, Türklük âlemini bir bütün olarak görüyor ve bu âlemin bir parçasının rahatsızlığından "bütün"ün müteessir olacağına inanıyoruz. Bu görüş ve inancımız bugün bir gerçek olarak yaşamaktadır.

Muhterem Okuyucular!

Bir yıllık ücretlerinizi bize göndermek lütfunda bulunarak mecmuamıza abone olunuz. Ve bizim dört sayı çıkmamızı temin ettiniz. Sizleri tebrik ediyor ve sizlere şükranlarımızı sunuyoruz.

Yayına başladığımız günlerdeki kâğıt, baskı ve diğer malzemenin fiyatları ile bugünkü fiyatlar arasında en az iki misli fark olmuştur. Bunu takdir edeceğinizden eminiz. Artan fiyatlara rağmen, mecmuanın fiyatını yükseltmek niyetinde değiliz. "Doğu Türkistan'ın Sesi" sizlerin abone bedelleri ve Doğu Türkistanlı vatanperver kardeşlerimizin yardımları ile yayınına inşaallah devam edecektir. Burada, mecmuamızın neşrine vesile ve önyak olan millî şuur sahibi, hamiyet perver Doğu Türkistanlı kardeşlerimize de teşekkürlerimizi ve minnettarlıklarımızı bildirmek istiyorum.

İkinci yayın yılına girmek üzere hazırlanırken, siz okuyucularımızdan bazı ricalarımız olacaktı. Bu ricalarımızı yerine getirmekten millî bir haz duyacağınızdan eminim.

- 1- Hiç tereddüt etmeden abonelerinizi yenileyiniz.
- 2- Çevrenizden en az bir kişinin daha abone olmasını temin ediniz.
- 3- Tanıdığınız işadamlarından ve ticarî müesseselerden, mecmuamıza rekâm sağlamaya çalışınız.
- 4- Bulduğunuz yerdeki kitapçılarda "Doğu Türkistan'ın Sesi"nin satılmasına önyak olunuz.
- 5- Eli kalem tutanlarınız, Doğu Türkistan'ın Sesi'ne yazı, şiir ve haberler (devâmı .nci sahifede)



yazınız. ( .nci sahife nin devamı )

Bu ricalarımızı yerine getirdiğiniz takdirde daha güçlü ve daha olgun bir mecmua-  
mız olacaktır.

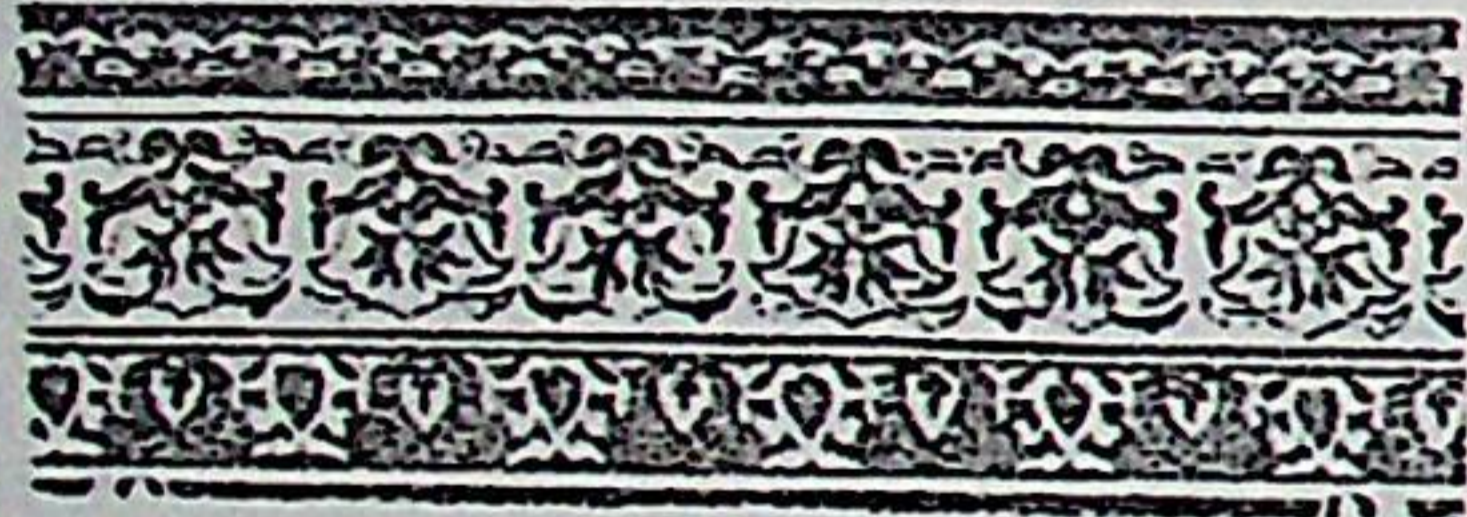
"Doğu Türkistan'ın Sesi", birinci mücadele yılını tamamlarken başlangıçtan  
bugüne kadar, bizlerden maddi ve mânevi yardımlarını esirgemiyen okuyucularımıza,  
dost ve kardeşlerimize, kalemleri ve fikirleri ile Doğu Türkistan davasının mücahidleri  
olan ilim ve fikir adamlarımıza, devlet ve hükümet büyüklerimize, Sıkıyönetim ve Emni-  
yet makamlarına can ve gönülden teşekkür ederiz.

ALLAH BİZ BİLAN!!!

### "DOĞU TÜRKİSTAN'IN SESİ"

— Hepimizin Sesidir: —

Üç ayda bir: Türkçe, İngilizce, Arabçe ve Türkistan eski imlâ'larıyla neşir  
edilen (Doğu ve Batı farkı gözetmeyen) Bilumum Türkistanlı'ların dergi-  
sidir. Her çeşit yazı ve haberlerinizi memnuniyetle kabuleder. Yazınız.  
Abune olunuz. Senelik abune ücreti Amerikâ için saddeçe 30 (Otuz) dolar  
dır. Yalnız bir aylık "Sigara paranızdır"!... Abune olmakla bir büyük -  
Milli dava'yı desteklemiş ve aynı zamanda dergi nin . Türkçe, İngilizce ve  
istiyenler hettâ Arabç. sini izliyerek, birde kendi lisân bilginizi arttır-  
mış olacaksınız. Aile ve çocuklarınız için'de büyük yardımcı olur...  
Abune olmak için Derneğimize muraciat ediniz. Yahut direk olarak şu adre-  
se muraciat ediniz.

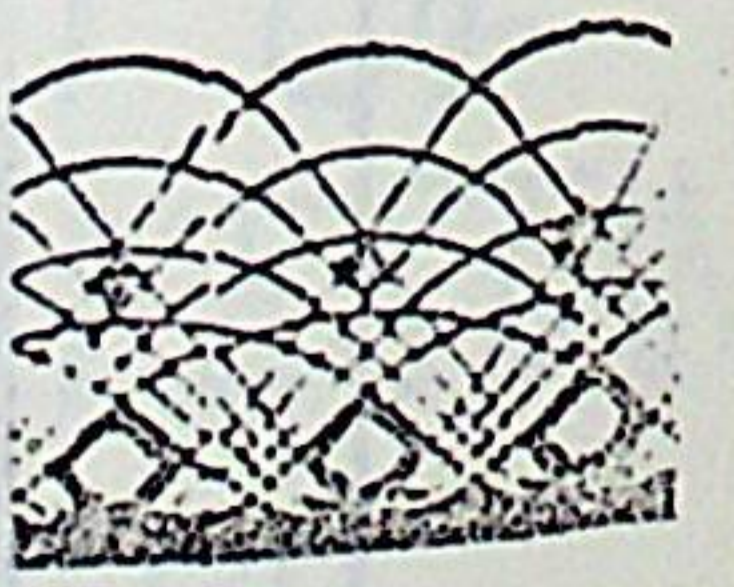


Doğu Türkistan Neşriyat Merkezi  
Millet Cad. 26/3 Küçük saray Apt.  
Aksaray - İ S T A N B U L (Turkey)

بىرلەشكەن ئۇزار ! بىرلەشمىگەن توزار !

(آتاسوزلەرى)

Birleşen Uzar ! Birleşmeyen tozar !





# Freedom for all Captive Nations

## CAPTIVE NATIONS WEEK RESOLUTION – PUBLIC LAW 86-90

S.J. Res. 111 – H. J. Res. 454, 459

*Providing for the designation of the  
third week of July as "Captive Nations Week"*

*Whereas* the greatness of the United States is in large part attributable to its having been able, through the democratic process, to achieve a harmonious national unit of its people, even though they stem from the most diverse of racial, religious, and ethnic backgrounds; and

*Whereas* this harmonious unification of the diverse elements of our free society has led the people of the United States to possess a warm understanding and sympathy for the aspirations of peoples everywhere and to recognize the natural interdependency of the peoples and nations of the world; and

*Whereas* the enslavement of a substantial part of the world's population by Communist imperialism makes a mockery of the idea of peaceful coexistence between nations and constitutes a detriment to the natural bonds of understanding between the people of the United States and other peoples; and

*Whereas* since 1918 the imperialistic and aggressive policies of Russian communism have resulted in the creation of a vast empire which poses a dire threat to the security of the United States and of all the free peoples of the world; and

*Whereas* the imperialistic policies of Communist Russia have led, through direct and indirect aggression, to the subjugation of the national independence of Poland, Hungary, Lithuania, Ukraine, Czechoslovakia, Latvia, Estonia, White Ruthenia, Rumania, East Germany, Bulgaria, mainland China, Armenia, Azerbaijan, Georgia, North Korea, Albania, Idel-Ural, Troet, Cossackia, Turkestan, North Viet-Nam, and others; and

*Whereas* these submerged nations look to the United States, as the citadel of human freedom, for leadership in bringing about their liberation and independence and in restoring to them the enjoyment of their Christian, Jewish, Moslem, Buddhist, or other religious freedoms, and of their individual liberties; and

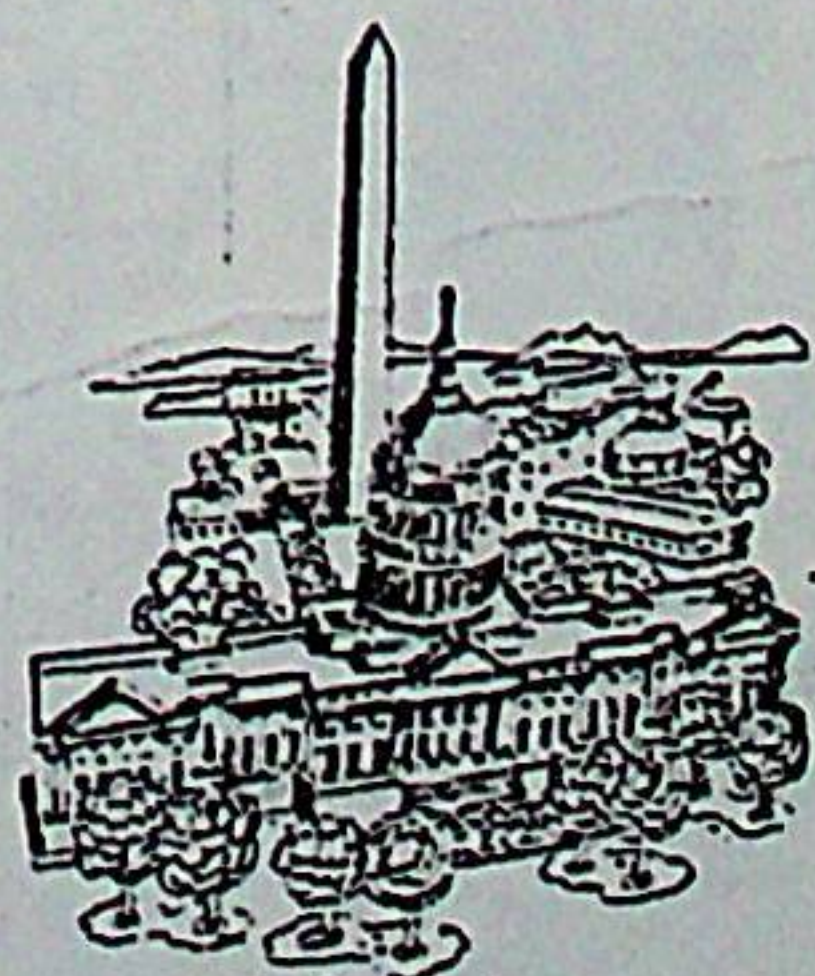
*Whereas* it is vital to the national security of the United States that the desire for liberty and independence on the part of the peoples of these conquered nations should be steadfastly kept alive; and

*Whereas* the desire for liberty and independence by the overwhelming majority of the people of these submerged nations constitutes a powerful deterrent to war and one of the best hopes for a just and lasting peace; and

*Whereas* it is fitting that we clearly manifest to such peoples through an appropriate and official means the historic fact that the people of the United States share with them their aspirations for the recovery of their freedom and independence: Now, therefore, be it

*Resolved by the Senate and House of Representatives of the United States of America in Congress assembled, That:* The President of the United States is authorized and requested to issue a proclamation designating the third week in July 1959 as "Captive Nations Week" and inviting the people of the United States to observe such week with appropriate ceremonies and activities. The President is further authorized and requested to issue a similar proclamation each year until such time as freedom and independence shall have been achieved for all the captive nations of the world.

Approved July 17, 1959, by President Dwight D. Eisenhower.



Washington



۱۳۶۲ ھى يىلى میزان آيىدا فصل اوزگا ريشى مناسبتى بىلەن "ميدانغە بازىلگان خط"

-۲-

بازغان لرىمنى كىملىرى بىتكوزار ،  
ميداندا تورگان قهرمان لرغە ،  
دیب، ايکكى لانيب تورگاندا - قلم ،  
"بازا ژیر" دىوب چىقتى ایلگىمغە

قلمنى قولغە آلیب توختا لىم ،  
"نیمەنى یازای" دىیم یالباریب ،  
"حقنى یاز - قورقماي ھەيدى او مىنگە ،  
آچیلدى - کوزوم ، ھرتامان با قىبە

دستلاپ ، اوزورمگە کوزومنى سالىم ،  
يات اولگە لردا يورور من - سرمان ،  
کوزوم دىن تمنای آقا دور باشیم ،  
بوره کداگی - غم - ھاشدا توپلانغان

شونچە قايغولر بىلەن تورگاندا ،  
الم ليك خبر آگلايم ناگاھ ،  
بو خبر ايدى اولوغ بىر ماتم ،  
ماتمنى كوروب دىيم "يا الله"

روس نىنك عسكىرى با صيب كرىب دورە  
اسلام وطنى افغانستان غە ،  
ھوادن بىردن اوققا توتوب دورە  
كناھ سز خلقى تورگان مكانغە

نانكالىر بىلەن يانچىب تاشلاغان ،  
ايككىن زارلرنى باغ بوستاننى ،  
اوى جاي لرىشى ويرانە قىلغان ،  
وطن سىز قىلغان لك لك اناننى

بر يوز ايللىك مىنىك لاخللىك كوچكە ،  
قارشى تورالمای قورالسىز ملستە ،  
چىت اولگە لرگە باشىنى آلفان ،  
دشمن طرفدا بولغاچ حكومت ،

-۳-

مىلبونلاب چىققان (قوشنى لرىگە)  
پاكستان خلقى قاراب تورماستە ،  
كوكسىنى آچىپ سايبەبان بولغان ،  
آچ ھم بالانغاچ قالدوروب قوبىماي ،

يورتىدىن قاچىش غە مجبور بولغانلر ،  
ايركك و خاتون بىغلاب سوزلايدى ،  
اوغول قزىمىز سويلدى ايمدى ،  
"حيات كىركمىس" دىوب بىغلايدى ،

آتا - آناسىز قالغان بىتىم لر ،  
انسانلىق نامىن تاشوغان لرغە  
يا پوشوب - برگە - قاچىپ چىققانلر ،  
قوشولماق اوچون مسلمان لرغە

قول - پوت لرىنى بومبا بىمرگان  
ھقان ، چارواچى ، ايركك و خاتون  
كىشى يورتىدا خوار - زار بولوب  
گدا دىك كىزىب يورار كون و خون

يون بويلرىدا ياتگان بىتم لر ،  
گدا ليك اوچون توغولغانمىدى  
مونداع او كسوزنى تارىخدا مېچكىم  
(سوراب كورولسون) اوقوغانمىدى

تارىخ - بىلماگان - وحشت آستىدا  
قالغان ، بىچارە - جفا كى - افغان  
سېنىك حالىنىك غە اچىنمايدىمى  
"انسان من ، دىگان - وجدانلى - انسان

وجدانسىز ، وحشى ھاۋز ، دشمن نىنىك  
آتكان اوقىدا جىمىنىك تىتىلدى  
سېنىك زارىنىك غە قولاغىن - آلفان  
قلىم بىلەن بفرىم ايزىلدى



-ع-

ياشا ای افغان مجاهد لری ،  
تاریخ دا نامینک توتدی زور اورونہ  
انسانیت نینک ضعیف کوزیگہ  
شرف - شان بیلەن تاریخ دا کورون

قلم لر سینینک یانینکدا یورگای  
شجاعتینک نی کورما قلیغ اوچون  
سیندەن اورگانیب غیرت و همت  
بوتون دنیا غە یایما قلیغ اوچون .

ياشا ای افغان مجاهد لری  
"الله اکبر" دیگان شکاریک  
مخبر گاه دا هم بولسون همراھیک  
ایشتون مخبر اهلی آوازینک

عبدالحق میزان

۱۳۶۲ هـ ش

-س-

چینا بالاماد ، باشینگگا توشکان  
قرغین و باسقین ناحق لیقلرغہ  
دشمن لرینک غە لعنت یاغدوروب  
اولوم تیلە یمن مەسکاو لیقلرغہ

آسیلغای برکون ملعون لرباشی  
بیچاره لرنی آسقان دار لرغہ  
اونداغ عقل نینک قالدورغان ایزین  
قیریب تاشلاغای فکری اوزغونلر

قورالنی قولدین توشورمە افغان  
مستقبلینک نی قورالنی ماقلایدی  
وطنینک اوچون قیلغان ایشینگنی  
قورالینک قلم - بولوب آقلایدی

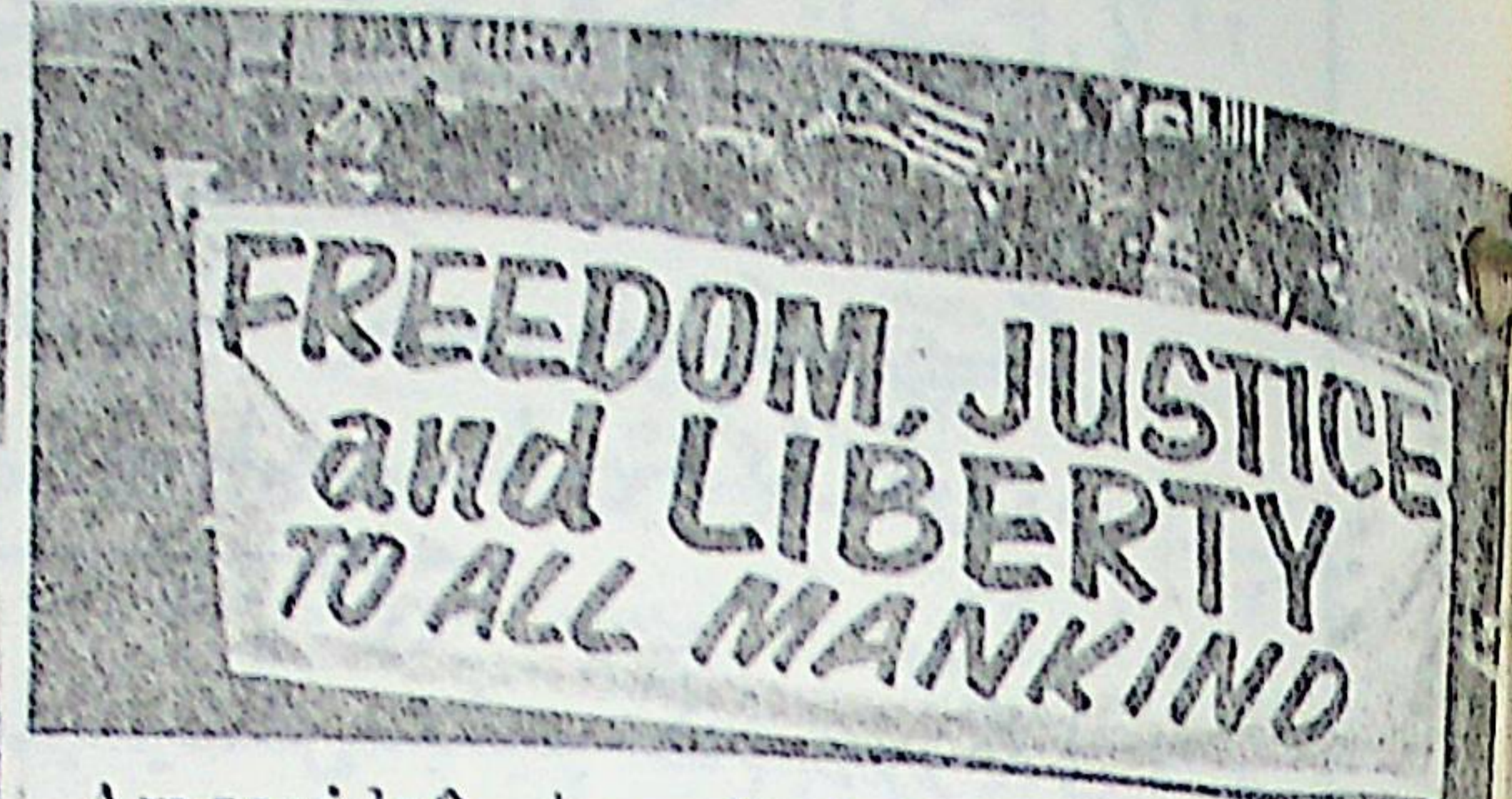
حق سیور ایلر سینینک بیلەن دور  
دنیاغە سینینک شہرتینک تولدی  
آتوم نی توتقان بویوک دشمن غە  
قارشى تورغانینک عبرت هم بولدی





13 Aralık Cumartesi Amerika'da ilk olarak,

"TÜRKİSTAN GÜNÜ KUTLANDI"



Amerika tarihida ilk defa olarak new York'ta kutlanan "Türkistan Günü" ne, burada bulunan Türkistanlı'lar çolu çocuklu olarak ailece kendi milli elbise (Kıyafet)leriyle iştirâketmiş ve BM yanısıra Birleşmiş Milletler teşkilâtı önünde Türkistan milli bayrak ve bağımsızlık, hürriyet ve insan hakları isteyen büyük yazılarıyla 3 saat dan fazla istiklâl marşlarını okuyarak büyük bir gösteri yapmış ve bu gösteri sonuna doğru, orak-çekişli Rus bayrağını ateşe vermişlerdir. Yabancı diplomat ve gazetecilerin bilhassa dikkatini çeken bu tarihi Türkistan Günü gösterisi muvaffakiyatlı bir şekilde dağılmıştır. Aynı ahşamı Türkistanlı'ların dernek salonunda toplanan Türkistanlılar, büyük bir şenlikler içersinde bu günü neşeyle ve sevinçle kutlamış ve dernek tarafından verilen büyük ahşam yemeği ziyâfetine iştirâketmişlerdir. Yandaki resimler bu manzaradan bir örnektir.



# JAMFEST 85



## WORLD YOUTH FESTIVAL OF ARTS

### KINGSTON, JAMAICA

*She comes from an ancient land:*

## Meet Aysel Ayaz

HER PARENTS consider their homeland to be part of Central Asia and forming five of the Soviet Republic of the Union of Soviet Socialist Republics (USSR). But she insists that she is not Russian. The old name of her country is Turkestan, but today there is no such country — it being fragmented through history and incorporated into other modern-day states. She is a member of the team of eight which describes itself as the Uzbek delegation living not in the homeland but in the United States.

Twenty-four-year old Aysel Ayaz is not a professional artiste like some of the members of the group representing the Turkestanian American Association based in New York and here for JAMFEST. President of the group is Abdullah Kwaja. Aysel Ayaz is the narrator for the acts in the group which does folk music and dance. They will appear in the International Folkloric Concert at the Little Theatre this evening.

Jamaican audiences will be attracted to their national dress which has been turning heads in the Wyndham Hotel, where they are staying, and at the functions in which they have been performing. But many will be intrigued by the instruments they use and the way they use them. They have 2 daire, which are musical instruments that resemble tambourines but are used slightly differently and with a different effect; and 2 dutars, which are a kind of combination guitar and violin.

Aysel Ayaz is a Moslem and said she knew very little of Jamaica before coming here, but has been charmed by what she has been able to see of it going out to Mandeville on one of the JAMFEST shuttles which took them to Mandeville High School for a performance.

The group mentioned here on JAMFEST programmes as the Central Asian Dance and Song Group (Turkestanian American Association) will be represented by a three-member delegation at the International Youth Conference opening on Satur-

day. Aysel says that they are here for JAMFEST and the IYC because: "We don't want our name to be wiped out of the world and we do want every one to know that we do exist and there is Turkestan".

## Proud to be here

MANDEVILLE, April 2 (JAMPRESS):

Jamaica was unknown to the people of Turkestan five years ago, but today the name is heard all over that country.

This was stated by the National Dance and Song Groups of Turkestan who are here for JAMFEST 85 and who performed at the school shuttle which was held yesterday at Manchester High School.

The members said that they were proud to be here and have found the islanders to be quite friendly.

The school shuttle attracted a large gathering of students and teachers from schools across the parish. They were treated to Turkestanian dance and song, while the students gave an impressive demonstration of Jamaican culture in folk dances and songs.

The school shuttle is an exercise of JAMFEST 85 where for three days, beginning April 1, delegates and performers of the World Youth Festival of Arts are taken to every parish by bus for a two-hour rap session in a central school, the children from other schools in the parish are brought by bus.

Turkestan is an Islamic country located in Central Asia.

**HAPPY TO BE IN JAMAICA:** Members of the Turkestanian American Association, here for JAMFEST and the International Youth Conference, have breakfast before going out to meet obligations in their schedule of activities for JAMFEST, yesterday morning. They have already visited Mandeville where they performed in dance and song for schools in the area; and yesterday they performed for schools in Kingston. Audiences have been impressed with the instruments they use. They are on the international Folkloric show tonight at the Little Theatre. Third from right (facing camera) is 24-year-old Aysel Ayaz, who is the youngest member of the group and its narrator.





Refugee caravan navigates treacherous mountain pass in flight from Soviet attacks.

frustrating military stalemate after five years of intense fighting. The Kremlin's 110,000 troops have been unable to eradicate a guerrilla force that is both vastly outnumbered and outgunned.

The Soviets seem determined now to undercut popular support for the rebels by subduing the country's civilian population—either by forcing it to flee or demoralizing it into submission.

In earlier visits to this tortured land, I walked for days through rural areas without seeing a single sign of fighting. Most villages remained partially or fully inhabited, and apart from some badly hit areas used as rebel sanctuaries, food was adequate.

But it is sadly different today. Soviet helicopters bristling with guns, jet fighters and squads of ground forces can be seen in the remotest areas. Rare is the province that does not know acute suffering.

Increasingly, food and other supplies must be brought in from outside. But with rebels and civilians alike now under near-constant attack, transportation costs have become too steep for many. Food supplies go undelivered while malnutrition takes its silent toll.

**Ghost towns.** Entire valleys of farms and villages have been turned into crumbling ghost settlements. Once-lush fields and orchards are dusty vistas of stubble or withered trees. They, as much as anything, symbolize Soviet in-

On-the-Scene Report

# MOSCOW'S War of Terror in Afghanistan

**After five years of failure, the Soviets are switching strategy. The aim: Fight the rebels by killing civilians.**

CHAMAR PASS, Afghanistan

Unable to crush Afghanistan's rebels by force of military might, the Soviet Union is now carrying out a bloody campaign of terror against this country's civilian population.

The Soviet Union, while stepping up assaults on rebel strongholds, is showing an increasing readiness to turn guns and bombs against both villagers and the refugee caravans fleeing for the border with Pakistan.

"People were screaming." In one recent attack, Soviet fighter jets suddenly swooped down on a band of 500 Afghan civilians at Chamar Pass in the northeastern part of the country. The toll: At least 40 dead and scores injured, among them women and children.

"We have seen a lot of war, but nothing as bad as this," said Hajii Saddudin, a refugee encamped nearby. "People were screaming and lying all around. Many had lost arms and legs. The tents were burning and there was an awful smell." When this reporter passed through the region soon afterward on an 850-mile trek in resistance areas, gruesome signs of carnage were still evident.

Decaying cadavers of pack animals mingled with remnants of scorched cloth, twisted metal pots, torn saddles

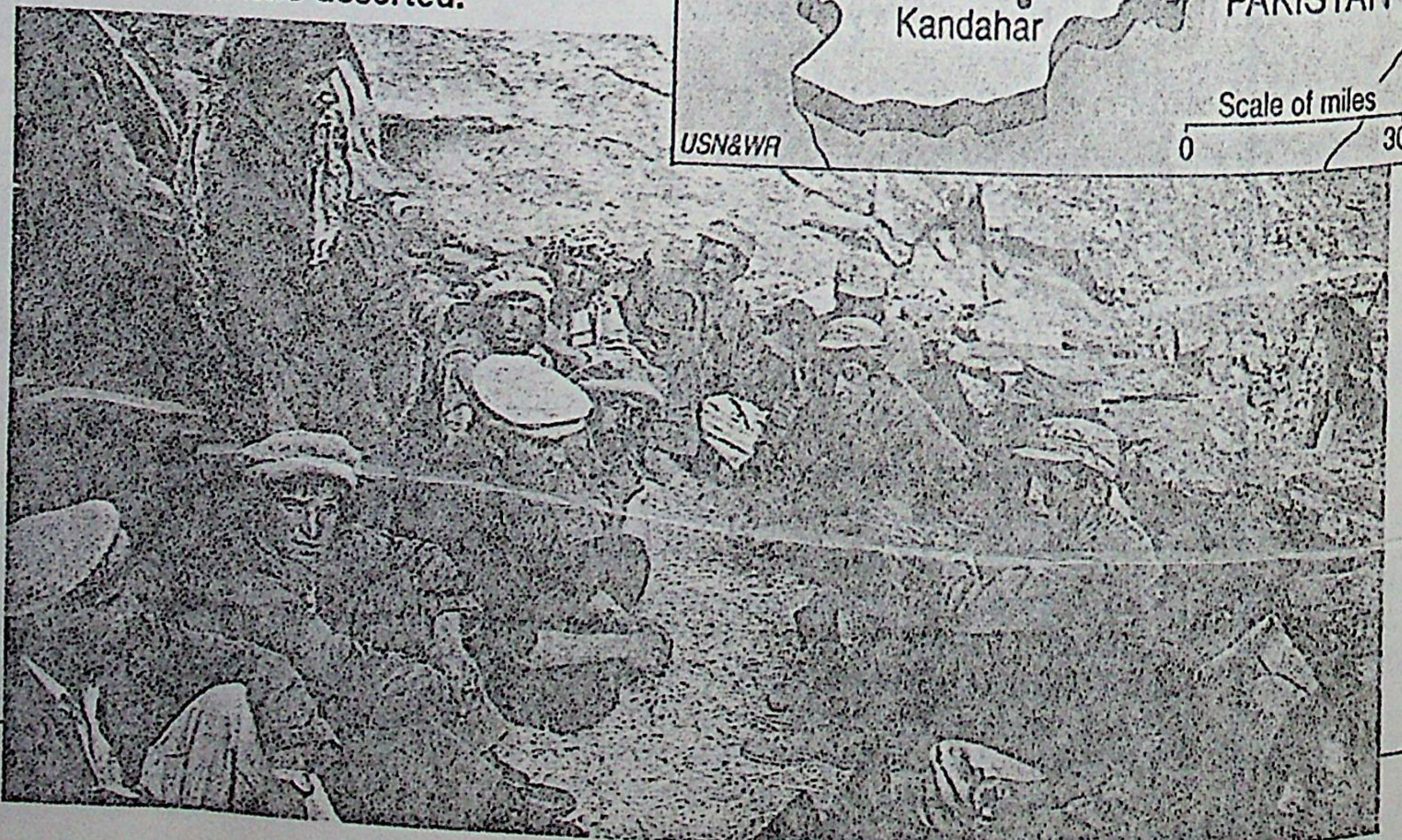
and empty sacks littering the ground. Machine-gun fire had plowed long, straight furrows in the trail.

Survivors hastily buried the dead in a jagged bomb crater on the rocky mountainside. For lack of the white funeral cloth usually used by Moslems, bodies were covered with a canvas tarpaulin weighted with rocks.

Marking the site are a lone prayer flag with a green, pink and orange rag fluttering atop a tent pole and a terse inscription telling other travelers along the trail what had happened on this desolate slope of the Hindu Kush.

The increasing frequency of such attacks marks a turning point in a war that, for Moscow, remains a

Anti-Soviet guerrillas with Afghan Army soldiers who deserted.





tentions to disrupt fragile economic and social networks of rebel-held areas.

On arriving in the northern Panjshir last August, I paid a return visit to the town of Dasht-i-rawt. Three years ago a thriving community of 3,000, it now is nearly empty. Most villagers fled into the mountains last spring as the Red Army readied another assault.

Today virtually every house has been destroyed.

Russians looted many homes, then used sacred mosques as makeshift toilets.

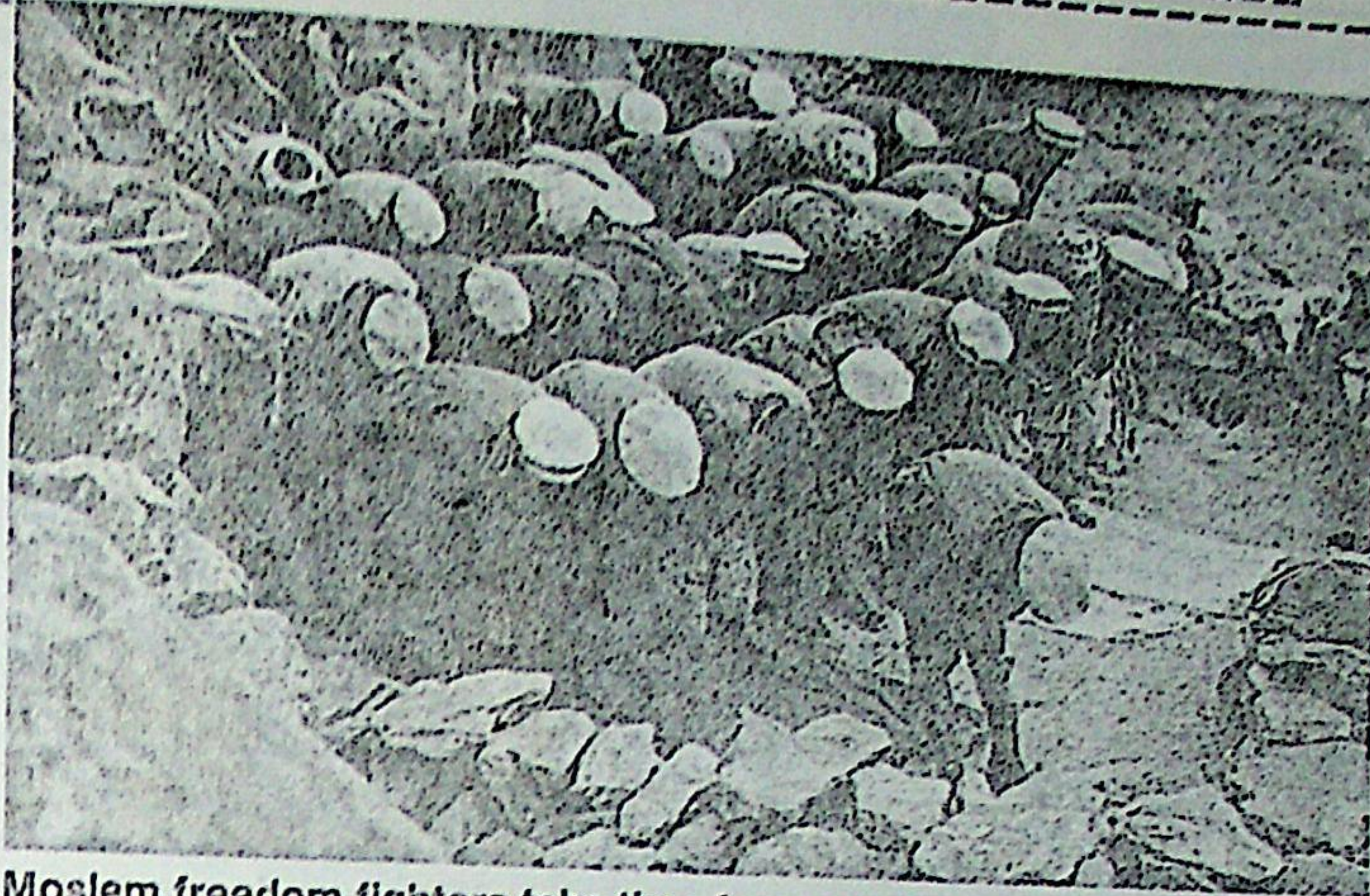
"The Soviets have launched what is for them a very easy war against the people," said a spokesman for Aide Médicale Internationale, a French medical group working inside Afghanistan. "It has become a tragic situation. Economic structures are so fragile that if people lose a little, they lose everything."

Others report that wherever Soviets detect rebel support, the result is inevitable: Villages are bombed, civilians shot, crops burned, livestock killed, irrigation systems polluted and destroyed.

"It does not take much to realize what the Russians are trying to do," said a relief worker for the Swedish Committee for Afghanistan. "They are turning every region which does not bend to their will into a wasteland."

Such relief agencies believe hundreds of Afghans have died in the war, either slain outright or victimized by the disease and malnutrition that have accompanied the fighting. This bitter year has turned out to be the most punishing yet as Soviets and rebels maul each other with renewed ferocity.

**Guerrillas ambushed.** For their part, Communist troops are stabbing more deeply than ever into guerrilla territory. Heliborne commando-style forces are being shuttled into the countryside to



Moslem freedom fighters take time from war to pray to Allah.

lay ambushes against guerrilla columns, or else to block vital mountain passes.

Earlier this year, the Red Army launched an unprecedented series of half a dozen coordinated mass offensives against the guerrillas' strongholds throughout the country.

Evidence strongly indicates that the onslaught, which involved up to 20,000 mainly Soviet troops, brought the resistance under heavy pressure in many areas. In some cases, the rebels suffered devastating setbacks from which they have been unable to rally. Yet, over all, the Communists failed to win the decisive victories they sought.

But the Soviets are succeeding in their drive to empty the countryside of a population that succors the rebels. An estimated 5 million Afghans—fully a third of the country's prewar population—already have fled to Pakistan and Iran, and their numbers steadily grow. Every day this reporter met caravans of between 100 and 500 nomads and farmers making what has become the perilous trip across the mountains to squalid refugee camps in Pakistan.

Those who paused to talk claimed that Soviet aerial and ground attacks had made it impossible for them to stay. Most hailed from several newly besieged northern provinces near the Soviet frontier that in the past have

spawned few refugees—more evidence that the Soviets are expanding their campaign to include all of Afghanistan.

The Kremlin's long-term strategy of targeting civilians is clearly relying on the obvious inability of the rebels to provide the necessary support for survival. The guerrillas, for all their efforts, are no protection against a well-armed Red Army with an inexhaustible supply of

battle-ready troops.

**Bleak outlook.** With the countryside bereft of sympathetic civilians, the Soviet hope is that the rebels cannot long hold out. They are heavily dependent on fellow Afghans for food, shelter and, most important, local intelligence about enemy troop movements.

For the civilians caught in the middle, the outlook has never been grimmer. Relief workers who have visited Afghanistan recently say the plight of civilians from provinces such as Paghman, Parwan, Badakhshan and Kandahar is critical if not disastrous. Faced with dire shortages of food and medical supplies, many more Afghans may leave during the winter ahead—depriving the rebels of yet more badly needed support.

Over all, *mujeheddin* morale and fighting spirit remain high. But the resistance is still plagued by lack of unity, poor organization and training, meager outside support and a war that attracts little international attention.

There is also a growing realization among the rebels that in order to succeed against the Soviets, a truly military struggle is not enough.

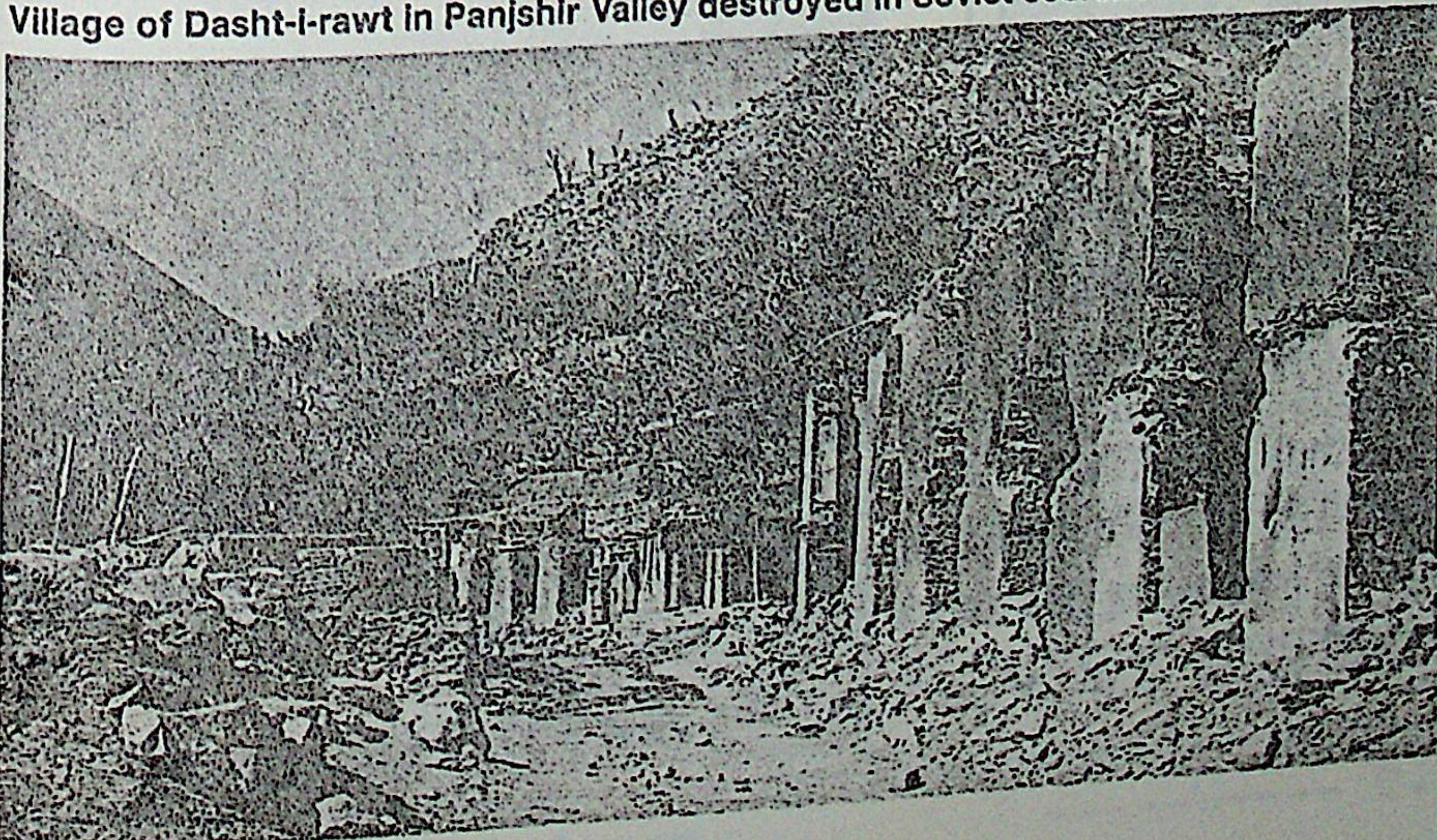
As with rebel commanders elsewhere, Baknid Shah Massoud of the Panjshir Valley has appealed for large-scale emergency-aid programs. He warns that unless they can be mounted in the weeks ahead to assist the more than 100,000 civilians living among the five valleys and mountains of his region, he will be forced to order many to leave.

"We shall do everything we can to keep them," the 33-year-old Moslem leader explains. "But we don't have the food or the money. If they go, then the Soviets will have achieved their objective in forcing our people out."

The battle against Soviet military occupation, he emphasizes, would continue but under increasingly cruel circumstances for the freedom fighters. □

By EDWARD GIRARDET on special assignment for the magazine

Village of Dasht-i-rawt in Panjshir Valley destroyed in Soviet scorched-earth raid.

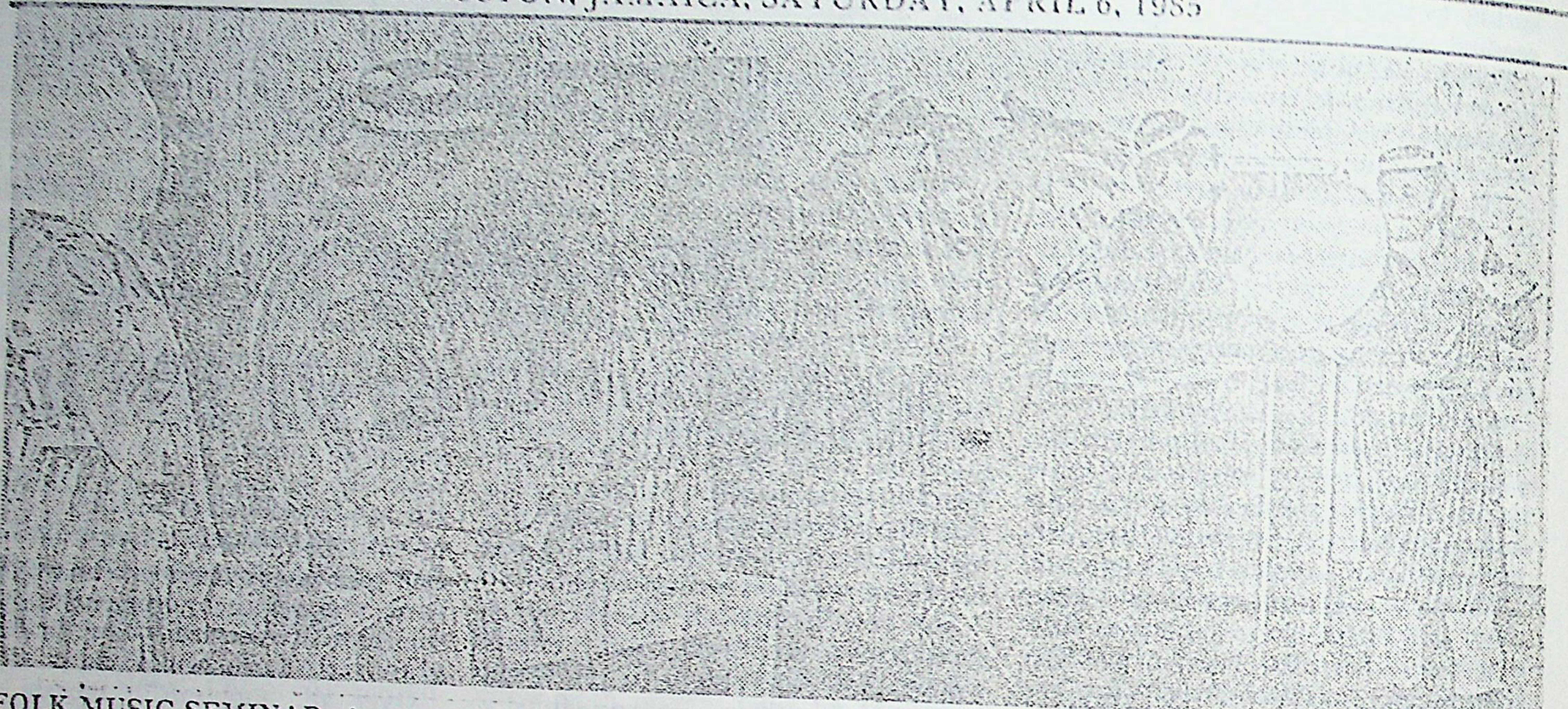




Türkistanlı'lar derneği 8 delegeyle Kingston-Jamaica'da tertiplenen festival ve Dünya Gençleri/Konferansı'na iştiraketti ve Türkistan devası'na delege lere aydınlattı., yankı'lardan örnekler:

# The Daily Gleaner

KINGSTON, JAMAICA, SATURDAY, APRIL 6, 1985



**FOLK MUSIC SEMINAR:** An eight-member singing troupe from Turkestan in Central Asia performing some of their folk songs during the International Folk Music Seminar held at the Jamaica School of Music. The seminar was part of JAMFEST 85 and also featured presentations from Taiwan and Nigeria. Jamaica was represented by Miss Olive Lewin, Director of Art and Culture in the Office of the Prime Minister, who spoke on traditional music as a form of communication.

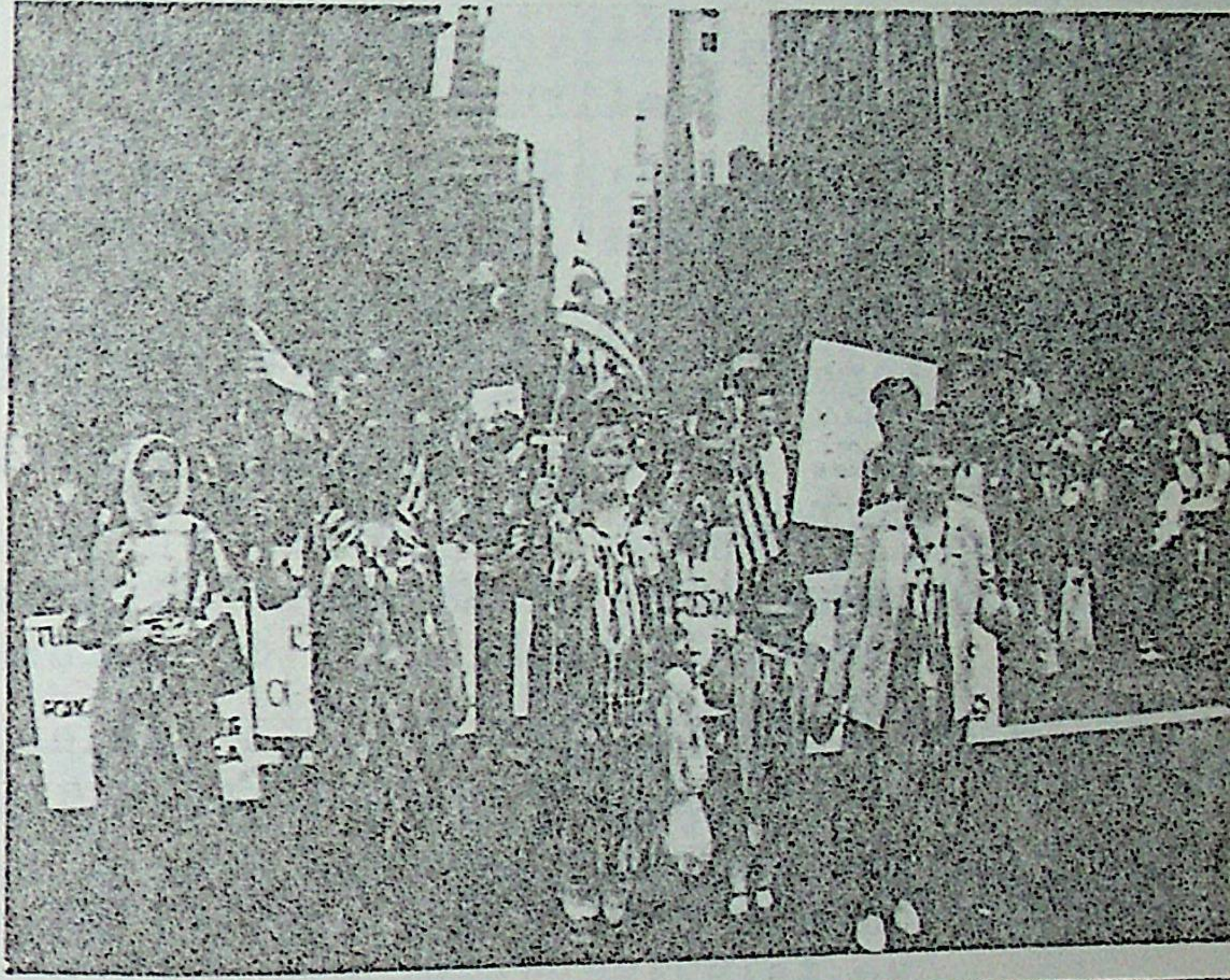
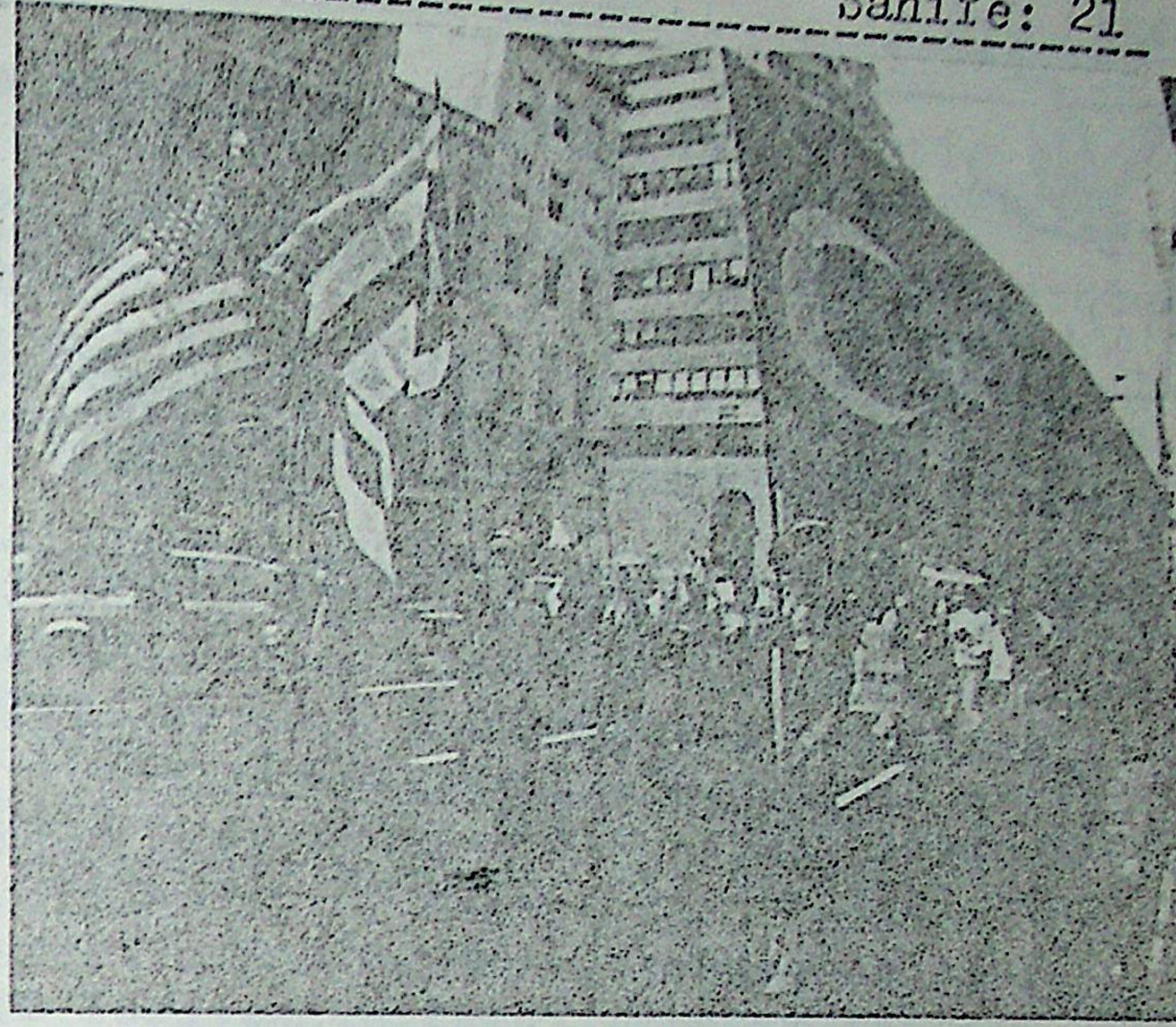
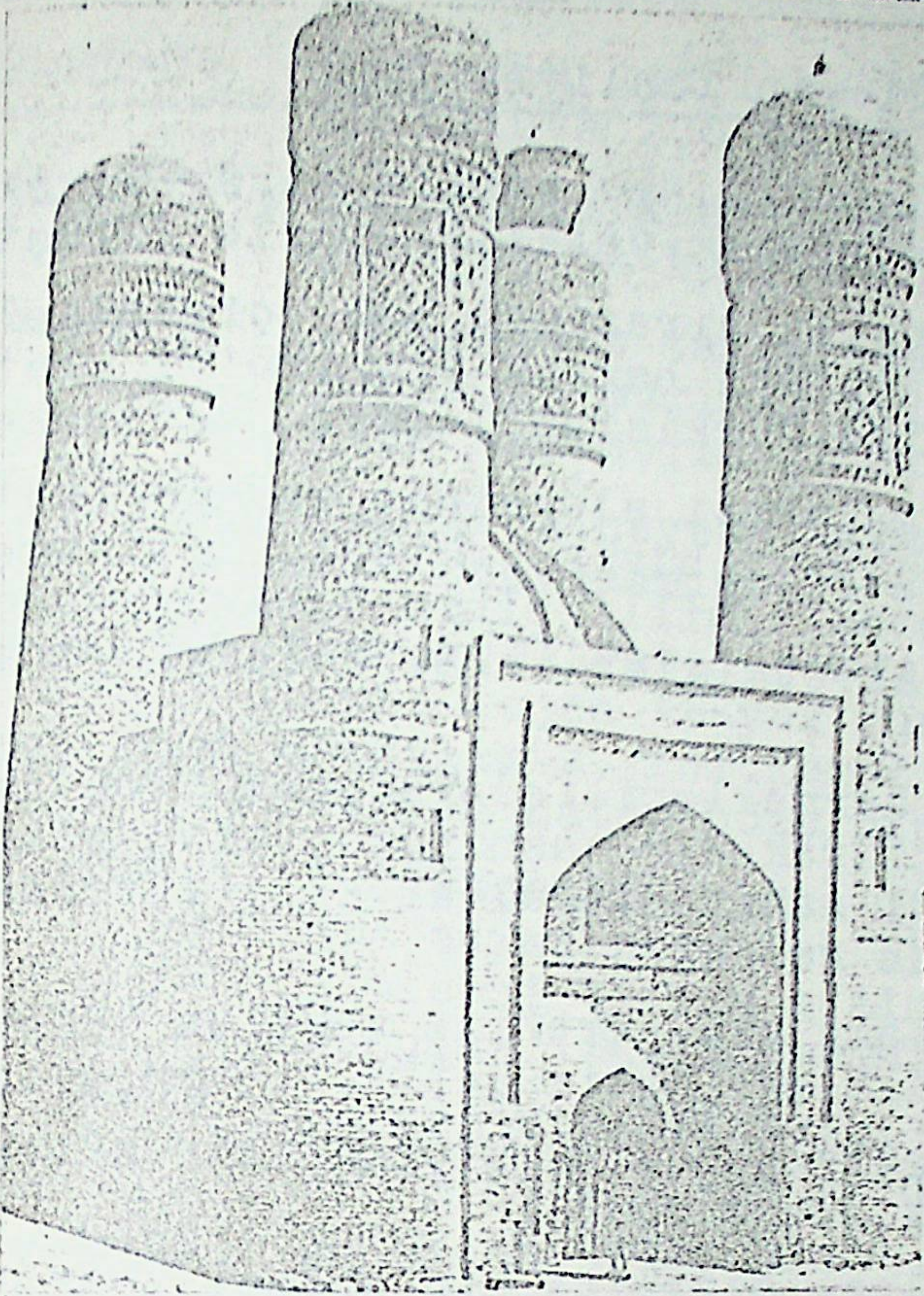
## Over 900 delegates to attend

## Youth Conference opens today

**O**VER 900 DELEGATES, observers and officials from some 100 countries have arrived and registered for the International Youth Conference which is to be opened by Prime Minister Edward Seaga at the Government Conference Centre at 10 o'clock this morning.







"The others are happy, I am sad,  
others can play, I must wail!  
Only they can hear the tale of freedom,  
the song of slavery is my tune!  
The others are free, I am caged,  
like an animal, they treat me!"

### A voice from Turkestan

New York'ta 20 Nisan "TÜRK GÜNÜ" ve 23 Nisan Çocuk Bayramı, çok muazzam şenlik'lerle kutlandı. Bilhassa 20 nisan "Türk günü" bu sene, geçen seneye kıyasla çok parlak ve muazzam bir yürüyüşle kutlandı. Türk günü yürüyüşüne 500 den fazla Türkistanlı çolu çocuğuyle ve milli kıyafet leriyle, elleride taşıdıkları Türk-Amerikân ve Türkistan Milli bayrak ve pankertleriyle iştirâketti. Büyük yazılarla göze çarpacak bir şekilde yazılmış Pankert ve yazılarda; Türkistan için bağımsızlık, Hürriyet ve insan hakları istiyuruz. Ruslar batı Türkistan'dan, Çinler - Doğu Türkistan'dan çıksın. Türkistan 60 Milyon Türkün vatanıdır.... diye haykırılan sözler yazılıydı. New York'ta türk günü dolayisiyle o gün - Polislerin tahminleriçe 15 binden fazla türk toplumu 5.ci AV. diye anılan en meşhur caddesinde tarihi bir yürüyüş yaptı. 21 Türk derneklerine mensup olan bu türklerin çoğunluğunu anavatandan dışarıda yaşayan Diş türkleri, türkiyeli, türkistanlı, Azarbeycan, idil-Ural, Kırım, Kafkas, Kazan türkleri teşkilediyurdu...  
----- T.B.A.



Türkistan'lular derneği nin faaliyet'leri:

9-22-84 Sayın Dr.Fetih Talatoğlu,New York'u ziyâreti sıra derneğimizi ziyâret ederek,yetkilileriyle görüşti.

9-25-27 BMT.Meclisi nin açılış sırasında New York'a gelecek olan sovet dışişleri bakanı Gromiko'yi protesto etmek içinBMT önünde tertip lenen gösteriye Türkistan'lılarda iştiraketti

9-29-84 Gromiko nin Prezident Reagan'la mulakatı aleyhinde Washington'da Aksaray (Beyaz Saray) önünde toplanan büyük proteste iştirak etmek için 2 otobus dolusu Türkistanlı, milli elbiseleriyle Washingtona New York'tan giderek iştirak etmişlerdir.Bu fedekâr yurtdaş larımıza teşekkür ederiz.

9-29-30 Amerikâda bulunan bilumum Türk dernekleri federatsiyunu'na dahil olan türk dernek ve kurumları iştirakeden washington toplantısına Amerikâdaki Türkistanlar derneği namına Abdullah Hoca iştiraketti ve Esir Türkler meselesi dile getirildi.

10-8-84 Colombia Üniversiteside,Dalay Lama nin şerefine verilen "Tibet'le ilgili konfirans"a Dernek yetkilileri iştiraketti.

10-18-84 Washington'daki Amerikâ Sesi Radyusunda,Türkistanlılar adına dernek başkanı Abdullah Hoca bir konuşma yaptı.

10-19-85 New York Fatih Camisi'nde Musulman mzarlığı nin ihdasi için toplanan bir oturuma derneğimiz iştiraketti.

10-26-84 T.C. Cumhuriyet Bayramını kutlama balusuna on kişilik bir heyet - Derneğimiz adına iştiraketti. Balo çok muhteşem geçti.

11-21-84 Derneğimiz adına Abdullah Hoca, T.C.Büyük elçisi Şükrü Elek Dağın davetiyle washington'da tertiplenen bir toplantıya iştiraketti.

11-24-84 Türkistanlılar derneği üyeleri için yemekli bir Balu verdi. Bu Baluya new york ve civarındaki bilumum Türkistanlılar katıldı.

12-13-84 "Türkistan Günü" ilk olarak New York'ta muazzam bir şekilde BMT önünde parlak bir şekilde kutlandı.ve amerikân neşriyat ,radyu ve televizyonları nin dikkatini çekti.kesimli haberlere bakınız.

12-15-84 Dernek, Qoqand (Kokand) muhtariyeti nedeniyle dernek binasında "Türkistan Gecesi" tertipledi gece yemekli ve milli çalgılarla - heyâcanlı nutuk ve eylencelerle geçti. Bilumum üyeler iştiraketti

12-25-84 Derneğin 2.ci başkanı Gulamuddin Pahta,derneğin milli ve kültürel faaliyetleri hakkında new york taki "Türkün Sesi" Radyusunda bir konuşma yaptı.

12-31-84 Yeni yıl başı dolayisiyle dernek solununda büyük bir gece tertip lenmiş ve sabaha kadar devâmeden eylenceli ve yemekli bu geceye beşyüzden fazla aile iştirak etmiştir.Geceyi Karadeniz orkestresiyle,Türkistan milli muzik ekipleri idâre etmiştir.

1-1-1985 Yeni yılın ilk günü dernek,ikinci başkanı Gulamuddin Pahta buradaki "Türkün Sesi" Radyusunda "Türkistan" hakkında bir konuşma yapmış ve dinleyicilerinden tebrik ve teşekkür telefonları almıştır.

1-13-84 Derneğimizin 5 delegeesi "Türk Dernekleri Federatsiyunu" nin seçimlerine iştiraketmiş ve sonuç olarak Erol Grün tekrar Başkan olark Secimi kazanmıştır.Tebriklerimizi sunarız.

2-20-85 Pakistanın Peşavur şehrinden gelen Afganistan Mucahidleri nin bu yüklerinden mevlevi mansur,mucahidler hakkında çok heyâcanlı bir konuşma yapmıştır. ( devamı sahife 23 te)



- 2-23-85 Derneğin gençlik kolu tarafından bir balu tertiplemiş ve bu baluya 200 ze kadar Türkistanlı gençler iştirâketmiştir.
- 3-2-85 Balkan Türkleri tarafından BMT önünde tertiplenen bir protes yürüyüşüne katılmışlardır.
- 3-23-85 Derneğimiz tarafından Bahar-Nevroz gecesi tertiplenmiş ve yemekli ve muzikli eyence ahşamına, Türkistan gençlik milli oyun ansambili şenlik vermiştir.
- 3-17-85 Murakıbe heyeti tarafından, derneğin hesâbatı gözden geçirilerek onaylanmıştır.
- 3-24-85 New York Fatih camisinde beş Türk dernekleri nin iştirakiye düzenlenen "Büyük Çanak'kale zaferi nin Anma töreni" ne iştirâket eden derneğimiz, Prof. Kemâl Karpat'ın ve Baş konsol Aydın Tosun beyle Burhan Satar hoca nin heyâcanlı konuşmalarını dinlemiştir.
- 4-1-85 T.C. Başbakanı Ozal'ın New York'u ziyâreti sırasında, Derneğimiz adına Abdullah Hoca tarafından kendilerine Türkistan Milli Elbisesi takdim edilmiş ve Başbakan oracıkta giyivermiştir. Bununla ilgili resimli tafsilâta bakınız.
- 4-14-85 Derneğimiz, üyelerini yemekli bir "serbest konuşma" toplantısına davet ederek üyelerin şikâyet ve tavsiyelerini dinlemiştir.
- 4-19-85 20 Nisan "Türk günü" nün kutlanmasıyla ve Türk İslâm işbirliği mevzusuyla ilişkin olarak, derneğimizin 2.ci başkanı Çulamuddin Pahta tarafından, Türk dernekleri federatsiyunu nin radyo programında bir konuşma yapmıştır.
- 4-20-85 Büyük "Türk Günü" yürüyüşüne New Yorkta bulunan bilumum Türkistanlı soydaşlarımız ekseriyetle iştirâketmiştir. Bununla ilgili resimli haberimize bakınız.
- 5-12-85 Analar günü büyük şenlikler içersinde kutlanmıştır. Günün Anası olarak sayan Bayan Nurata seçilmiş ve Kadınlar kolu tarafından kendisine çeçekler hediye edilmiştir.
- 5-18-85 Kırım Türkleri nin BMT önünde yaptığı toplantıya iştirâket edilmiştir.
- 5-18-85 Aynı ahşam ABN nin Banquet'ine dernek temsilcileri katılmıştır.
- 5-19-85 19 Mayıs Gençlik ve Sıpor bayramı Clipton N.J.de kutlanmıştır.
- 6-8 -85 Dernek tarafından burada bulunan bilumum Türkistanlı soydaşlara Ramazan dolayisiyle "Büyük bir iftar ziyâfeti" vermiştir. Hatmı Kuran okunmuş, ahşam ve teravih namazlarında dernek binasında okunarak yurtdaşların iyi bir gün geçirmesi sağlanmıştır. Çok samımı bir hava içinde geçen bu iftar gecesi, Amerikâ Sesi Radyusundan'da Dünya'ya yayınlanmıştır.
- 6-8- 85 Kandil (Berâet gecesi) nedeniyle New York Fatih camisiyle müşterek olarak derneğimiz New York'taki bilumum Musulman'lar için büyük bir iftar ve Mevludi Şerif tertiplemiştir. Cami dolup taşmıştır. Teravi namazından sonra Istanbuldan getirilen Hazrati Payğambe rimizin "Sakalı Şerifleri" teşhiredilmiştir.

#### Derneğimizin gelecekteki faaliyetleri:

- 6-20-85 Perşembe günü sabah saat 8.30 da dernek binasında şeker bayramı namazı kılınacak ve bunu takiben, Derneğimizin kadınlar kolu tarafından tertiplenen kahvaltı ikram edilecektir. Kahvaltıda Çay la beraber Türkistan ananelerine göre Samsa, Kuymak, Sanza, Sakut çeşitli börek, helva ve çeşitli şekerler ikram edilecek ve öyle den sonra kalanlara Türkistan Pilavi ikram edilecektir.



6-20-85 Bayram namazı günü dernek binasında saat birden 5 şe kadar şu bir sene içinde aramızdan çıkarak hakkın rahmatına kavuşan soydaşlarımızın akrabaları birer masa tutatark "Fatihe" okumak isteyenleri kabuledeceklerdir. Böylece uzun-uzak yolculuk zahmetleri önlenmiş olacaktır. Bilgilerinize arz ederiz.

6-23-85 Derneğimizin ilk yaz pikniği, her sene toplandığımız N.J. deki- dağ tepesi, göl kenarında verecektir. Bayramlaşmalarda burada olacaktır hepinizin davatlı olduklarınızı unutmayınız.

Not: Bu sene derneğimizin dahada zengin piknik ve eylenme programları vardır. Bunu sizlere ileride mektup ve Radyo ilanlarıyla bildireceğiz

### Muhim Bildiri.

مهم - اعلان

Unutmayınızki bu sene şu kasım ayının ilk hafta sonu derneğimizin genel seçimleri vardır. yani "Umumi meclis toplantısı" olacaktır. Adaylarınızı şimdiden iyi dinleyerek, derneğimizin "İstikbalı" ni garanti altına almaya çalışınız. "Amerikadaki Türkistanlılar derneği" nin istikbalı siz "Üye" soydaşlarımızın elindedir. "Tanrı Türkleri korusun"

Sonra dernek seçimlerine iştirak etmek ve oy kullana bilmek için mutlaka senelik üyelik borcunuz olan 50 dolar parayı en geç 9.ci ayın 30.zundan önce ödemeyi unutmayınız. Aksi hâlde seçme ve seçilme -ve oyunuzu kullanma hakkınızı kaybetmiş olacaksınız. Çünkü bu tarihte derneğin hesâp ve kitablari kapanmış olacaktır. Üyelik Kard'larınızı alınız

11-30-84 de Necmi efendi nin annesi, 4-1-85 te Fehim Nesim Zade,  
6-2-1985 de Cemil Reşid Zade'ler Allah'in rahmatine kavuşmuşlardır.  
Hayatta kalan akrabalarına baş sağlığı ve Allahtan sabır ve tahammullar diler, acılarını paylaşırız.

### Mavlid ve Hatım-Kuran

11-4-84, Mehmet Salim oğlu için, 12-2-84 de Necmi ailesi Anneleri için, dernek binamız'da mevludi şerif okutmuşlardır.  
12-8-84 de Fatih camiasıyla derneğimiz birleşerek mevludi şerif okutmuşlardır.  
12-9-84 de Gün doğan Basit, 1-6-85 de Necmi Ailesi ikinci dafa olarak Anneleri için , 1-20-85 te Muheyyâ ailesi anneleri için, ve 5-12-85 Yesevi ailesi ağabeyleri için, 5-5-85 te Abdulahat Haydari anneleri için, 2-10-85 Çağatay ailesi (Abdullah Çağatay'ın kızkardeşi için) 1-27-85 te Ihsan ailesi Babasi için, dernek binasında ayrı ayrı olarak ve zengin sofralarıyla büyük mevlidi şerif ve Hatım Kuran okutmuşlardır. Bu azız soydaşlarımızın Hatım kuran ve mevludi şeriflerini Allah kabuletsin ve geçmişleri nin Ruhlarını şad ve yattığı yerleri cennet etsin deriz.

### Nişân ve Düğün

12-28-84 Sami Wahid'in yeni evliliğini ,  
1-12-85 Macit Maksudi ve Feride Muheyya'ların evliliğini ,  
2-3-85 Eldos Rozi Hacı nin evliliğini ,  
2-8-85 Hamide Yakubi nin evliliğini ,

Derneğimiz adına tekrar kutlar bu yeni evlilere mesud hayat ve işleride muvaffakiyetler dileriz.



### Derneğin Bildirisi:

şeker Bayramı dolayısıyla Bayramlaşma için dernek tarafından sene nin ilk pikniği şu Hazarının 23 pazar günü veriliyor... Bilumum Türkistanlı soydaşlarımızın ailece pikniğe gelmeleri rica olunur. Türkistan Pilaviyle Şiş kebabı ve kavun karpuz-Çay ve içecekler derneğimiz tarafından hazırlanacaktır.....  
Piknik yeri N.J. Siles Conduct Park-Kinnelon - New Jersey dir.



PUBLIC LAW 86-90

### ESTABLISHING CAPTIVE NATIONS WEEK

The Captive Nations Week Law was passed by the U.S. Congress and signed into law by President Dwight D. Eisenhower during spring of 1959. In accordance with this law, the incumbent President has issued a proclamation each year since 1959. Many governors and mayors of various states and cities, including New York State and City, issue similar proclamations every year.

*In The Name Of Almighty God And As Human Beings, We Ask You*

- Help us overcome the threat of worldwide Godless, atheist communism, which since 1917 has slaughtered over 140 million people.
- Help us keep America and the free world strong and free.
- Help wake up America before it is too late because America is No. 1 on the communist wanted list.
- Support Our Humanitarian and Holy obligation to speak out for those innocent people living behind the Iron Curtain.
- Salute the Afghanistan and Freedom Fighters all over the world for their courageous fight against communist tyranny.
- Help restore religion to people being robbed of their faith by communist butchers.
- Support Freedom, justice and liberty to all Mankind.

